

14.09.2021

Kokousaika 14.09.2021 16:00 - 18:33

Kokouspaikka Töysänkatu 2 D / Sähköinen kokous

Läsnä

Jäsenet

Razmyar, Nasima apulaispormestari
Apter, Ted
Chydenius, Jussi
Dufva, Veli-Pekka (etänä)
Grotenfelt, Nora
Kopra, Pia (etänä)
Korkkula, Vesa (etänä)
Korpinen, Sini
Malin, Petra (etänä)
Rantahalvari, Markku
Saxberg, Mirita (etänä)
Yanar, Ozan (etänä)
Lahtinen, Vesa varajäsen

Muut

Grönholm, Niclas ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja
Järvenkallas, Satu kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Kukkonen, Arja lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Lehtonen, Ulla vs. varhaiskasvatusjohtaja
Salo, Outi perusopetusjohtaja
Kemppi, Mauno tilapalvelupäällikkö
Takanen, Kati hallintojohtaja
Vuontisjärvi, Tero talous- ja suunnittelupäällikkö
saapui 16:05, poistui 17:26, läsnä: 289 §
Talvensaari, Hanna-Kaisa viestintä- ja markkinointipäällikkö
Lax, Jaana hallintoasiantuntija
Pesonen, Lumia (etänä) nuorisoneuvoston edustaja
Salovaara, Kari (etänä) hankintapäällikkö
saapui 17:36, poistui 17:40, läsnä: osa 313 §

14.09.2021

Puheenjohtaja

Nasima Razmyar

apulaispormestari
288-317 §

Esittelijät

Satu Järvenkallas

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja

288-314 §, 317 §

Niclas Grönholm

ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja

315 §

Arja Kukkonen

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja

316 §

Pöytäkirjanpitäjä

Jaana Lax

hallintoasiantuntija
288-317 §

14.09.2021

§	Asia	
288	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
289	Asia/2	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan talousarvioehdotus 2022 ja taloussuunnitelmaehdotus 2022-2024
290	Asia/3	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Petra Malinin talousarvioaloitteesta kotihoidon tuen Helsinki-lisän palauttamisesta 1–2-vuotiaille lapsille
291	Asia/4	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Terhi Peltokorven talousarvioaloitteesta kotihoidon tuen Helsinki-lisän palauttamisesta 1–2-vuotiaille lapsille
292	Asia/5	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Mika Ebelingin talousarvioaloitteesta kotihoidon tuen Helsinki-lisän laajentamisesta 1–3-vuotiaisiin lapsiin ja Helsinki-lisän määrän nostamisesta
293	Asia/6	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Mirita Saxbergin talousarvioaloitteesta kotihoidon tuen Helsinki-lisän maksamisesta yksinhuoltajaperheille, joissa on alle 1,5-vuotias lapsi
294	Asia/7	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Paavo Arhinmäen talousarvioaloitteesta määrärahan osoittamisesta koronan jälkihoito-ohjelmaan
295	Asia/8	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta ammatillisen koulutuksen resurssien parantamiseksi
296	Asia/9	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Johanna Sydänmaan talousarvioaloitteesta kouluvalmentajien palkkaamiseksi Helsingin peruskouluihin
297	Asia/10	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Johanna Nuortevan talousarvioaloitteesta erityisopettajien mitoituksen määrittäminen oppilaiden tuen varmistamiseksi
298	Asia/11	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta lukioiden opinto-ohjauksen resurssien parantamiseksi
299	Asia/12	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Pilvi Torstin talousarvioaloitteesta kaupungin PD-rahoituksen eli myönteisen erityiskohtelun rahoituksen kaksinkertaistamisesta

14.09.2021

-
300	Asia/13	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Petra Malinin talousarvioaloitteesta perusopetuksen resurssien lisäämiseksi ja vuoden 2021 talousarviossa tehtyjen leikkausten perumiseksi
301	Asia/14	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta oppimisen ja koulunkäynnin tuen resurssien ja pd-rahaman lisäämiseksi
302	Asia/15	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Johanna Sydänmaan talousarvioaloitteesta opiskelu- ja työvalmentajien palkkaamisesta Stadin ammatti- ja aikuisopistoon
303	Asia/16	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Johanna Nuortevan talousarvioaloitteesta Ote-opetuksen paikan takaamiseksi kaikille kriteerit täyttävillä oppilaille
304	Asia/17	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Mia Nygård-Peltolan talousarvioaloitteesta riittävän opettajamäärän turvaamisesta suhteessa oppilasmääriin myös Helsingin ns. vanhoissa kaupunginosissa
305	Asia/18	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta lukioiden opintojaksotarjonnan parantamisesta ja ryhmäkokojen pienentämisestä
306	Asia/19	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Martina Harms-Aallon talousarvioaloitteesta varhaiskasvatuksen palkkajärjestelmän uusimiseksi ja palkkojen nostamiseksi
307	Asia/20	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Pilvi Torstin talousarvioaloitteesta lähipäiväkotiperiaatteen valmistelusta ja käyttöön ottamisesta Helsingistä
308	Asia/21	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Petra Malinin talousarvioaloitteesta uusien ja peruskorjattavien päiväkotitilojen lapsikohtaisen tilamitoituksen nostamisesta
309	Asia/22	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Jukka Järvisen talousarvioaloitteesta Käpylinnan kunnostamisesta vesiliikuntaan ja varhaiskasvatuksen käyttöön
310	Asia/23	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Paavo Arhinmäen talousarvioaloitteesta lähiöiden palveluiden kartoituksen ja investointisuunnitelman tekemiseen ja määrärahojen varaumiseen
311	Asia/24	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran talousarvioaloitteesta liikennekaupunkitoi-

14.09.2021

-
- minnan aktivoimiseksi liikennekäyttämisen oppimiseksi joka puolelle kaupunkia
- 312 Asia/25 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Amanda Pasasen talousarvioaloitteesta maksuttomien kuukautisvälien pilotin toteuttamisesta
- 313 Asia/26 Kiinteistönhoito-, siivous- ja kohdevastaavapalveluiden hankinta kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kohteille ajalla 3.1.2022 - 31.12.2024 (kori 5)
- 314 Asia/27 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Arja Karhuvaaran valtuustoaloitteesta koskien toiminta-avustusta saavien eettisiä periaatteita
- 315 Asia/28 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto osoitteessa Sorolantie 2 sijaitsevan Hoplaxskolan, Kårböle-enheten peruskorjauksen hanke-suunnitelmasta
- 316 Asia/29 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)
- 317 Asia/30 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan alaisten viranomaisten päätösten seuraaminen ajalta 27.8. - 8.9.2021

§ 288

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Nora Grotenfeltin ja Vesa Korkkulan sekä varatarkastajiksi Sini Korpisen ja Markku Rantahalvarin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

14.09.2021

Asia/2

§ 289

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan talousarvioehdotus 2022 ja taloussuunnitelmaehdotus 2022-2024

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Esitys

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana oli kuultavana Tero Vuontisjärvi. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Tarkkala-Hellström, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kasko TAE 2022 käyttötalous
- 2 Kasko TAE 2022 - investoinnit
- 3 Tae 2022 raami ja laatimishojheet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle esityslistan liitteinä yksi (käyttötalous) ja kaksi (investoinnit) olevan vuoden 2022 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2022-2024 taloussuunnitelmaehdotuksen perusteluineen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että ehdotuksen tuottavuustoi-
menpiteisiin sisältyy kaupunginvaltuuston vuoden 2021 talousarviossa
linjaamalla tavalla varhaiskasvatuksen siivous- ja ruokapalvelujen kil-
pailutuksen laajentaminen. Ehdotukseen sisältyvät kilpailutettavan pal-
velutuotannon osuus kokonaispalveluista ja kilpailutuksen periaatteet.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää merkitä tiedoksi liitteenä kolme olevan kaupunginhallituksen 23.8. hyväksymän vuoden 2022 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2022-2024 laatimisohteet.

Esittelijän perustelut

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa vuodelle 2022 ja taloussuunnitelmaehdotuksessa vuosille 2022-2024 varaudutaan turvaamaan laadukkaat varhaiskasvatus ja koulutuspalvelut kaupungin asukasmäärää nopeammin kasvavalle toimialan asiakasmäärälle.

Ensi vuoden painotuksia ovat oppimisvajeen korjaaminen, oppijoiden hyvinvoinnin vahvistaminen, oppimiserojen kaventaminen, kestävä kasvatus ja koulutus, oppivelvollisuuden laajentuminen sekä henkilöstön hyvinvointi ja osaamisen kehittäminen. Esitykseen ei sisälly erillisiä varauksia koronaepidemian mahdollisen jatkumisen aiheuttamiin kustannuksiin. Ehdotuksen perusteluissa on kuitenkin esitetty toimialan arvio epidemian aiheuttaman osaamis- ja oppimisvajeen kiinni kuromisen resurssitarpeista.

Talousarvioehdotus on laadittu kaupunginhallituksen antamien laatimisohteiden mukaisesti. Ohteiden tuottavuustavoitteen toteuttamiseksi ehdotus sisältää myös tuottavuustoimenpiteitä.

1. Kaupunginhallituksen antamat laatimisohteet ja muut suunnittelun lähtötiedot

Kaupunginhallitus hyväksyi 23.8.2021 vuoden 2022 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2022-2024 laatimisohteet. Laatimisohte raameineen on liitteenä.

Laatimisohteiden mukaan raamin lähtökohtina ovat valtuustokausilla 2013-2017 sekä 2017-2021 toteutettujen kaupunkistrategioiden taloustavoitteiden mukaisesti käyttötalousmenoja mitoittava tavoite ja investointitason mitoittaminen rahoituksellisesti kestävä tasolle.

Kaupunkitasoisen käyttötalouden toimintamenojen kokonaisraamin määrittää ohteiden mukaan väestönkasvuun, kustannustason nousuun ja tuottavuuden parantamiseen perustuva laskelma.

Lauta- ja johtokuntien talousarvioehdotuksille ei ole annettu toimialakohtaista raamia, mutta talousarvioehdotusten yhteensovitus tehdään kaupunkitasoisen kokonaisraamin puitteissa. Toimintamenojen kasvua kohdennetaan erityisesti peruspalveluihin, joissa väestönkasvu suurimmin lisää kustannuksia.

Vuoden 2022 talousarvion valmistelussa toimintamenojen kasvun kohdentamisessa huomioidaan lisäksi toiminnot, joihin kohdistuu koronapandemian seurauksena erityisiä kustannuspaineita vuonna 2022.

Laatimisohejden hyväksymisen yhteydessä kaupunginhallitus totesi, että käyttötalousraamia tarkistetaan kaupunkistrategian hyväksymisen jälkeen strategian talouskirjausten mukaiseksi. Keskipitkän aikavälin investointisuunnitelma tarkentuu uuden kaupunkistrategian myötä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotus on laadittu kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Toimialan asiakasmäärien ennakkoinnin pohjana on käytetty uutta kesäkuussa valmistunutta kaupungin väestöennustetta. Laatimisessa on käytetty kaupunginkanslian ylläpitämiä suunnittelun yhteisiä pohjatietoja. Näihin sisältyvät mm. hintatason muutosarviot, tilavuokrat ja kaupungin digiperustan kustannukset toimialoille. Lisäksi toimiala on tehnyt talousarvioehdotuksen pohjaksi analyysin toimintaympäristön muutoksista, kuten lainsäädännön muutoksista ja muutosten kustannusvaikutuksista.

2. Painotukset suunnittelukaudelle 2022-2024 ja toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2022

2.1. Kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttaminen

Laatimisohejeissa on todettu, että talousarviota 2022 valmisteltaessa uusi strategia ei vielä ole käytettävissä. Kaupunkistrategian 2017–2021 keskeiset valtuustokauden vaihdoksen ylittävät painopisteet sekä kevään 2021 aikana kootut keskeiset toimintaympäristön muutokset ja näiden vaikutukset kaupungin toimintaan ja palveluihin muodostavat lähtökohdan valmisteltaessa vuoden 2022 talousarvioehdotusta. Keskeiset toimintaympäristön muutokset ovat osana talousarvioehdotuksen perusteluja.

Uuden kaupunkistrategian tavoitteita tulee hyödyntää lautakuntien tulosbudjetin valmistelussa. Tavoitteena on, että kasvatus- ja koulutuslautakunta käsittelee tulosbudjetin joulukuussa 2021.

Toimialan talousarvioehdotuksen keskeiset painotukset ovat:

- Oppimisvajeen korjaaminen
- Oppijoiden hyvinvoinnin vahvistaminen
- Oppimiseröjen kaventaminen
- Kestävä kasvatus ja koulutus
- Oppivelvollisuuden laajentuminen sekä
- Henkilöstön saatavuus, hyvinvointi ja osaamisen kehittäminen

Korona-aikana on opittu uusia tapoja ja toimittu olosuhteiden vaatiessa ketterästi. Aika on vaatinut ponnisteluja sekä joustoja. Palvelujen kehittämistä jatketaan esimerkiksi digitalisoimalla palveluihin hakeutumista.

Talousarvioehdotukseen sisältyy strategisia nostoja vuosille 2022-2025. Laadukkaat päiväkodit ja koulut ovat kaupungin vetovoimatekijöitä. Kasvatuksen ja koulutuksen palveluiden merkittävyys korostui entisestään koronaviruksen aiheuttaman poikkeustilan aikana. Palveluiden laadun ja saatavuuden varmistamiseksi keskeistä on mahdollistaa kaikille yhdenvertainen oikeus oppia, eriarvoistumisen vähentäminen, oppijoiden hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kestävä kasvatus ja koulutus.

2.2. Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2022

Talousarviota 2022 valmisteltaessa ei uusi kaupunkistrategia 2021-2025 ollut vielä käytettävissä, joten tavoitteiden ja mittareiden pohjana on hyödynnetty kaupunkiyhteisessä toimintaympäristön analyysissä tunnistettuja ilmiöitä.

Talousarvioehdotukseen sisältyy kaksi sitovaa tavoitetta:

Tavoite 1 / Lasten ja nuorten hyvinvointi paranee

Tavoitteena on edistää kaupunkiyhteisiä tavoitteita ”Parannamme lasten ja nuorten mielen hyvinvointia kaupunkiyhteisesti monialaisin toimenpitein ja osallisuutta vahvistamalla” sekä ”Parannamme alle 30-vuotiaiden työllistymistä ja työllistymisen valmiuksia”. Tavoitteen toteutumista seurataan ja arvioidaan viidellä mittarilla. Mittarit ovat palvelukohtaisia.

Tavoite 2 / Oppija on aktiivinen ja opinpolku tukee kestävästä kasvatusta.

Tavoitteena on edistää oppijoiden osallisuutta ja vahvistaa vaikuttamismahdollisuuksia omiin opintoihinsa. Lisäksi vahvistetaan kestävästä kehityksen opinpolkua. Tavoitteen toteutumista seurataan ja arvioidaan viidellä mittarilla. Mittarit ovat palvelukohtaisia.

Lisäksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on neljä toiminallista tavoitetta, joista kaksi on kaupunki yhteistä tavoitetta liittyen toimintojen tehostamiseen sekä kaupunkiuudistukseen. Lisäksi on kaksi kaupunkiyhteistä hyvinvointiin ja terveyteen liittyvää tavoitetta. Toisella tavoitteella edistetään lasten ja nuorten harrastamista ja toisella tuetaan ikäihmisten hyvinvointia.

3. Käyttötalouden talousarvioehdotus

Menojen osalta valmistelun lähtökohtana on ollut kaupunginhallituksen laatimisoheissa määritellyt laskentaperiaatteet koko kaupungin raamil-

le. Raami perustuu nykyisen kaupunkistrategian tuottavuustavoitekaavaan: kaupungin käyttötalousmenot saavat kasvaa enintään väestönkasvun (arvio + 0,31 %) ja hintatason nousun (+ 2,2 %) vähennettynä 0,5 % tuottavuustavoitteella. Tällä kaavalla kaupungin kokonaismenot saavat kasvaa 2,01 %. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla tämä tarkoittaisi mekaanisesti laskien 25,5 miljoonan euron kasvuvaraa menoissa.

Kaupungin raamin kokonaiskasvu on kuitenkin edellä mainittua suurempi, 2,82 %. Tämä johtuu siitä, että kaupunki on varannut keskitetyksi määrärahoja ylläpitovuokrien tasokorotukseen, josta on kerrottu tarkemmin kohdassa 4.2.2.

Edellä oleva laskelma on tehty mekaanisesti laatimisoheiden laskenta-periaatteilla olettaen, että taloudellinen liikkumavara kohdennetaan kaikkiin kaupungin toimintoihin tasaisesti. Kaupunkistrategian mukaisesti toimintamenojen kasvua kohdennetaan kuitenkin erityisesti peruspalveluihin (kuten kasvatus- ja koulutuspalveluihin), joissa väestönkasvu suorimmin lisää kustannuksia.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan asiakasmäärän ennakoidaan kasvavan varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa ja toisen asteen koulutuksessa runsaalla 1 400 :lla eli noin 1,43 %. Tämä on noin 1,12-prosenttiyksikköä kaupungin väestön kasvua enemmän. Strategian tuottavuuskaavaa käyttäen tämä lisäisi toimialan laskennallista raamia noin 14 miljoonalla eurolla eli kasvuvara olisi vajaat 40 miljoonaa euroa verrattuna talousarvioon 2021. Talousarvioehdotus perustuu tähän asiakasmäärän kasvuun pohjautuvaan raamilaskelmaan.

Ehdotuksessa on huomioitu edellä kuvatun laskennallisen raamin ylityksperusteina ylläpitovuokrien tasokorotukset (noin 12,8 miljoonaa euroa), oppivelvollisuuden laajenemisen kustannukset (8,2 miljoonaa euroa) sekä kaupungin digiperustasta johtuvat lisäkustannukset (7,0 miljoonaa euroa). Nämä menot on siis laskettu esityksessä asiakasmäärän kasvun huomioon ottavan tuottavuustavoitteen salliman kasvun päälle. Perusteena on

- ylläpitovuokrien tasokorotuksissa kaupunkitasoinen varaus
- oppivelvollisuuden kustannuksissa valtion kompensatiot
- digiperustan kustannuksissa määrärahasiirrot kaupunginkansliasta toimialalle

Tuloarvio perustuu vuoden 2021 talousarvioon. Tuloarviota on pienennetty johtuen varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen alentumisesta. Asiakasmaksut laskevat niihin vaikuttavien huoltajien tulorajojen nousua syksystä 2021 alkaen.

<i>(milj. euroa)</i>	TA 2021	TAE 2022	Muutos	
			eur	%
Tulot	59179	45920	- 13 259	- 22,4 %
Menot	1 270 445	1 338 223	67 778	5,3 %
Toimintakate	-1 211 266	-1 292 303	- 81 037	- 6,7 %

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on bruttobudjetoitu talousarvio-kohta: kaupunginvaltuuston nähden sitova erä on menojen kokonais-summa.

3.1. Menoja kasvattavat tekijät

Toimialan menoissa on varauduttu kasvavan asiakasmäärän palvelutarpeisiin, vuokrien korotuksiin, hintatason yleiseen nousuun, kaupungin digiperustan menojen kasvuun toimialan talousarviossa sekä oppivelvollisuuden laajenemisen kustannuksiin.

3.1.1. Asiakasmäärän kasvu

Talousarvioehdotuksessa on varauduttu toimialan asiakasmäärän kasvuun, joka on suhteellisesti suurempi kuin kaupungin väestönkasvu. Talousarvioehdotuksessa on varauduttu rahoittamaan kasvavan asiakasmäärän edellyttämiä palveluja 14,3 miljoonalla eurolla.

3.1.2. Lakisääteisen palvelutason turvaaminen varhaiskasvatuksessa

Varhaiskasvatuksen määrärahoihin on tehty 5 miljoonan euron tasokorotus varhaiskasvatuslain edellyttämän palvelutason turvaamiseksi. Varhaiskasvatuslaissa vuonna 2018 tapahtuneet muutokset muuttivat lapsiryhmien muodostamisen periaatteita ja ovat nostaneet henkilöstön määrää suhteessa lapsimäärään. Vuonna 2021 varhaiskasvatuksen budjetti ylittyi tästä syystä vastaavalla summalla.

3.1.3. Vuokrien korotukset

Vuokrien korotuksiin on varauduttu kaupungin yhteisten suunnittelutietojen mukaisesti. Vuokramenot kasvavat noin 30 miljoonalla eurolla eli 11,5 % verrattuna vuoden 2021 talousarvion vuokriin.

Vuokrien kasvusta noin 11,5 miljoonaa euroa johtuu perusparannuksien aiheuttamista vuokrien korotuksista ja uusista tiloista. Noin 12,8 miljoonaa euroa johtuu ylläpitovuokrien tasokorotuksista. Tasokorotukset perustuvat vuokraperusteiden tarkistamiseen: vuodesta 2022 alkaen tilojen vuosikorjauskustannukset (jotka pitävät tilan alkuperäisesä kunnossa) veloitetaan tilankäyttäjiltä vuosikorjausvuotena. Aiemmin

ne jyvitetiin osaksi vuokria 30 vuoden poistoajalla. Loppuosa korotuksesta johtuu vuokrasopimuksiin perustuvista indeksitarkistuksista.

3.1.4. Hintatason nousu

Hintatason nousun kustannukset on arvioitu kaupungin yhteisen tietopohjan mukaisesti: hintatason nousu lisää henkilöstömenoja noin 1,6 % ja muita menoja noin 2,2 %. Hintatason nousu lisää toimialan menoja arviolta 24,6 miljoonalla eurolla.

3.1.5. Oppivelvollisuuden laajeneminen

Oppivelvollisuuden laajenemisen lisäkustannuksiin on varattu talousarvioehdotuksen käyttötalousoosassa 8,2 miljoonaa euroa. Lähtökohtana on, että valtio kustantaa luvattulla tavalla lisäkustannukset kunnille täysimääräisesti.

3.1.6. Kaupungin digitaalisen perustan lisäkustannukset

Kaupungin digitaalisen perustan lisäkustannuksiin on varauduttu kaupungin yhteisen tietopohjan tietojen mukaisesti 7 miljoonalla eurolla. Lisäkustannukset katetaan pääosin kaupungin sisäisillä määrärahasiirroilla kaupunginkansliasta toimialalle. Määrärahasiirrot eivät lisää kaupungin kokonaismenoja.

3.2. Tuottavuustoimenpiteet

Kaupunginhallituksen laatimisohejiisiin sisältyy tuottavuuden parantamistavoite. Edellä kuvatut panostukset kasvavan asiakasmäärän tarvitsemiin palveluihin, lakisääteisen palvelutason turvaamiseen varhaiskasvatuksessa, vuokrien korotuksiin ja hintatason nousun kattamiseen ylittävät kaupunginhallituksen laatimisohejien lähtökohtana olevan raamikasvun, vaikka toimiala onkin huomionnut esityksessä sen, että asiakasmäärä kasvaa kaupungin väestöä voimakkaammin. Tästä johtuen talousarvioehdotus edellyttää toimialalta arviolta 15,6 miljoonan euron tuottavuustoimenpiteitä, joilla hillitään menojen kasvua.

Tuottavuustoimenpiteiden lähtökohtana on kuntalaisten laadukkaiden lakisääteisten kasvatus- ja koulutuspalveluiden turvaaminen. Tuottavuuteen voidaan vaikuttaa mm. opetusryhmien kokoa säätelemällä ja vähentämällä opetustarjontaa. Perusopetuslain mukaista iltapäivätoimintaa ja leikkipuistotoimintaa tullaan tarkastelemaan kokonaisuutena, yhdenmukaista toimintaa ja lisäten resurssien yhteistä käyttöä kaupungissa. Tuottavuustoimenpiteistä päätetään tulosbudjetin yhteydessä.

Tuottavuustoimenpiteiden tarvetta arvioitaessa menoissa ei ole huomioitu ylläpitovuokrien tasokorotuksia, kaupungin digitaalisen perustan

lisäkustannuksia eikä oppivelvollisuuden laajenemisen lisäkustannuksia edellä todetuin perustein.

Lisäksi vuonna 2022 käynnistetään talousarviossa 2021 linjatulla tavalla varhaiskasvatuksen siivous- ja ruokapalvelujen kilpailutuksen laajentaminen, joka alkaa tuottaa menosäästöjä vuodesta 2023 alkaen.

Ruokapalvelujen kilpailutusta lisätään kaupunginvaltuuston vuonna 2014 päättämästä 20 %:sta 30 %:iin. Ruokapalvelujen yhteydessä kilpailutetaan myös siivouspalveluja 30 %:ia.

Kilpailuttamisen periaatteet ovat samat, kuin kaupunginvaltuuston vuoden 2014 päätöksessä: Kasvatus- ja koulutuslautakunta valitsee ruoka- ja siivouspalvelujen kilpailutettavat kohteet tasapuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Kilpailuttamisen ehtoihin sisällytetään vaatimus siitä, että kilpailun voittanut palveluntuottaja on velvollinen ottamaan palvelukseensa liikkeenluovutuksen periaatteen mukaisesti kilpailun kohteessa mahdollisesti ilman työtä jäävän henkilöstön.

Kilpailuttamisen laajentaminen toteutetaan asteittain vuosina 2022-2024 ja kilpailutuksen enimmäisraja on 30 % ruoka- ja siivouspalveluista. Kilpailutuksella tavoitellaan kustannussäästöjä laatutason säilyttäen. Kilpailutuksen kustannusvaikutukset konkretisoituvat vuodesta 2023 alkaen. Lisäksi tavoitellaan synergiaa ruoka- ja siivouspalvelujen kilpailuttamisella yhdessä

3.3. Menot, joihin talousarvioehdotuksessa ei ole varauduttu

Talousarvioehdotuksessa ei ole varauduttu koronaepidemian mahdollisesti aiheuttamiin kustannuksiin eikä koronasta palautumisen kustannuksiin. Koronasta palautumisen eli osaamis- ja oppimisvajeen paikkaamisen lisämenotarpeeksi on toimialalla arvioitu runsaat 10 miljoonaa euroa.

Ehdotuksessa ei myöskään ole varauksia ulkoisella rahoituksella rahoitettaviin hankkeisiin ja palveluihin, aamupalatarjoiluun kouluissa eikä aikuisten perusopetuksen järjestämiseen ruotsiksi.

Talousarviossa ei ole huomioitu sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistuksen vaikutuksia määrärahoihin.

4. Irtaimen omaisuuden (investointiosan) talousarvioehdotus

Toimialalla on talousarviossaan ainoastaan irtaimen omaisuuden hankintoja varattuja määrärahoja. Määrärahoilla rahoitetaan toimialan käytössä olevien kiinteistöjen varustaminen ja kalustaminen sekä toimialan ICT-hankinnat.

(milj. euroa)	TA 2021	TAE 2022	Muutos	
			eur	%
Tietotekniikka	8 140	17 500	9 360	115,0 %
Muut hankinnat	12 060	13 060	1 000	8,3 %
Yhteensä	20 200	30 560	10 360	51,3 %

Tietotekniikkahankintojen määrärahoja on korotettu talousarvioehdotuksessa noin 9,4 miljoonalla eurolla verrattuna vuoden 2021 talousarvioon. Merkittävimmät lisäpanostukset kohdentuvat oppilaiden ja opettajien tietokoneisiin ja tabletteihin (noin 5 miljoonaa euroa) ja oppivelvollisuuden laajentumisen edellyttämiin hankintoihin (noin 2,3 miljoonaa euroa).

Muita hankintamenoja kasvattavat pienet toiminnalliset hankkeet (rahoitusvaraus 10 000 – 150 000 euroa), jotka siirtyvät kaupunkiympäristön toimialalta kasvatukseen ja koulutuksen toimialan irtaimen hankintoihin vuoden 2022 alusta. Niiden arvioidaan olevan ensi vuonna noin 1,0 miljoona euroa

5. Talousarvioehdotuksen vaikutusten arviointi

Liitteenä oleva talousarvioehdotus sisältää ehdotuksen vaikutusten arvioinnin.

Esittelijä

kasvatukseen ja koulutukseen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Tarkkala-Hellström, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kasko TAE 2022 käyttötalous
- 2 Kasko TAE 2022 - investoinnit
- 3 Tae 2022 raami ja laatimisohteet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 290

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Petra Malinin talousarvioaloitteesta kotihoidon tuen Helsinki-lisän palauttamisesta 1–2-vuotiaille lapsille

HEL 2021-002862 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus: Petra Malin: Pannaan esitys pöydälle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Petra Malinin ehdotuksesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Ulla Lehtonen, vs. varhaiskasvatusjohtaja, puhelin: 310 44655
ulla.lehtonen(a)hel.fi
Riikka Reunanen, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 32641
riikka.reunanen(a)hel.fi
Nina Auvinen, projektisuunnittelija, puhelin: 310 15942
nina.auvinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, kotihoidon tuen Helsinki-lisän palauttaminen 1-2-vuotiaille, Malin Petra

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle liitteenä olevasta valtuutettu Petra Malinin ja viidentoista muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteesta kotihoidon tuen Helsinki-lisän palauttamisesta 1–2-vuotiaille lapsille vuoden 2022 alusta alkaen seuraavan lausunnon:

On tärkeää, että perheillä on mahdollisuus valita oman elämäntilanteensa ja lapsensa edun mukaisesti lapsen hoitaminen kotona tai varhaiskasvatuspalveluiden käyttäminen.

Helsingin kaupunginvaltuuston 9.12.2020 hyväksymään vuoden 2021 talousarvioon sisältyi kotihoidon tuen Helsinki-lisän rajaaminen alle 1-vuotiaisiin lapsiin 1.6.2021 alkaen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti kotihoidon tuen Helsinki-lisän rajaamisesta talousarvion mukaisesti 15.12.2021. Helsinki-lisän rajaaminen oli yksi talousarvion tuotto-
vuustoimista.

Kotihoidon tuessa on lakisääteinen osuus (hoitoraha ja hoitolisä), min-
kä lisäksi kunnalla on mahdollisuus maksaa kuntalisää (Helsinki-lisä).
Kotihoidon tukea Helsinki-lisineen haetaan Kelasta ja Kela hoitaa sekä
lakisääteisen osan että Helsinki-lisän maksamisen kunnan kanssa te-
kemänsä sopimuksen mukaisesti. Kela laskuttaa kuntaa tekemiensä
kotihoidon tukipäätösten kulujen mukaisesti.

Helsinki maksaa edelleen kotihoidon tuen lakisääteisten osien (hoitora-
ha ja hoitolisä) lisäksi Helsinki-lisää 264 euroa alle 1-vuotiaasta per-
heen nuorimmasta lapsesta, josta maksetaan kotihoidon tukea. Koti-
hoidon tuen kuntalisän rajaamisen jälkeenkin perheillä säilyy kotihoidon
tuen lakisääteinen osa myös 1–3-vuotiaiden lasten osalta. Kotihoidon
tukea ei voi saada lapsesta, joka on kunnan järjestämässä varhaiskas-
vatuksessa.

Kotihoidon tukea saavia 1–2-vuotiaita lapsia ennustetaan Helsingissä
olevan keskimäärin noin 3 420 lasta vuoden 2022 aikana. Lapsista 1–
1,5-vuotiaita olisi noin 2 097 ja 1,5 - alle 2-vuotiaita noin 1 323. 1–1,5-
vuotiaista lapsista maksettava kuntalisä oli aikaisemmin 264 euroa
kuukaudessa ja 1,5–2-vuotiaista 218,64 euroa kuukaudessa. Kyseisten
kuntalisien palauttaminen 1–2-vuotiaille aloitteessa esitetyin tavoin
vuonna 2022 lisäisi kustannuksia noin 10,2 miljoonaa euroa vuodessa.

Talousarvioehdotuksessa ei ole esitetty määrärahaa kotihoidon tuen
Helsinki-lisän palauttamiseen 1–2-vuotiaille.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lau-
suntoa 22.9.2021 mennessä valtuutettu Petra Malinin ja 15 muun al-
lekirjoittaneen talousarvioaloitteesta, joka koskee kotihoidon tuen Hel-
sinki-lisän palauttamista 1–2-vuotiaille lapsille. Valtuutetut esittävät
aloitteessaan, että kotihoidon tuen Helsinki-lisän rajaamisen alle 1-
vuotiaisiin lapsiin 1.6.2021 alkaen on arvioitu vaikuttavan perheiden ta-
loudelliseen tilanteeseen ja sitä kautta aiheuttavan negatiivisia lapsivai-
kutuksia. Lisäksi mahdollisesti vuonna 2022 voimaan tuleva perheva-
pauudistus tulisi huomioida. Aloitteessa ehdotetaan, että Helsingin
kaupunki palauttaa kotihoidon tuen Helsinki-lisän 1–2-vuotiaille lapsille
vuoden 2022 alusta alkaen ja talousarvioon varataan tähän riittävät va-
rat.

14.09.2021

Asia/3

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Ulla Lehtonen, vs. varhaiskasvatusjohtaja, puhelin: 310 44655
ulla.lehtonen(a)hel.fi
Riikka Reunanen, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 32641
riikka.reunanen(a)hel.fi
Nina Auvinen, projektisuunnittelija, puhelin: 310 15942
nina.auvinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, kotihoidon tuen Helsinki-lisän palauttaminen 1-2-vuotiaille, Malin Petra

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 291

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Terhi Peltokorven talousarvioaloitteesta kotihoidon tuen Helsinki-lisän palauttamisesta 1–2-vuotiaille lapsille

HEL 2021-002878 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus: Petra Malin: Pannaan ehdotus pöydälle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Petra Malinin ehdotuksesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Ulla Lehtonen, vs. varhaiskasvatusjohtaja, puhelin: 310 44655
ulla.lehtonen(a)hel.fi
Riikka Reunanen, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 32641
riikka.reunanen(a)hel.fi
Nina Auvinen, projektisuunnittelija, puhelin: 310 15942
nina.auvinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, kotihoidon tuen kuntalisän palauttaminen 2-vuotiaaksi asti, Peltokorpi Terhi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle liitteenä olevasta valtuutettu Terhi Peltokorven ja kolmen muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteesta kotihoidon tuen Helsinki-lisän palauttamisesta 1–2-vuotiaille lapsille seuraavan lausunnon:

On tärkeää, että perheillä on mahdollisuus valita oman elämäntilanteensa ja lapsensa edun mukaisesti lapsen hoitaminen kotona tai varhaiskasvatuspalveluiden käyttäminen.

Helsingin kaupunginvaltuuston 9.12.2020 hyväksymään vuoden 2021 talousarvioon sisältyi kotihoidon tuen Helsinki-lisän rajaaminen alle 1-vuotiaisiin lapsiin 1.6.2021 alkaen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti kotihoidon tuen Helsinki-lisän rajaamisesta talousarvion mukaisesti 15.12.2021. Helsinki-lisän rajaaminen oli yksi talousarvion tuotto- vuustoimista.

Kotihoidon tuessa on lakisääteinen osuus (hoitoraha ja hoitolisä), min- kä lisäksi kunnalla on mahdollisuus maksaa kuntalisää (Helsinki-lisä). Kotihoidon tukea Helsinki-lisineen haetaan Kelasta ja Kela hoitaa sekä lakisääteisen osan että Helsinki-lisän maksamisen kunnan kanssa te- kemänsä sopimuksen mukaisesti. Kela laskuttaa kuntaa tekemiensä kotihoidon tukipäätösten kulujen mukaisesti.

Helsinki maksaa edelleen kotihoidon tuen lakisääteisten osien (hoitora- ha ja hoitolisä) lisäksi Helsinki-lisää 264 euroa alle 1-vuotiaasta per- heen nuorimmasta lapsesta, josta maksetaan kotihoidon tukea. Koti- hoidon tuen kuntalisän rajaamisen jälkeenkin perheillä säilyy kotihoidon tuen lakisääteinen osa myös 1–3-vuotiaiden lasten osalta. Kotihoidon tukea ei voi saada lapsesta, joka on kunnan järjestämässä varhaiskas- vatuksessa.

Kotihoidon tukea saavia 1–2-vuotiaita lapsia ennustetaan Helsingissä olevan keskimäärin noin 3 420 lasta vuoden 2022 aikana. Lapsista 1– 1,5-vuotiaita olisi noin 2 097 ja 1,5–2-vuotiaita noin 1 323. 1–1,5- vuotiaista lapsista maksettava kuntalisä oli aikaisemmin 264 euroa kuukaudessa ja 1,5–2-vuotiaista 218,64 euroa kuukaudessa. Kyseisten kuntalisien palauttaminen 1–2-vuotiaille aloitteessa esitetyin tavoin vuonna 2022 lisäisi kustannuksia noin 10,2 miljoonaa euroa vuodessa.

Talousarvioehdotuksessa ei ole esitetty määrärahaa kotihoidon tuen Helsinki-lisän palauttamiseen 1–2-vuotiaille.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lau- suntoa 22.9.2021 mennessä valtuutettu Terhi Peltokorven ja kolmen muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteesta, joka koskee kotihoidon tuen Helsinki-lisän palauttamista 1–2-vuotiaille lapsille. Valtuutetut esit- tävät aloitteessaan, että kotihoidon tuen taso vaikuttaa tutkimusten mu- kaan hoitovapaan pituuteen. Kuntalisän rajaaminen kasvattanee var- haiskasvatuspaikkojen kysyntää ja kustannuksia, eikä kuntalisän ra- jaamista ei voi siten perustella säästötoimena. Lisäksi Helsingissä per- heiden palvelutarpeisiin vastaamisessa on ollut vaikeuksia. Aloitteessa ehdotetaan, että Helsingin kaupunki palauttaa kotihoidon tuen Helsinki- lisän 1–2-vuotiaille lapsille vuoden 2022 alusta alkaen ja talousarvioon varataan tähän riittävä rahoitus.

14.09.2021

Asia/4

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Ulla Lehtonen, vs. varhaiskasvatusjohtaja, puhelin: 310 44655
ulla.lehtonen(a)hel.fi
Riikka Reunanen, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 32641
riikka.reunanen(a)hel.fi
Nina Auvinen, projektisuunnittelija, puhelin: 310 15942
nina.auvinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, kotihoidon tuen kuntalisän palauttaminen 2-
vuotiaaksi asti, Peltokorpi Terhi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

14.09.2021

Asia/5

§ 292

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Mika Ebelingin talousarvioaloitteesta kotihoidon tuen Helsinki-lisän laajentamisesta 1–3-vuotiaisiin lapsiin ja Helsinki-lisän määrän nos- tamisesta

HEL 2021-002899 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus: Pia Kopra: Pannaan ehdotus pöydälle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöy-
dälle Pia Kopran ehdotuksesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Ulla Lehtonen, vs. varhaiskasvatusjohtaja, puhelin: 310 44655
ulla.lehtonen(a)hel.fi
Riikka Reunanen, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 32641
riikka.reunanen(a)hel.fi
Nina Auvinen, projektisuunnittelija, puhelin: 310 15942
nina.auvinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, kotihoidon tuen Helsinki-lisä 1-3 -vuotiaille, Ebeling
Mika

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle liitteenä
olevasta valtuutettu Mika Ebelingin ja kahden muun allekirjoittaneen ta-
lousarvioaloitteesta kotihoidon tuen Helsinki-lisän laajentamisesta 1–3-
vuotiaisiin sekä Helsinki-lisän määrän nostamisesta 270 euroon vuo-
den 2022 alusta alkaen seuraavan lausunnon:

On tärkeää, että perheillä on mahdollisuus valita oman elämäntilanteensa ja lapsensa edun mukaisesti lapsen hoitaminen kotona tai varhaiskasvatuspalveluiden käyttäminen.

Helsingin kaupunginvaltuusto päätti 18.11.2018 vuoden 2019 talousarviosta, joka sisälsi kotihoidon tuen Helsinki-lisän poistamisen yli 2-vuotiailta. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätöksellä 18.12.2018 kotihoidon tuen Helsinki-lisä poistettiin yli 2-vuotiailta 1.5.2019 alkaen. Päätöksellä haluttiin vahvistaa Helsingin kaupungin strategian mukaista toimintaa ja varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostamista.

Helsingin kaupunginvaltuuston 9.12.2020 hyväksymään vuoden 2021 talousarvioon sisältyi kotihoidon tuen Helsinki-lisän rajaaminen alle 1-vuotiaisiin lapsiin 1.6.2021 alkaen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti kotihoidon tuen Helsinki-lisän rajaamisesta talousarvion mukaisesti 15.12.2021. Helsinki-lisän rajaaminen oli yksi talousarvion tuottavuustoimista.

Kotihoidon tuessa on lakisääteinen osuus (hoitoraha ja hoitolisä), minä lisäksi kunnalla on mahdollisuus maksaa kuntalisää (Helsinki-lisä). Kotihoidon tukea Helsinki-lisineen haetaan Kelasta ja Kela hoitaa sekä lakisääteisen osan että Helsinki-lisän maksamisen kunnan kanssa tekemänsä sopimuksen mukaisesti. Kela laskuttaa kuntaa tekemiensä kotihoidon tukipäätösten kulujen mukaisesti.

Helsinki maksaa edelleen kotihoidon tuen lakisääteisten osien (hoitoraha ja hoitolisä) lisäksi Helsinki-lisää 264 euroa alle 1-vuotiaasta perheen nuorimmasta lapsesta, josta maksetaan kotihoidon tukea. Kotihoidon tuen kuntalisän rajaamisen jälkeenkin perheillä säilyy kotihoidon tuen lakisääteinen osa myös 1–3-vuotiaiden lasten osalta. Kotihoidon tukea ei voi saada lapsesta, joka on kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa.

Kotihoidon tukea saavia 1–3-vuotiaita lapsia ennustetaan Helsingissä olevan keskimäärin vuoden 2022 aikana noin 4 630. Alle 1-vuotiaita kotihoidon tukea saavia lapsia arvioidaan olevan keskimäärin 960 vuonna 2022. Aloitteessa esitetty 270 euron suuruinen Helsinki-lisä kaikille Helsinki-lisän saajille on 6 euroa enemmän kuin tämän hetkinen Helsinki-lisä alle 1-vuotiaista lapsista. Esitetyn 270 euron suuruisen Helsinki-lisän maksaminen sekä alle 1-vuotiaista että 1–3-vuotiaista lapsista vuonna 2022 lisäisi kustannuksia yhteensä noin 15,1 milj. euroa vuodessa.

Talousarvioehdotuksessa ei ole esitetty määrärahaa kotihoidon tuen Helsinki-lisän maksamiseen 1–3-vuotiaille eikä Helsinki-lisän määrän nostamiseen vuoden 2022 alusta alkaen.

14.09.2021

Asia/5

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 22.9.2021 mennessä valtuutettu Mika Ebelingin ja kahden muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteesta, joka koskee kotihoidon tuen Helsinki-lisän laajentamista 1–3-vuotiaisiin sekä Helsinki-lisän määrän nostamista 270 euroon vuoden 2022 alusta alkaen. Valtuutetut esittävät aloitteessaan, että perheiden valinnanmahdollisuus lapsensa hoitomuodon suhteen tulee turvata, koska vanhemmat ovat parhaita arvioimaan lapsensa tarpeita. Aloitteessa ehdotetaan, että Helsingin kaupunki laajentaa kotihoidon tuen Helsinki-lisän 1–3-vuotiaisiin vuoden 2022 alusta alkaen. Lisäksi aloitteessa ehdotetaan Helsinki-lisän määräksi 270 euroa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Ulla Lehtonen, vs. varhaiskasvatusjohtaja, puhelin: 310 44655
ulla.lehtonen(a)hel.fi
Riikka Reunanen, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 32641
riikka.reunanen(a)hel.fi
Nina Auvinen, projektisuunnittelija, puhelin: 310 15942
nina.auvinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, kotihoidon tuen Helsinki-lisä 1-3 -vuotiaille, Ebeling
Mika

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 293

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Mirita Saxbergin talousarvioaloitteesta kotihoidon tuen Helsinki- lisän maksamisesta yksinhuoltajaperheille, joissa on alle 1,5- vuotias lapsi

HEL 2021-002910 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus: Mirita Saxberg: Pannaan esitys pöydälle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Mirita Saxbergin ehdotuksesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Ulla Lehtonen, vs. varhaiskasvatusjohtaja, puhelin: 310 44655
ulla.lehtonen(a)hel.fi
Riikka Reunanen, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 32641
riikka.reunanen(a)hel.fi
Nina Auvinen, projektisuunnittelija, puhelin: 310 15942
nina.auvinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, Helsinki-lisän maksaminen yksinhuoltajaperheelle, jossa on alle 1,5-vuotias lapsi, Saxberg Mirita

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle liitteenä olevasta valtuutettu Mirita Saxbergin ja viiden muun talousarvioaloitteesta kotihoidon tuen Helsinki-lisän maksamisesta yksinhuoltajaperheiden alle 1,5-vuotiaille lapsille seuraavan lausunnon:

On tärkeää, että perheillä on mahdollisuus valita oman elämäntilanteensa ja lapsensa edun mukaisesti lapsen hoitaminen kotona tai varhaiskasvatuspalveluiden käyttäminen.

Helsingin kaupunginvaltuuston 9.12.2020 hyväksymään vuoden 2021 talousarvioon sisältyi kotihoidon tuen Helsinki-lisän rajaaminen alle 1-vuotiaisiin lapsiin 1.6.2021 alkaen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti kotihoidon tuen Helsinki-lisän rajaamisesta talousarvion mukaisesti 15.12.2021. Helsinki-lisän rajaaminen oli yksi talousarvion tuottavuustoimista.

Kotihoidon tuessa on lakisääteinen osuus (hoitoraha ja tulosidonnainen hoitolisä), minkä lisäksi kunnalla on mahdollisuus maksaa kuntalisää (Helsinki-lisä). Kotihoidon tukea Helsinki-lisineen haetaan Kelasta ja Kela hoitaa sekä lakisääteisen osan että Helsinki-lisän maksamisen kunnan kanssa tekemänsä sopimuksen mukaisesti. Kela laskuttaa kuntaa tekemiensä kotihoidon tukipäätösten kulujen mukaisesti. Kotihoidon tukea ei voi saada lapsesta, joka on kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa.

Helsinki maksaa edelleen kotihoidon tuen lakisääteisten osien (hoitoraha ja tulosidonnainen hoitolisä) lisäksi Helsinki-lisää 264 euroa alle 1-vuotiaasta perheen nuorimmasta lapsesta, josta maksetaan kotihoidon tukea. Kotihoidon tuen kuntalisän rajaamisen jälkeenkin perheillä säilyy kotihoidon tuen lakisääteinen osa myös 1–3-vuotiaiden lasten osalta. Perheen koko ja bruttotulot vaikuttavat lakisääteisen hoitolisän määrään.

Kotihoidon tuen Helsinki-lisää maksetaan tällä hetkellä 264 euroa kuukaudessa, kun perheessä on alle 1-vuotias lapsi. Aloitteen mukaan kuntalisää maksettaisiin sen lisäksi myös yksinhuoltajaperheille, joissa on 1–1,5-vuotias lapsi. Kotihoidontuella ennustetaan olevan 1–2-vuotiaita lapsia vuoden 2022 aikana keskimäärin noin 3 420. Lapsista 1–1,5-vuotiaita olisi noin 2 097. Helsingiläisistä 1-vuotiaista lapsista noin 14,5 % asuu yhden huoltajan perheissä. Tällöin kotihoidontuella ennustetaan olevan 1–1,5-vuotiaita yhden huoltajan perheessä asuvia lapsia keskimäärin 304 vuoden 2022 aikana.

Helsinki-lisän maksaminen yhden huoltajan perheille, joissa on 1–1,5-vuotias lapsi vuonna 2022, lisäisi kustannuksia noin 970 000 euroa vuodessa. Lisäksi tulee ottaa huomioon, että kelan kautta maksettavaan kuntalisään voi asettaa ainoastaan tietynlaisia ehtoja eikä kuntalisän rajaaminen aloitteessa esitetyin tavoin yksinhuoltajaperheisiin ole sellainen ehto. Aloitteessa esitettyä Helsinki-lisää 1–1,5 vuotiaista lapsista ei voitaisi siten maksaa kelan kautta, vaan se tulisi hakea suoraan Helsingin kaupungilta ja kaupunki maksaisi sen perheelle. Tämä vaatisi hallinnollisia resursseja ja aiheuttaisi kustannuksia arviolta 100 000 euroa vuodessa.

Talousarvioehdotuksessa ei ole esitetty määrärahaa kotihoidon tuen Helsinki-lisän maksamiseen yksinhuoltajaperheille, joissa on 1–1,5-vuotias lapsi.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 22.9.2021 mennessä valtuutettu Mirita Saxbergin ja viiden muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteesta, joka koskee kotihoidon tuen Helsinki-lisän maksamista yksinhuoltajaperheille, joissa on alle 1,5-vuotias lapsi. Valtuutetut esittävät aloitteessaan, että kotihoidon tuen Helsinki-lisän rajaaminen alle 1-vuotiaisiin vaikuttaa etenkin perheisiin, joissa on yksi vanhempi, koska lapsen kotona hoitaminen vaikeutuu taloudellisista syistä johtuen. Päiväkotihoidon ei ole alle 1,5-vuotiaan lapsen edun ja turvallisen kehityksen mukaista, ja se maksaa enemmän kuin kotihoito. Aloitteessa ehdotetaan, että Helsingin kaupunki maksaa kotihoidon tuen Helsinki-lisän yksinhuoltajaperheille, joissa on alle puolitoistavuotias lapsi, ja lasta hoitaa kotona lapsen vanhempi, vanhemman tai huoltajan kanssa asuva avo- tai aviopuoliso tai lapsesta huolehtiva muu henkilö tai palkattu hoitaja.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Ulla Lehtonen, vs. varhaiskasvatusjohtaja, puhelin: 310 44655
ulla.lehtonen(a)hel.fi
Riikka Reunanen, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 32641
riikka.reunanen(a)hel.fi
Nina Auvinen, projektisuunnittelija, puhelin: 310 15942
nina.auvinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, Helsinki-lisän maksaminen yksinhuoltajaperheelle, jossa on alle 1,5-vuotias lapsi, Saxberg Mirita

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

14.09.2021

Asia/7

§ 294

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Paavo Arhinmäen talousarvioaloitteesta määrärahan osoittamisesta koronan jälkihoito-ohjelmaan

HEL 2021-002866 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus: Petra Malin: Pannaan esitys pöydälle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Petra Malinin ehdotuksesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Mari Mulari, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 83274
mari.mulari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Paavo Arhinmäen talousarvioaloite määrärahan osoittamisesta koronan jälkihoito-ohjelmaan

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Paavo Arhinmäen talousarvioaloitteesta määrärahan osoittamisesta koronan jälkihoito-ohjelmaan:

Valtakunnallisten selvitysten, raporttien ja tutkimusten sekä toimialan omien selvitysten ja kyselyjen mukaan koronaepidemia on heikentänyt oppijoiden oppimista ja hyvinvointia eri koulutusasteilla. Keskeisiä oppimisvajeen syitä ovat toisen asteen pitkittynyt etäopiskelu sekä oppijoiden karanteenit ja muut koronatilanteesta johtuneet poissaolot lähio-
petuksesta tai varhaiskasvatuksesta. Tuen tarpeet, jotka tulisivat ilmi oppijan osallistuessa lähio-
petukseen tai varhaiskasvatukseen, ovat voineet jäädä havaitsematta, ja tuen piiriin ohjautuminen on voinut viivästyä.

14.09.2021

Oppimisvaje ilmenee oppijoiden jäämisessä jälkeen oppimistavoitteista sekä lisääntyneenä ohjauksen ja tuen tarpeena. Oppiminen on heikentynyt etenkin niillä oppijoilla, joilla on ollut oppimisen haasteita jo ennen koronatilannetta. Myös perheiden mahdollisuudet tukea lasta tai nuorta ovat erilaiset. Osa oppijoista kuitenkin saavutti etäopetuksessa aikaisempaa parempia oppimistuloksia. Lautakunta pitää tärkeänä myös etäopetuksen aikana syntyneiden hyvien käytänteiden ja toimintamallien edistämistä.

Hyvinvointi on edellytys oppimiselle. Koronatilanne on lisännyt oppijoiden yksinäisyyden kokemuksia sekä mielen hyvinvoinnin haasteita. Opiskeluhuollon palvelujen tarve on kasvanut kouluissa ja oppilaitoksissa. Oppijan ja hänen perheensä elämään voi vaikuttaa samanaikaisesti useampi haavoittuvuutta aiheuttava tekijä, jolloin koronatilanteen aiheuttamat negatiiviset vaikutukset voivat kertaantua. Koronatilanteen aiheuttama yleinen epävarmuus sekä vapaa-aikaan heijastuvat muutokset ovat kuormittaneet oppijoita kokonaisvaltaisesti.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on huolissaan siitä, että koronatilanteen kielteiset vaikutukset kasaantuvat erityisesti jo aiemmin heikommassa asemassa oleviin oppijoihin, jolloin riskinä on eriarvoisuuden kasvaminen. Lautakunta korostaa, että oppimisen varmistaminen ja oppijoiden hyvinvoinnin tukeminen edellyttää riittäviä lisäresursseja eri koulutusasteille muun muassa opetuksen, tukiopetuksen, erityisopetuksen, ohjauksen ja opiskeluhuollon palvelujen lisäämiseen, henkilöstön osaamisen kehittämiseen ja hyvinvoinnin tukemiseen sekä työelämä- ja korkeakouluysteistyön vahvistamiseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta esitti jo vuoden 2021 talousarvion määrärahaan 17,5 miljoonan euron ylitysoikeutta koronatilanteen aiheuttamien lisätarpeiden vuoksi. Kaupunginvaltuusto päätti 16.6.2021 oikeuttaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan ylittämään vuoden 2021 talousarvioon merkityn määrärahan. Lautakunnalle myönnetty tulojen lisäys on 11,7 miljoonaa ja menomäärärahan ylitys 17,5 miljoonaa. Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kasvatus- ja koulutuslautakunta tarkentaa toimialan tulosbudjetin ja toimintasunnitelman myönnettävän ylitysoikeuden mukaiseksi.

Valtion avustukset koronan aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi

Valtio on myöntänyt Helsingin kaupungin eri koulutusasteille vuosina 2020–2021 erityisavustusta, avustusta tai lisärahoitusta koronaviruksen (COVID-19) aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi yhteensä noin 13,2 miljoonaa. Rahoittaja on joko opetus- ja kulttuuriministeriö, Opetushallitus tai Etelä-Suomen aluehallintovirasto. Rahoituksen myöntämisen perusteet, käyttöaika sekä rahoituksen käyt-

töehdot ja tavoitteet vaihtelevat koulutusasteesta ja rahoittajasta riippuen. Valtio edellyttää myös selvitystä rahoituksen käytöstä.

Opetus- ja kulttuuriministeriön avustuksista 1,4 miljoonaa euroa on kohdennettu varhaiskasvatukseen ja 7 miljoonaa euroa esi- ja perusopetukseen. Stadin ammatti- ja aikuisopistolle ministeriö on myöntänyt perusrahoituksen harkinnanvaraista korotusta noin 1,5 miljoonaa euroa vuonna 2020 ja miljoona euroa vuonna 2021. Lisäksi Etelä-Suomen aluehallintovirasto myönsi Stadin ammatti- ja aikuisopistolle 40 000 euroa valtionavustusta nuorten työpajatoimintaan. Opetushallitus on myöntänyt 2 miljoonaa euroa valtion erityisavustusta lukiokoulutukseen ja yhteensä 294 000 euroa vapaalle sivistystyölle vähentyneiden opiskelijamaksujen kompensoimiseksi.

Avustusten käyttö on suunniteltu ja ohjeistettu kunkin rahoittajan kriteerien mukaisesti. Kaupungin saamat valtionavustukset on jaettu päiväkoteihin, kouluihin ja oppilaitoksiin, joissa saatu lisärahoitus on kohdennettu rahoittajan edellyttämällä tavalla oppijoiden oppimista ja hyvinvointia tukeviin toimenpiteisiin. Eri koulutusasteet ovat kohdentaneet suurimman osan saamastaan rahoituksesta oppijoiden saaman opetuksen, ohjauksen ja tukitoimien lisäämiseen muun muassa palkkaamalla lisää opettajia, erityisopettajia tai ohjaushenkilöstöä. Lisäksi rahoitusta on käytetty osalla koulutusasteista henkilöstökoulutuksiin ja pieneltä osin materiaalihankintoihin. Saatu rahoitus käytetään pääsääntöisesti vuoden 2021 aikana.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on asettanut haettavaksi valtion erityisavustuksen koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa myös vuosille 2021–2022. Lisäksi Opetushallitus on asettanut haettavaksi valtionavustuksen lukio-koulutukseen sekä vapaan sivistystyön oppilaitoksille.

Koronasta palautuminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla koronasta palautumisen perustana on palveluiden laadun ja saatavuuden varmistaminen. Palvelujen laadun ja saatavuuden varmistamisen toimenpiteet koostuvat oppimisen ja hyvinvoinnin vajeiden korjaamisesta eri koulutusasteilla, nuorten työllistymisen ja jatkuvan oppimisen edistämisestä sekä henkilöstön hyvinvoinnin vahvistamisesta. Toimialan koronasta palautuminen kytkeytyy koko kaupungin koronasta palautumiseen sekä kaupungin eri toimialojen yhteisiin tavoitteisiin palvelujen saavutettavuuden, osallisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä sekä syrjäytymisen ehkäisystä.

Oppimisvajetta kartoitetaan ja seurataan systemaattisesti eri koulutusasteilla ja toimenpiteitä kohdennetaan oppijoille tarvelähtöisesti. Oppi-

jat saavat esimerkiksi tukiopetusta, erityisopetusta ja pienryhmäopetusta sekä kouluvalmentajien, monikielisten ohjaajien tai työvalmentajien ohjausta ja valmennusta. Lukioissa ja ammatillisessa koulutuksessa mahdollistetaan myös opintojen kertaaminen sekä rästiin jääneiden opintojen tai näyttöjen suorittaminen. Opintojen etenemistä seurataan säännöllisesti ja poissaoloihin varhaiskasvatuksesta tai opetuksesta puututaan yhteisen toimintamallin mukaisesti.

Koronatilanne on heikentänyt oppijoiden hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Osana koronasta palautumista kouluissa ja oppilaitoksissa vahvistetaan vertaisryhmä- ja tutortoimintaa sekä jatkuvaa ryhmäytämistä. Oppijoiden kanssa suunnitellaan ja toteutetaan yhteisöllisyyttä lisääviä tapahtumia ja toimintaa osana koulujen ja oppilaitosten päivittäistä arkea. Kaupungin KVO13-ohjelman (kiusaamisen vastainen ohjelma) toimenpiteitä tehostetaan. Koronasta palautumisessa keskeisiä ovat myös ennaltaehkäisevän yhteisöllisen opiskeluhoillon vahvistaminen, yksilöllisen opiskeluhoillon varhaisen tuen kehittäminen sekä tiivis yhteistyö oppijoiden perheiden kanssa.

Oppijoiden hyvinvoinnin vahvistaminen edellyttää ennaltaehkäisevää, moniammatillista ja monialaista yhteistyötä päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten arjessa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tekee koronasta palautumisessa yhteistyötä kaupungin muiden toimialojen kanssa. Keskeisiä yhteistyökumppaneita oppijoiden hyvinvointia edistävien palvelujen järjestämisessä ovat sosiaali- ja terveystoimiala sekä nuorisopalvelut.

Koronasta palautumisessa on tärkeää tukea nuorten työllistymistä, jotta vältetään pitkäkestoisilta työuria ja tulonkehitystä heikentäviltä vaikutuksilta. Toimiala tekee yhteistyötä kaupungin elinkeino-osaston kanssa työllisyyden kuntakokeilun toimeenpanossa. Oppilaitokset esimerkiksi tarjoavat työllisyyden kuntakokeilun palvelumanuaaliin muun muassa tarvelähtöisesti tuotettuja lyhytkoulutuksia, aikuisten perusopetusta sekä erilaisia opiskelu- ja työelämävalmiuksia parantavia opintoja. Stadin ammatti- ja aikuisopistossa varmistetaan kesken opintojen työelämään siirtyneiden opiskelijoiden tutkinnon suorittaminen oppisopimuksen tai joustavien opiskelumahdollisuuksien avulla.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että palvelujen laadun ja saatavuuden varmistaminen eri koulutusasteilla edellyttää riittäviä resursseja. Lautakunta pitää tärkeänä resurssien kohdentamista ennaltaehkäisevään ja varhaiseen tukeen sekä olemassa olevien toimintamallien kehittämistä vastaamaan entistä paremmin oppijoiden erilaisia tarpeita.

Lasten ja nuorten harrastustoiminnan tukeminen

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 yhtenä tavoitteena on, että jokaisella lapsella ja nuorella on harrastus. Lasten ja nuorten harrastamisen mahdollisuuksien parantaminen ja tietoisuuden lisääminen oman alueen vapaa-ajan toiminnoista on vuonna 2021 kaupungin eri toimialojen yhteinen hyvinvoinnin edistämisen tavoite, jota seurataan osana talousarvion toteutumista.

Lasten ja nuorten harrastamisen mahdollisuuksia lisätään toimialojen yhteistyönä osana harrastamisen Suomen mallia. Harrastamisen Suomen malli on opetus- ja kulttuuriministeriön hanke, jonka päätavoitteena on lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääminen mahdollistamalla jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt kaupungille miljoona euroa harrastamisen Suomen mallin pilotointiin ajalle 1.1.2021–5.6.2021. Lukuvuoden 2021–2022 aikana harrastamisen Suomen mallin toiminta on tarkoitus laajentaa kaikkiin Helsingin kouluihin.

Kouluihin järjestetään erilaista harrastustoimintaa lasten ja nuorten toiveita kuunnellen yhteistyössä järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa. Harrastusmahdollisuuksia ja tietoa harrastamisen sisällöistä tarjotaan etenkin niille lapsille ja nuorille, jotka eivät harrasta. Koulupäivän jälkeen järjestettävällä toiminnalla tuodaan harrastusmahdollisuudet lähemmäs myös niitä lapsia ja nuoria, joilla on muutoin vähemmän mahdollisuuksia kokeilla erilaisia harrastuksia. Samalla luodaan polkuja pitkäkestoiseen harrastamiseen. Harrastamisen Suomen mallin toimintaa koordinoi kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa.

Toimialalla koronasta palautumisen lähtökohta on palvelujen laadun ja saatavuuden varmistaminen, mikä edellyttää riittäviä lisäresursseja kaikille koulutusasteille. Lisämäärärahan tarpeita on arvioitu toimialan talousarvioehdotuksen 2022 perusteluissa, mutta ne eivät sisälly talousarvioehdotukseen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 22.9.2021 mennessä valtuutettu Paavo Arhinmäen ja 12 muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteesta. Aloitteessa esitetään, että vuoden 2022 budjettiin varataan määrärahat mittavaan koronan jälkihoito-ohjelmaan, jolla erityisesti tuetaan lasten ja nuorten opetusta ja koulutusta sekä harrastustoimintaa.

Talousarvioaloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalta sekä sosiaali- ja terveystoimialalta.

14.09.2021

Asia/7

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Mari Mulari, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 83274
mari.mulari(a)hel.fi

Liitteet

1 Paavo Arhinmäen talousarvioaloite määrärahan osoittamisesta koronan jälkihoito-ohjelmaan

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

14.09.2021

Asia/8

§ 295

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta ammatillisen koulutuksen resurssien parantamiseksi

HEL 2021-002867 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus: Vesa Korkkula: Pöydälle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Vesa Korkkulan ehdotuksesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Elli-Noora Lassy, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 35095
elli-noora.lassy(a)hel.fi
Maria Sarkkinen, ammatillisen koulutuksen päällikkö, puhelin: 310 87153
maria.sarkkinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite ammatillisen koulutuksen resurssien parantamiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Stadin ammatti- ja aikuisopisto on Suomen suurin ammattiopisto, joka tarjoaa koulutusta laaja-alaisesti ja vastaten monipuolisesti erilaisiin asiakkaiden tarpeisiin. Stadin ammatti- ja aikuisopiston järjestämisluvan mukainen vähimmäismäärä on 8 947 opiskelijavuotta, minkä lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt vuosittain n. 1000 opiskelijavuoden harkinnanvaraisen lisäyksen järjestämislupaan. Opiskelijavirtauma eli kaikkien oppilaitoksessa vuoden aikana opiskelevien opiskelijoiden määrä on yhteensä n. 17 000.

Stadin ammatti- ja aikuisopisto järjestää ammatillista tutkintokoulutusta koulutussopimuksena ja oppisopimuksena, ammatillista lyhyt- ja täydennyskoulutusta sekä nivelvaiheen koulutuksia. Lisäksi Stadin ammatti- ja aikuisopistossa toteutetaan valtakunnallista koulutustakuuta sekä oppijoiden ohjausta monialaisissa kaupungin palveluissa. Tämä toiminta suuntautuu erityisesti koulutuksen ja työelämän ulkopuolella oleviin nuoriin, pitkäaikaistyöttömiin sekä maahanmuuttajiin.

Ammatillista koulutusta uudistettaessa ammatillisen koulutuksen rahoitus, ohjaus, toimintaprosessit ja tutkintojärjestelmä uudistuivat vuonna 2018. Uudistuksen myötä koulutuksen osaamisperusteisuus ja asiakaslähtöisyys vahvistuivat. Keskiöön nousivat opiskelijoiden yksilölliset ja joustavat opintopolut sekä monipuoliset oppimisympäristöt ja työpaikalla tapahtuva oppiminen. Stadin ammatti- ja aikuisopiston toimintakulttuuri ja pedagoginen toimintamalli uudistettiin vuonna 2018 vastamaan ammatillisen koulutuksen uutta lainsäädäntöä.

Ammatillisesta koulutuksesta säädetyn lain (531/2017, 44–45§) mukaisesti jokaiselle opiskelijalle laaditaan opintojen alussa henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS), jonka mukaisesti opiskelija etenee. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa sovitetaan osaamisen hankkimisen aikataulusta ja tavoista sekä opiskelijan tarvitsemasta ohjauksesta, tuesta ja urasuunnitelmasta. Opintojen alkaessa laadittua osaamisen kehittämissuunnitelmaa päivitetään opintojen aikana aina, kun suunnitelmat muuttuvat.

Opintojen vahvan henkilökohtaistamisen takia opinnot eivät ole sidoksissa oppimisyhteisön muiden opiskelijoiden etenemiseen. Oppimisyhteisöissä tieto- ja taitopajojen toimintaa vahvistetaan palkkaamalla lisää oppimisen tuen henkilöstöä, kuten ammattiohjaajia. Lisäresursseilla varmistetaan jokaisen oppijan henkilökohtainen opintojen eteneminen oman HOKS:n mukaisesti. Opiskelijoiden moninaisuus iän, taustan sekä kielen ja kulttuurin suhteen vaikuttavat opetuksen, ohjauksen ja tuen tarpeen määrään. Näin ollen myös opiskelijamäärä vaihtelee joustavasti sen mukaan, minkälaisia tavoitteita, valmiuksia ja tuen tarvetta opiskelijoilla on.

Stadin ammatti- ja aikuisopiston opetus- ja ohjaushenkilöstö työskentelee osana kampuskohtaisia 150–200 opiskelijan oppimisyhteisöjä. Jokaisesta oppimisyhteisöstä ohjaamassa on 6–8 hengen opettajista koostuva pedagoginen tiimi. Lisäksi tiimiä täydentävät opinto-ohjaajat ja mahdolliset muut opetuksen tukihenkilöt, kuten työvalmentajat. Tiimin jäsenet vastaavat yhdessä oppimisyhteisön opiskelijoiden opetuksesta ja ohjaamisesta. Opettaji tiimi ohjaa ja tukee opiskelijoiden oppimista erilaisissa oppimisympäristöissä ja työpaikoilla, kehittää pedagogisia me-

netelmiä ja ratkaisuja opiskelijoiden ohjauksessa sekä kehittää yhteisöllisyyttä tukevia toimintamalleja.

Ammatillisen koulutuksen uudistuksen myötä ohjauksen rooli on korostunut. Keskeisiä ohjauksen tarvetta lisääviä muutoksia ovat jatkuva koulutukseen hakeutuminen ja jatkuva koulutuksesta valmistuminen. Opiskelijat voivat hakeutua koulutukseen joustavasti ympäri vuoden. Keskimäärin kerran kuussa järjestettävissä Stadin ammatti- ja aikuisopiston jatkuvan haun päivissä hakijoille tarjotaan neuvontaa ja ohjausta jo ennen opintojen alkamista. Jatkuvassa haussa kartoitetaan tarvittaessa opiskelijan oppimisen tuen tarve ja opiskeluvalmiudet, esim. kielitaito. Jos opiskelija ei saa jatkuvassa haussa opiskelupaikkaa, ohjataan hänet muun palvelun piiriin. Valmistumisvaiheen ohjaus tukee opiskelijoita työelämään tai jatko-opintoihin siirtymisessä. Lisäksi opintojen keskeytyessä opiskelijoille tarjotaan ohjausta tulevaisuuden suunnitteluun.

Oppivelvollisuuden laajentuminen lisää ohjauksen tarvetta entisestään. Oppivelvollisuuden laajentuminen tuo mukanaan vahvemman valvonta- ja ohjausvastuun. Osana oppivelvollisuuden laajentumista vahvistetaan ammatillisen koulutuksen ohjauksen resurssia. Opetus- ja kulttuuriministeriö on lisäämässä ohjaukseen suunnattua pysyvää rahoitusta. Valtionosuuden lisäys kohdennetaan Stadin ammatti- ja aikuisopistossa viiteen uuteen opinto-ohjaajan vakanssiin, jotka täytetään vuosien 2021–2024 välisenä aikana. Lisäksi työllisyydenhoidon kuntakoikeilu lisää ohjausta tarvitsevien asiakkaiden määrää sekä tarvetta kohdennetuille palveluille, jotka nopeuttavat asiakkaiden työllistymisen polkua.

Ammatillisissa tutkinnoissa on kasvanut jatkuvasti niiden opiskelijoiden osuus, jotka tarvitsevat jatkuvaa ja pitkäkestoista tukea koko opintojen ajan. Tuen tarve, opiskeluvalmiuksia tukevien opintojen järjestäminen ja erityisen tuen sisällön suunnittelu runsaasti tukea tarvitseville opiskelijoille on tärkeää huomioida opetuksen ja ohjauksen resursoinnissa. Oppilaitoksessa opiskelevien vieraskielisten sekä runsaasti oppimisen tukea tarvitsevien opiskelijoiden määrä kokonaisopiskelijämäärään suhteutettuna on huomattava. Oikea-aikaisella ohjauksella ja tuella pystytään sujuvoittamaan opintojen etenemistä ja ennaltaehkäisemään opintojen keskeyttämistä.

Stadin ammatti- ja aikuisopistossa on luotu erilaisia vaihtoehtoja ja koulutuspolkuja jo ennen tutkintokoulutukseen hakeutumista. Asiakkaan on mahdollista esimerkiksi tutustua ammattialoihin, vahvistaa opiskelutaitoja ja -valmiuksia sekä saada ohjausta ammatinvalintaan. Lisäksi kehitetään mahdollisuuksia suorittaa yksittäisiä tutkinnon osia, jotka tukevat työllistymistä. Keskeyttämishän alla oleville opiskelijoille tarjotaan monipuolista ohjausta opintojen jatkumisen tueksi. Stadin ammatti- ja ai-

kuisopistossa on tarjolla Helsingin kaupungin rahoittamana helsinkiläisille alle 29-vuotiaille nuorille myös avoimet opinnot.

Stadin ammatti- ja aikuisopisto on saanut perusrahoituksen harkinnanvaraista korotusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä koronan aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi. Rahoituksella on lisätty opiskelijoiden saamaa opetusta ja ohjausta. Vuonna 2020 harkinnanvarainen korotus oli 1 525 000 euroa ja vuonna 2021 rahoitusta saatiin 1 000 000 euroa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että Stadin ammatti- ja aikuisopistossa tehdään ja kehitetään monipuolisesti toimenpiteitä opiskelijoiden ohjaamiseksi ja tukemiseksi. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että opiskelijoille tarjotaan yksilöllistä, riittävää, monipuolista ja jatkuvaa tukea ja ohjausta koko opintojen ajan.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2022 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 22.9.2021 mennessä valtuutettu Vesa Korkkulan ja yhdentoista muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteesta ammatillisen koulutuksen resurssien parantamiseksi. Aloitteessa esitetään 3 000 000 euron lisämäärärahaa, jotta voidaan parantaa opinto-ohjauksen resursointia, pitää ryhmäkoot kohtuullisina, lisätä yksilöllistä tukea sekä erityisopetusta ja auttaa kielen oppimisen vaikeuksista kärsiviä ja torjua koronasta aiheutuvia ongelmia.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Elli-Noora Lassy, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 35095
elli-noora.lassy(a)hel.fi
Maria Sarkkinen, ammatillisen koulutuksen päällikkö, puhelin: 310 87153
maria.sarkkinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite ammatillisen koulutuksen resurssien parantamiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

14.09.2021

Asia/9

§ 296

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Johanna Sydänmaan talousarvioaloitteesta kouluvalmentajien palk- kaamiseksi Helsingin peruskouluihin

HEL 2021-002872 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus: Ozan Yanar: Pöydälle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöy-
dälle Ozan Yanarin ehdotuksesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Roponen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 71927
heidi.roponen(a)hel.fi

Liitteet

1 Johanna Sydänmaan taealoite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraava-
van lausunnon liitteenä olevasta valtuutettu Johanna Sydänmaan ta-
lousarvioaloitteesta kouluvalmentajien palkkaamiseksi Helsingin perus-
kouluihin:

Perusopetuslain 37 §:n mukaan opetuksen järjestäjällä on mahdolli-
suus palkata kouluihin opettajien ja avustajien lisäksi myös muuta hen-
kilöstöä. Kouluvalmentajakokeilu aloitettiin helsinkiläisissä peruskou-
luissa vuonna 2019. Lukuvuonna 2019-20 kokeilussa mukana oli 10
koulua, joista kaksi ruotsinkielistä. Lukuvuonna 2020-21 mukana on ol-
lut 20 koulua, joista kolme ruotsinkielistä. Kannelmäen peruskoulussa
on kokeiltu kahden kouluvalmentajan mallia, joten kokeilussa on ollut
mukana yhteensä 21 kouluvalmentajaa.

Kouluvalmentajatoiminnan tavoitteita ovat syrjäytymisen ehkäisy, varhainen puuttuminen ja ongelmien ennaltaehkäisy, oppilaan ohjautuminen tarkoituksenmukaisten palveluiden piiriin, kodin ja koulun yhteistyön edistäminen, oppilaan tunne- ja vuorovaikutustaitojen sekä oppimaan oppimisen ja osallisuuden taitojen kehittyminen.

Kouluvalmentajan työ on määritelty niin, ettei se mene päällekkäin minkään jo koulussa työskentelevän ammattikunnan tehtävien kanssa. Kouluvalmentajan on tarkoitus toimia yhtenä aikuisena omasta tehtäväroolistaan käsin oppilaiden koulunkäynnin ja hyvinvoinnin tukena. Kouluvalmentaja on matalalla kynnyksellä arjen tuki kaikenlaisissa asioissa, tuttu ja turvallinen aikuinen, joka on läsnä oppitunneilla, välitunneilla sekä vapaa-ajalla.

Kouluvalmentaja on yhteisötasolla työntekijä, joka edistää yhteisöllisyyttä ja kouluviihtyvyyttä yhteistyössä koulun muun henkilöstön kanssa. Ryhmätasolla kouluvalmentaja toimii työparina opettajille esim. tunne- ja vuorovaikutustaitoja edistävien ohjelmien ohjaamisessa. Yksilötasolla kouluvalmentaja omalla työotteellaan vaikuttaa syrjäytymisen ehkäisyyn tukemalla jokaisen oppijan kuulumista ryhmään ja vahvistamalla oppilaan osallisuutta ja kiinnittymistä kouluun.

Kouluvalmentajatoiminnan arviointitulokset syksyllä 2020

Kouluvalmentajatoiminnan arvioinnissa toiminnan vaikutuksia arvioitiin oppilaisiin, oppilasryhmiin, kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön sekä koulun rakenteisiin. Lisäksi arvioitiin mallin käytettävyyttä ja toteutusta. Henkilökunnan ja oppilaiden kyselyt, havainnointi sekä tilastotarkastelu kohdistettiin kouluihin, joissa kouluvalmentaja oli jo lukuvuonna 2019-2020.

Koulun henkilökunta näki kouluvalmentajatoiminnan erittäin hyödyllisenä toimintamallina oppilaille. Suurimmat vaikutukset koettiin olevan oppilaiden välisessä vuorovaikutuksessa ja ristiriitojen ratkaisemisessa sekä osallisuudessa ja yleisessä kouluviihtyvyyden kasvussa. Kouluvalmentajan kanssa tekemisissä olleet oppilaat olivat hyvin tyytyväisiä valmentajan työhön ja tunnistivat saatua tukea. Kouluvalmentajakoulujen poissaolojen määrissä ja Wilma-palautteissa oli havaittavissa siirtymä positiivisempaan kehitykseen lukuvuonna 2019-2020 verrattuna kahteen edelliseen lukuvuoteen. Sen sijaan vaikutukset kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön arvioitiin vähäisiksi niin henkilökunnan kuin valmentajienkin näkökulmasta, ja toiminnassa koettiin tältä osin koulukohtaisia eroja.

Kouluvalmentajan työlle nähtiin kysyntää sekä oppilaiden että henkilökunnan vastauksissa. Jos kouluvalmentajaa ei ole olisi, tehtävät hajaantuisivat usealle tekijälle, jolloin ennaltaehkäisevä ja kokonaisvaltai-

nen lähestyminen ei samalla tavalla onnistuisi. Kouluvalmentajan työ on syrjäytymisen juurisyihin puretuvaa työtä. Työn vaikutukset eivät näy heti vaan vasta vuosien päästä. Vaikutusten arvio henkilökunnalta, oppijoilta, valmentajilta sekä tilastotulokset puoltavat kokonaisuudessaan kouluvalmentajamallin käyttöä.

Tehdyn arvioinnin ja muiden havaintojen ja palautteiden perusteella kouluvalmentajatoiminta vaatii edelleen jatkokehittämistä ja työkuvan kirkastamista ennen mahdollista päätöstä toiminnan vakiinnuttamiseksi. Kokeilu jatkuu osana Oikeus oppia -kehittämishanketta, johon on saatu rahoitus opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Rahoitus on käytettävissä vuoden 2022 loppuun saakka.

Kouluvalmentajat osallistuvat Me-koulukehittämisessä oppilaiden ja koulujen tueksi luotujen toimintamallien jalkauttamiseen. Tulokset ja kokemukset toimintamallien vaikutuksesta koulun toimintakulttuuriin, yhteisöllisyyden kokemukseen ja kouluviihtyvyyteen ovat merkittäviä.

Kouluvalmentajan kelpoisuusvaatimus on soveltuva korkeakoulututkinto, esim. yhteisöpedagogi tai sosionomi. Yhden kouluvalmentajan kustannukset vuodessa ovat noin 40 000 euroa sivukuluineen. Rehtori toimii kouluvalmentajan lähiesihenkilönä ja koulun pedagogisen johtajana ohjaa kouluvalmentajan työtä osana koulun toimintaa. Kouluvalmentajatoiminnan kehittämistä hankkeessa ohjaa nimetty ohjausryhmä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että kouluvalmentajatoiminnalla on merkittävä rooli lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä sekä kiusaamisen vastaisen ohjelman toimenpiteiden edistämisessä. Lautakunta pitää tärkeänä, kouluvalmentajatoimintaa jatkokehitetään Oikeus oppia -hankkeen kautta. On tärkeää, että toimintamallit saadaan osaksi kaikkien helsinkiläisten koulujen toimintaa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2022 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämääräraharapeisiin. Lisämääräraharahatarvetta ei mainittu.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt lausuntoa kasvatus- ja koulutuslautakunnalta 22.9.2021 mennessä valtuutettu Johanna Sydänmaan ja 19 muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteesta. Aloitteessa esitetään, että kaupunki varaa tarvittavan määrärahan kouluvalmentajien ja koordinoivan kouluvalmentajan palkkaamiseksi peruskouluihin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

14.09.2021

Asia/9

Lisätiedot

Heidi Roponen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 71927
heidi.roponen(a)hel.fi

Liitteet

1 Johanna Sydänmaan taealoite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 297

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Johanna Nuortevan talousarvioaloitteesta erityisopettajien mitoituksen määrittelemisen oppilaiden tuen varmistamiseksi

HEL 2021-002851 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus: Ozan Yanar: Pöydälle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Ozan Yanarin ehdotuksesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Roponen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 71927
heidi.roponen(a)hel.fi
Agneta Lundmark, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 84031
agneta.lundmark(a)hel.fi

Liitteet

1 Johanna Nuortevan taealoite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta valtuutettu Johanna Nuortevan talousarvioaloitteesta erityisopettajien mitoituksen määrittelemisen oppilaiden tuen varmistamiseksi:

Kaupunkistrategian mukaan kaupungin perustehtävä on järjestää asukkailleen laadukkaita palveluja. Eriarvoistumista vähentävät laadukas perusopetus ja oppimisen tuki. Helsingissä on kattavat ja monipuoliset erityisen tuen palvelut. Erityisopetusta voidaan järjestää oppilaan etu ja opetuksen järjestämisedellytykset huomioon ottaen muun opetuksen yhteydessä tai osittain tai kokonaan erityisluokalla, erityiskou-

lussa tai muussa soveltuvassa paikassa. Kansallisten tutkimusten mukaan helsinkiläisillä oppilailla on hyvät oppimistulokset.

Lähikouluperiaatteen mukaisesti jokaisella oppilaalla on oikeus opiskella omassa lähikoulussaan tuen tarpeesta riippumatta. Oppimisen ja koulunkäynnin tuki jaotellaan yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen. Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman mukaisen opetuksen ohella oppilaanohjausta ja riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea koko perusopetuksen ajan. Tukea on annettava heti, kun tuen tarve ilmenee. Oppilas saattaa tarvita oppimisessaan ja koulunkäynnissään tukea tilapäisesti tai pitempiaikaisesti. Tukimuotoja voidaan käyttää kaikilla tuen tasoilla joko yksittäin tai samanaikaisesti toisiaan täydentävinä. Tuen tarve voi vaihdella vähäisestä vahvempaan tai oppilas voi tarvita monenlaista tukea yhtä aikaa.

Lukuvuonna 2020–2021 (20.9.2020) Helsingin kaupungin ylläpitämissä suomenkielisissä peruskouluissa on ollut 41 517 oppilasta. Oppilaista 10,1 % sai tehostettua tukea. Erityistä tukea saavia oppilaita oli 13,6 %, joista muun opetuksen yhteydessä sai 48,7 %. Erityisluokilla opiskeli 51,3 %, joista erityiskouluissa opiskelevia oppilaita oli 14,7 %.

Ruotsinkielisissä peruskouluissa oli lukuvuonna 2020–2021 yhteensä 3 892 oppilasta. Tehostettua tukea sai 10,1 % oppilaita. Erityistä tukea saavia oppilaita oli 7,8 % , joista muun opetuksen yhteydessä erityistä tukea sai 54,9 % ja erityisluokilla 45,1 %.

Laaja-alaisista erityisopettajista suurin osa on palkattu ns. perusrahoituksella. Koulujen saama oppilaskohtainen määräraha riippuu käytettävissä olevasta budjetista. Kouluille on budjetoitu määrärahaa laskennallisesti yksi laaja-alainen erityisopettaja 220 oppilasta kohden vuosiluokilla 1–6 ja yksi laaja-alainen erityisopettaja 200 oppilasta kohden vuosiluokilla 7–9. Rehtori voi kohdentaa koulunsa määrärahat tarkoituksenmukaisesti.

Huhtikuussa 2021 suomenkielisessä perusopetuksessa vakinaisessa virkasuhteessa kaupungille oli 170 erityisopettajaa. Määräaikaisia avoimen viranhoitajia, päätoimisia tuntiopettajia sekä viransijaisia oli yhteensä 190. Erityisopettajista 35 työskenteli ainoastaan erityistä tukea saavien oppilaiden parissa erityiskouluissa, tuetuissa erityisluokissa ja Ote-opetuksessa. Ruotsinkielisessä perusopetuksessa vakinaisessa virkasuhteessa olevia erityisopettajia oli 20 ja määräaikaisia erityisopettajia oli 9.

Kaupunkirakenteesta johtuvia alueellisia hyvinvointieroja peruskouluissa on tasoitettu 3,7 miljoonalla eurolla kohdentamalla myönteisen erityiskohtelun rahoitusta 35 suomenkieliselle ja seitsemälle ruotsinkielisen perusopetuksen koululle. Keskeisin ja vaikuttavin määrärahaalla ai-

kaansattu toimenpide on lisähenkilöstön kuten erityisopettajien palkkaaminen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt erityisavustusta koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseen liittyviin toimenpiteisiin 5,8 miljoonaa euroa käytettäväksi vuonna 2021 ja 4,6 miljoonaa euroa vuodelle 2022. Myönnetyllä avustuksella edistetään pysyvien toimintamallien, rakenteiden ja käytänteiden kehittämistä tukemalla opetuksen järjestäjien mahdollisuuksia palkata opettajia ja avustajia ensisijaisesti sellaisten esi- ja perusopetuksen opetusryhmien joustavaksi muodostamiseksi, joissa tehostetun tuen tai erityisen tuen piirissä olevien oppilaiden opetus järjestetään osittain tai kokonaan yleisopetuksessa tai joissa on erikoissairaanhoidon piirissä olevia oppilaita.

Suomenkielisessä perusopetuksessa yleisopetuksessa työskenteli lukuvuonna 2020-2021 keskimäärin yksi erityisopettaja noin 135 oppilasta kohden ja ruotsinkielisessä perusopetuksessa yksi erityisopettaja keskimäärin noin 150 oppilasta kohden. Huomioitavaa on, että erityisopettajien määrä vaihtelee kouluittain johtuen käytettävissä olevista lisämäärärahoista. Erityisopettajatilanne Helsingissä on tällä hetkellä melko hyvä, koska pd-rahoituksella ja valtion erityisavustuksilla (tasa-arvo ja covid-19) on voitu lisätä erityisopettajien määrää kouluissa.

Helsingissä on jo useamman vuoden ajan kehitetty oppimisen tukea, jotta mahdollisimman moni oppilas saisi tarvitsemansa tuen omassa lähikoulussaan. Oppimisen tukea jatkokehitetään kaikissa suomen- ja ruotsinkielisissä peruskouluissa osana opetus- ja kulttuuriministeriön Oikeus oppia-kehittämisohjelman 2020-2022 Oppimisen tuen kehittäminen ja inklusion edistäminen – hanketta.

Koulujen toimintakulttuurin muutoksen ja inklusiivisen koulun kehittymisen myötä erityisopettajan työhön kuuluu oppilaiden tukemisen lisäksi myös kaikille sopivan koulun toimintakulttuurin ja toimintatapojen kehittämistä. Samanaikaisopetukseen ja joustavien opetusjärjestelyiden toteuttamiseen osallistumalla erityisopettaja tukee muita opettajia inklusiivisten opetusjärjestelyjen mahdollistamisessa ja auttaa löytämään tapoja kohdata tukea tarvitseva oppilas sekä näin vahvistaa oppijoiden tarvitseman tuen onnistumista.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä oppimisen tuen ja eriarvoisuuden vähentämiseen kohdistettua resursointia. Resurssien kohdentamisessa erityisopettajien palkkaamiseksi tulisi erityisesti huomioida ennaltaehkäisevä ja varhainen tuki, lähikouluperiaatteen vahvistaminen sekä havaittujen oppimisvajeiden tasoittaminen. Riittävällä henkilöstömäärällä ja vakinaisella henkilöstöllä tuen tarpeiden tunnistaminen ja annetun tuen oikea-aikaisuus paranevat. Mitoituksen muuttami-

nen aloitteen ehdotuksen mukaiseksi edellyttäisi pysyvää lisämäärärahaa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2022 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin. Lisämäärärahatarvetta ei mainittu.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt lausuntoa kasvatus- ja koulutuslautakunnalta 22.9.2021 mennessä valtuutettu Johanna Nuortevan ja 17 muun allekirjoittaneen tekemään talousarvioaloitteeseen. Aloitteessa esitetään, että erityisopettajien opettajamitoitus suhteessa oppilaisiin määritellään ja siihen varataan talousarvioaloitteessa riittävä rahoitus. Jotta tuki voidaan paremmin varmistaa, aloitteessa esitetään, että erityisopettajia on luokka-asteilla 3–9 yksi erityisopettaja 120 oppilasta kohden. Alkuopetuksessa luokka-asteilla 1–2 sekä positiivisen erityiskohtelun rahaa saavilla alueilla mitoitus olisi vähintään 1 erityisopettaja / 100 oppilasta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Roponen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 71927
heidi.roponen(a)hel.fi
Agneta Lundmark, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 84031
agneta.lundmark(a)hel.fi

Liitteet

1 Johanna Nuortevan taealoite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 298

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta lukioiden opinto-ohjauksen resursoinnin parantamiseksi

HEL 2021-002880 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus: Vesa Korkkula: Pöydälle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Vesa Korkkulan ehdotuksesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Antti Värtö, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 88047
antti.varto(a)hel.fi

Harri Korhonen, lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 86342
harri.korhonen(a)hel.fi

Moa Thors, Ruotsinkielisen vapaan sivistystyön ja lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin:
310 70077

moa.thors(a)arbis.hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, lukioiden opinto-ohjauksen resursoinnin parantaminen, Korkkula Vesa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta lukioiden opinto-ohjauksen resursoinnin parantamiseksi:

Lukiolain (714/2018) mukaan opiskelijalla on oikeus saada säännöllisesti opinto-ohjauksen oppimäärään sisältyvän ohjauksen lisäksi tarpeidensa mukaista henkilökohtaista ja muuta opintojen ja jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää ohjausta. Lisäksi lukiolain mukaisesti

opiskelijat laativat itselleen henkilökohtaisen opintosuunnitelman, joka sisältää opiskelusuunnitelman, ylioppilastutkintosuunnitelman sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelman.

Suunnitelma laaditaan oppilaitoksen opetushenkilöstön tuella opintojen alussa ja sitä päivitetään säännöllisesti opintojen edetessä.

Helsingin kaupungin lukioissa toteutetaan koko lukio ohjaa –periaatetta. Sen mukaisesti koko henkilöstö on sitoutunut ohjaukseen ja ohjaa opiskelijaa. Ohjaus on tavoitteellisesti johdettua koko lukion yhteistä työtä, jossa jokaisella toimijalla on oma tehtävänsä ja vastuunsa. Ohjaustoiminnassa korostuu eri toimijoiden välinen vuorovaikutus ja yhteistyö. Lukioyhteisössä ohjausta toteuttavat opinto-ohjaajien lisäksi ryhmänohjaajat, aineenopettajat, erityisopettajat sekä opiskeluhuoltohenkilöstö.

Erityisesti ryhmänohjaajan rooli opiskelijan lähiohjaajana on merkittävä. Ryhmänohjaajat ovat mukana ohjaamassa henkilökohtaisten opiskelusuunnitelmien tekemistä sekä seuraavat opintojen etenemistä. Ryhmänohjaajilla on tärkeä rooli ennaltaehkäisevien toimenpiteiden ja varhaisen puuttumisen toteutumisessa. Ryhmänohjaajat tekevät tiivistä yhteistyötä muihin opiskelijaa ohjaaviin henkilöstön jäseniin sekä pitävät yhteyttä huoltajiin.

Opinto-ohjaaja on ohjauksen asiantuntija, jolla on päävastuu opinto-ohjauksen käytännön järjestämisestä. Opinto-ohjaajien asiantuntijuus korostuu opiskelijan jatko-opinto- ja urasuunnitelmien ohjaamisessa. Uudessa lukiolaissa (714/2018) on säädetty opiskelijoiden oikeudesta jatko-ohjaukseen valmistumisen jälkeen, mikä lisää entistä enemmän tarvetta opinto-ohjauksen asiantuntemukselle. Ohjauksen korostuminen lukion toiminnassa lisää opinto-ohjaajien konsultatiivista roolia työyhteisön osaamisen kehittämisessä ja lukion ohjauksen koordinoimisessa.

Lukion uuden opetussuunnitelman (voimassa 1.8.2021 lähtien) yhtenä tavoitteena on lisätä lukiolaisten jatko-opinto- ja työelämävalmiuksia, mikä ohjaa myös aineenopettajia yhteistyöhön korkeakoulujen ja työelämän kanssa. Uuden opetussuunnitelman myötä aineenopettaja sisällyttää opetukseensa kokonaisuuksia, jotka sitovat aineen jatko-opintoihin ja työelämään. Aineenopettaja tukee opiskelijan jatko-opintovalmiuksia ja työelämäntuntemusta oman oppiaineensa osalta korkeakoulujen ja työelämän kanssa tehtävässä yhteistyössä.

Lukion uusi opetussuunnitelma korostaa yksilöllisiä ja joustavia opintopolkuja sekä niiden edellyttämää ohjausta ja oppimisen tukea. Aineenopettajan rooli vahvistuu oppimaan oppimisen taitojen opetuksessa ja ohjauksessa. Opintojen henkilökohtaistaminen ja yksilöllisten tavoittei-

den huomiointi opetusjärjestelyissä tulevat vaatimaan uudenlaisia pedagogisia ratkaisuja. Lisäksi oppimisen tuki ja ohjaus edellyttävät opetushenkilöstöltä uudenlaista osaamista ja aikaa opiskelijoiden henkilökohtaiseen ohjaamiseen ja kohtaamiseen.

Helsingin kaupungin lukiokoulutus on järjestetty 11 suomenkielisessä päivälukiossa, yhdessä aikuislukiossa sekä 3 ruotsinkielisessä lukiossa, joista yksi tarjoaa myös aikuisopetusta.

Helsingin kaupungin lukiokoulutuksessa opiskeli 20.1.2021 yhteensä 8913 opiskelijaa, joista 7677 opiskelijaa opiskeli suomenkielisissä lukioissa ja 1236 opiskelijaa ruotsinkielisessä koulutuksessa. Valtakunnallinen erityistehtävä on Helsingin kaupungin lukioista kahdeksalla lukioilla.

Vieraskielisiä opiskelijoita Helsingin kaupungin lukioissa on noin 16 %. Vieraskielisten opiskelijoiden määrä vaihtelee lukioittain 1–35 %, mikä osaltaan tekee lukioiden ohjaustarpeista erilaisia. Vieraskielisten opiskelijoiden joukossa on paljon sellaisia opiskelijoita, jotka tarvitsevat laajempaa tukea ja ohjausta opintoihin sitoutumiseen ja niiden sujuvoittamiseen.

Oppivelvollisuuden laajentuminen lisää ohjauksen tarvetta entisestään tuoden mukanaan lukioille entistä vahvemman valvonta- ja ohjausvastuun. Opetus- ja kulttuuriministeriö on lisäämässä osana oppivelvollisuuden laajentumista ohjaukseen suunnattua pysyvää rahoitusta. Jotta ohjaukseen suuntautuva valtionosuuden lisäys palvelisi mahdollisimman hyvin kunkin lukion ohjaukseen liittyviä tarpeita, päättävät lukiot itse lisäresurssin kohdentamisesta.

Toukokuussa 2021 Helsingin kaupungin suomen- ja ruotsinkielisissä lukioissa työskenteli 30 vakinaista ja 6 määräaikaista opinto-ohjaajaa. Nämä luvut eivät pidä sisällään sijaisia. Lisäksi opinto-ohjauksen tunteja on voitu lukiokohtaisesti antaa lukion muille opettajille. Lukioiden omista päätöksistä ja järjestelyistä johtuen opinto-ohjaajien määrä lukioittain voi vaihdella jonkun verran.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että ohjauksen merkitys korostuu lukiokoulutukseen liittyvien uudistusten myötä ja koko henkilöstö osallistuu ohjaustoimintaan. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä sitä, että lukiolaiset saavat yksilöllistä, monipuolista ja riittävää ohjausta opintojensa suunnittelun ja sujumisen sekä tulevaisuuden suunnitelmiensa tueksi.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2022 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 22.9.2021 mennessä valtuutettu Vesa Korkkulan ja kahdeksan muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteesta uusien kaupungin lukioiden opinto-ohjaajien palkkaamiseksi. Aloitteessa esitetään 900 000 euron lisämäärärahaa kahdentoista uuden opinto-ohjaajan palkkaamiseksi.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Antti Värtö, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 88047
antti.varto(a)hel.fi

Harri Korhonen, lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 86342
harri.korhonen(a)hel.fi

Moa Thors, Ruotsinkielisen vapaan sivistystyön ja lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 70077

moa.thors(a)arbis.hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, lukioiden opinto-ohjauksen resursoinnin parantaminen, Korkkula Vesa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

§ 299

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Pilvi Torstin talousarvioaloitteesta kaupungin PD-rahoituksen eli myönteisen erityiskohtelun rahoituksen kaksinkertaistamisesta

HEL 2021-002886 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus: Ted Apter: Pöydälle

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Ted Apterin ehdotuksesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Pasi Brandt, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 42527
pasi.brandt(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, PD-rahoituksen eli myönteisen erityiskohtelun rahoituksen kaksinkertaistaminen, Torsti Pilvi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta valtuutettu Pilvi Torstin ja 16 muun alikirjoittaneen talousarvioaloitteesta, jossa esitetään yhtenä vastauksena pandemian jälleenrakennushaasteeseen PD-rahoituksen eli myönteisen erityiskohtelun rahoituksen kaksinkertaistamista vuoden 2022 talousarvioon suhteessa edeltävien vuosien vuosittaiseen tasoon:

Positiivinen diskriminaatio

Helsingin strategioissa on pitkään tavoiteltu alueiden välisen eriytymisen ehkäisyä ja kaupunginosien välisten hyvinvointierojen kaventamista. Strategian mukaan sosioekonomisia ja alueellisia terveys- ja hyvin-

vointieroja kavennetaan tietoon ja vaikuttavuuteen perustuvilla menetelmillä.

Kaupungin PD-rahoitus

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käytössä oleva kaupungin PD-rahoitus on yhteensä 5 927 498 euroa. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen osuus on 1 367 400 euroa, perusopetuksen 3 710 098 euroa, lukiokoulutuksen 350 000 euroa ja ammatillisen koulutuksen 500 000 euroa vuodessa.

Suomenkieliset koulutusasteet saavat yhteensä PD-rahoitusta 5 495 098 euroa vuodessa ja ruotsinkieliset 432 400 euroa vuodessa.

Kaupungin PD-rahoituksen käyttö ja sen vaikutus

Varhaiskasvatuksessa rahoituksella on palkattu erikseen sovituilla asuma-alueilla lisähenkilöstöä päiväkoteihin ja leikkipuistoihin. Lisähenkilöstöllä on ollut mahdollista tukea lasten vertaistaitoja ja kielitaitoja, mahdollistaa pedagogisesti perusteltuja ja suunniteltuja pienryhmiä ja antaa enemmän aikaa lapsille.

Opettajien ja koulunkäyntiavustajien palkkaaminen on lisännyt perusopetuksessa pienryhmäopetusta, jakotunteja ja samanaikaisopetusta. Lisäksi kouluihin on hankittu oppimateriaalia, liikuntavarusteita, soitteita, kirjoja, lehtiä ja leikkivälineitä, sekä ostettu erilaisia kulttuurielämyksiä, opintomatkoja ja vierailuja. Positiivisen diskriminaation määrärahalla on saatu järjestettyä kouluihin paremmin yksilöllistä opetusta, jolla on ollut vaikutusta oppilaiden hyvinvointieroihin. Määrärahoilla on ollut merkittävä vaikutus erityisesti heikommin suoriutuvien syntyperäisten suomalaisten oppilaiden sekä ulkomaalaistaustaisten oppilaiden jatkamiseen toisen asteen koulutukseen. Tutkimustulosten mukaan (VATT 2017) positiivisen diskriminaation määrärahat laskivat todennäköisyyttä lopettaa opinnot peruskouluun.

Lukiokoulutuksessa PD-rahoitus on suunnattu lukioihin, joissa vieraskielisten oppijoiden osuus on suuri. Rahoitusta on käytetty pienryhmissä annettuun tukiopetukseen, monikulttuurisuuden ja kielitietoisuuden ymmärtämisen vahvistamiseen, oman uskonnon opetukseen ja opiskelijoiden yksilölliseen tukemiseen sekä ohjaukseen ja opintopolkujen laatumiseen maahanmuuttajataustaisille opiskelijoille.

Ammatillisessa koulutuksessa PD-rahoitusta on suunnattu toimipaikoihin, joissa vieraskielisten ja paljon oppimisen tukea tarvitsevien oppijoiden osuus on erityisen suuri. Myönteisen erityiskohtelun rahoituksella on lisätty toimipaikkojen tukipalvelujen henkilöstöresurssia sekä

vahvistettu toimintamalleja, jotka tukevat oppijan kiinnittymistä opintoihin.

Korona-pandemiasta johtuva oppimisvaje

Jos lapsi ei voi osallistua varhaiskasvatukseen suunnitelmalliseen ja tavoitteelliseen kasvatukseen, opetuksen ja hoidon muodostamaan kokonaisuuteen yhdessä muiden lasten kanssa on uhkana oppimisvaje, kun hän jää vaille pedagogista toimintaa, joka mahdollistaa myönteiset oppimiskokemukset ja edistää elinikäistä oppimista. Tuen tarpeet, jotka varhaiskasvatukseen osallistuttaessa tulisivat havaituiksi, jäivät piiloon. Tämä aiheuttaa lisääntyntä resurssitarvetta lapsen tukemiseen.

Perusopetuksessa tuen tarpeet, jotka lähiopetuksessa tulisivat havaituiksi, jäivät piiloon. Kotoa saadun tuen vaihtelevuus aiheutti eriarvoisuutta oppimisen edellytyksissä. Lisäksi opetuskieleen liittyvät haasteet erilaisessa toimintaympäristössä loivat tuen saatavuuden ongelmia. Poikkeusolot ovat heikentäneet lasten ja nuorten yhteisöllisyyttä ja lisännyt yksinäisyyttä ja ahdistuneisuutta. Vaikutukset näkyvät mm. oppilas- ja opiskeluhuoltopalveluiden, samanaikaisopettajien ja kouluvalmentajatoiminnan tarpeen lisääntymisenä.

Toisen asteen etäopetuksen pitkittyminen on lisännyt oppimisen sekä elämänhallinnan haasteita myös niillä opiskelijoilla, joilla ei ole aikaisemmin ollut tuen tarvetta. Monen opiskelijan opintopolku on katkenut, koska kaikki eivät ole voineet osallistua verkkokursseille eikä kaikkia kursseja ole voitu muuntaa verkkoon. Lukiokoulutuksessa lisäresurssitarvetta on mm. ohjaukseen, tukeen ja opintojen valmiiksi saattamiseen lisäämällä ohjausta ja jälkiohjausta, yhteisopetusta, kertaus- ja rästiopetusta, tukiopetusta sekä kurssien ylimääräisiä uusintakuulusteluja. Ammatillisessa koulutuksessa opiskelijoilla on lisääntyntä tarvetta elämänhallinnan ja opiskeluun osallistumisen ohjaukselle. Kesän jälkeen tehostettu tavoittaminen ja ohjauksen ja opetuksen lisääminen keväällä poissa oleille/ opiskelusta pudonneille opiskelijoille edellyttää lisäresursseja.

Valtion erityisavustus koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi

Valtio on myöntänyt Helsingin kaupungin eri koulutusasteille erityisavustusta tai lisärahoitusta koronaviruksen (COVID-19) aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi yhteensä noin 11,9 miljoonaa euroa vuosille 2020-2021. Rahoituksen myöntämisen perusteet, käyttöaika sekä rahoituksen käyttöehdot vaihtelevat koulutusasteesta ja rahoittajasta riippuen. Eri koulutusasteet ovat kohdentaneet suurimman osan saamastaan rahoituksesta oppijoiden saaman opetuksen, ohjauksen ja tukitoimien lisäämiseen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on hakenut 4,5 miljoonaa euroa Opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustusta koronaepidemian (COVID-19) vaikutusten tasoittamiseksi varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa vuodelle 2022.

Kaupungin myöntämä pitkäjänteinen PD- rahoitus tukee ja tasoittaa kaupunkirakenteesta johtuvia alueellisia hyvinvointieroja. Koronapandemian aiheuttama oppimisvaje kohdentuu eniten jo aiemmin tukea tarvitseviin oppijoihin. Erityisjärjestelyt ovat lisäksi hidastaneet kielen oppimista, jolla on vaikutusta oppimiseen kokonaisuutena. Perheiden mahdollisuudet tukea lasta tai nuorta ovat erilaiset, joka edistää huonovointisuuden polarisoitumista. Oppimisvajeen vaikutukset ovat merkittäviä ja pitkäkestoisia ja edellyttävät korjaantuakseen lisäresurssia. Esi-tetty menolisäys ei sisälly vuoden 2022 talousarvioon.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 22.9.2021 mennessä valtuutettu Pilvi Torstin ja 16 muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteeseen, jossa esitetään, että kaupungin PD-rahoituksen eli myönteisen erityiskohtelun rahoitus kaksinkertaistetaan vuoden 2022 talousarvioon suhteessa edeltävien vuosien taso.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Pasi Brandt, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 42527
pasi.brandt(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, PD-rahoituksen eli myönteisen erityiskohtelun rahoituksen kaksinkertaistaminen , Torsti Pilvi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 300

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Petra Malinin talousarvioaloitteesta perusopetuksen resurssien lisäämiseksi ja vuoden 2021 talousarviossa tehtyjen leikkausten perumiseksi

HEL 2021-002887 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus: Petra Malin: Pannaan esitys pöydälle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Petra Malinin ehdotuksesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, perusopetuksen resurssien lisääminen ja leikkausten peruminen, Malin Petra

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle liitteenä olevasta Petra Malinin talousarvioaloitteesta perusopetuksen resurssien lisäämiseksi ja vuoden 2021 talousarviossa tehtyjen leikkausten perumiseksi seuraavan lausunnon:

Vuoden 2021 talousarviossa kasvatuksen koulutuksen toimialan määrärahat ovat noin 30 miljoonaa euroa vuoden 2020 talousarviota suuremmat. Talousarviossa on varauduttu kasvavan asiakasmäärän palvelutarpeisiin, tilavuokrien kasvuun, lakisääteisten perusopetuksen kotikuntakorvausten kasvuun sekä hintatason yleiseen nousuun yhteensä 52 miljoonaa eurolla. Koska nämä pakolliset lisämenot ylittävät määrärahojen lisäyksen, talousarvioon sisältyy tuottavuustoimenpiteitä noin

14.09.2021

22 miljoonalla eurolla. Tuottavuustoimenpiteistä 11,3 miljoonaa kohdentuu perusopetukseen. Perusopetuksessa tuottavuustoimenpiteitä ovat jako- ja kerhotuntien sekä samanaikaisopetuksen vähentäminen sekä ryhmäkokojen kasvattaminen. Aloitteen toteuttaminen tarkoittaisi siis noin 11,3 miljoonan euron menolisäystä.

Aloitetta perustellaan sillä, että lasten ja nuorten hyvinvointi on vaarantunut korona-aikana, mikä näkyy oppimiseröjen ja vakavien kiusaamistapausten kasvuna sekä turvattomuutena. Helsingin kaupunki on saanut valtiolta erityisavustuksia koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi. Perusopetuksessa näitä erityisavustuksia on käytettävissä vuonna 2021 runsaat 4 miljoonaa euroa. Tämä rahoitus täydentää talousarvioon sisältyvää rahoitusta.

Vuoden 2022 talousarvioehdotus perustuu tuottavuustavoitteen sallimaan kaupunkitason enimmäismenokasvuun. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ehdotus ylittää tämän enimmäismenokasvun. Ylityksen perusteena on se, että toimialan asiakasmäärä kasvaa suhteessa enemmän kuin kaupungin väestö, johon kaupunkitason kasvuvара perustuu. Tästä huolimatta esitys edellyttää toimialalta noin 30 miljoonan euron lisätuottavuustoimenpiteitä. Ehdotuksen pohjassa ovat mukana vuoden 2021 talousarvioon sisältyvät tuottavuustoimenpiteet, eikä raami näin ollen mahdollista aiempien tuottavuustoimenpiteiden purkamista. Talousarvioehdotuksessa 2022 ei ole tästä johtuen varausta aloitteen toteuttamiseen.

Kaupunginvaltuusto on myöntänyt 16.6.2021 kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle 17,5 miljoonan euron ylitysoikeuden, josta 11,0 miljoonaa euroa koskee perusopetusta. Ylitysoikeus koskee vuoden 2021 talousarviota, eikä sillä näin ollen ole vaikutusta vuoden 2022 rahoituksen tasoon.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta 22.9.2021 mennessä lausuntoa valtuutettu Petra Malinin ja 13 muun al-lekirjoittaneen talousarvioaloitteesta. Aloitteessa esitetään, että perusopetuksen oppilaskohtaiset opetustuntimäärät (ml. jako- ja kerhotunnit sekä samanaikaisopetus) nostetaan ja ryhmäkoot pienennetään vähintään vuoden 2020 tasolle ja talousarvioon varataan tätä varten riittävät varat.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295

14.09.2021

Asia/13

tero.vuontisjarvi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, perusopetuksen resurssien lisääminen ja leikkausten peruminen, Malin Petra

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 301

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta oppimisen ja koulunkäynnin tuen resurssien ja pd-raham lisäämiseksi

HEL 2021-002890 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus: Vesa Korkkula: Pöydälle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Vesa Korkkulan ehdotuksesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Roponen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 71927
heidi.roponen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vesa Korkkulan taealoite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta valtuutettu Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta oppimisen ja koulunkäynnin tuen resurssien ja pd-raham lisäämiseksi:

Lukuvuonna 202001502021 Helsingin kaupungin ylläpitämissä suomenkielisissä peruskouluissa on ollut 41 517 oppilasta ja ruotsinkielisissä peruskouluissa 3 957 oppilasta. Tehostettua tukea sekä suomen- että ruotsinkielisessä perusopetuksessa on saanut 10,1 % oppilaista. Erityistä tukea saavia oppilaita on ollut suomenkielisessä perusopetuksessa 13,6 % ja ruotsinkielisessä 7,7 %.

Vuoden 2021 talousarvioehdotuksessa on kohdennettu 3,7 miljoonaa euroa myönteisen erityiskohtelun rahaa 35 suomenkielisen ja seitse-

mälle ruotsinkielisen perusopetuksen koululle. Laskentamalli muodostuu neljästä indikaattorista, joita ovat:

1. heikko koulutustaso eli ilman peruskoulun jälkeistä tutkintoa olevien aikuisten osuus oppilaaksiottoalueella
2. keskimääräinen vuositulo asukasta kohden oppilaaksiottoalueella
3. vieraskielisten oppilaiden prosenttiosuus koulussa
4. koulun asema oppilaiden kouluvalinnoissa eli koulun oppilastase, jolla tarkoitetaan muilta alueilta kouluun tulevien oppilaiden prosenttiosuuden ja koulun alueelta muualle lähtevien oppilaiden prosenttiosuuden erotusta.

Kaksi viimeistä indikaattoria eivät koske ruotsinkielisiä kouluja. Niille tehtiin erillinen PD-laskelman päivitys. Vieraskielisten osuutta käytetään määrärahojen jakamisessa ruotsinkielisillä oppilaaksiottoalueilla sovelletusti.

Keskeisin ja vaikuttavin pd-rahalla aikaansaatu toimenpide on lisähenkilöstön eli opettajien ja avustajien palkkaaminen. Myönteisen erityiskohtelun rahoituksella on tavoitteen mukaisesti tasoitettu kaupunkirakenteesta johtuvia alueellisia hyvinvointieroja peruskouluissa.

Lähikouluperiaatteen mukaisesti jokaisella oppilaalla on oikeus opiskella omassa lähikoulussaan tuen tarpeesta riippumatta. Oppimisen ja koulunkäynnin tuki jaotellaan yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen. Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman mukaisen opetuksen ohella oppilaanohjausta ja riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea koko perusopetuksen ajan. Tukea on annettava heti, kun tuen tarve ilmenee. Yhteisopettajuudella, samanaikaisopetuksella ja erilaisilla joustavilla opetusjärjestelyillä voidaan tehostaa olemassa olevien resurssien käyttöä. Laadukas perusopetus ja oppimisen tuki tasoittavat oppimisen eroja ottamalla huomioon sekä tukea tarvitsevien että hyvin edistyvien tarpeet.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt erityisavustusta koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseen liittyviin toimenpiteisiin 5,8 miljoonaa euroa käytettäväksi vuonna 2021 ja 4,6 miljoonaa euroa vuodelle 2022. Valtion erityisavustuksen määräytymiseen opetuksen järjestäjälle vaikuttavat seuraavat indikaattorit: 30–54-vuotiaiden vain perusasteen suorittaneiden osuus ikäluokasta, työttömyysaste, vieraskielisen väestön osuus, koulut ja oppilasmäärät sekä opetukseen käytetty resurssi (euroa/oppilas). Kriteerit ovat samantyyppiset kuin kaupungin pd-rahoituksella. Osa kouluista saa molempia rahoituksia. Myönnetyllä avustuksella edistetään pysyvien toimintamallien, rakenteiden ja käy-

tänteiden kehittämistä tukemalla opetuksen järjestäjien mahdollisuuksia palkata opettajia ja avustajia ensisijaisesti sellaisten esi- ja perusopetuksen opetusryhmien joustavaksi muodostamiseksi, joissa tehostetun tuen tai erityisen tuen piirissä olevien oppilaiden opetus järjestetään osittain tai kokonaan yleisopetuksessa tai joissa on erikoissairaanhoidon piirissä olevia oppilaita.

Lukuvuodeksi 2020-2021 opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi erityisavustusta 7 miljoonaa euroa koronaviruksen aiheuttamien oppimis- ja hyvinvointivajeiden poistamiseksi. Avustusta on käytetty oppimisen ja ohjauksen tukemiseen lisäämällä tukiopetusta, osa-aikaista erityisopetusta, suomi toisena kielenä opetusta sekä oppilaanohjausta niille oppijoille, joilla on havaittu koronasta johtuvia oppimisvajeita ja lisääntyvää tuen tarvetta. Helsinki on hakenut myös vuodelle 2022 opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustusta 4,5 miljoonaa euroa koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että kaupunkistrategian mukaan kaupungin perustehtävä on järjestää asukkailleen laadukkaita palveluja. Eriarvoistumista vähentävät laadukas perusopetus ja oppimisen tuki. Lautakunta pitää tärkeänä oppimisen tuen ja eriarvoisuuden vähentämiseen kohdistettua resursointia. Rehtoreille tehtyjen kyselyjen vastauksissa korostuvat lisähenkilöstön palkkauksen kautta saadut myönteiset vaikutukset oppilaan koulupolkuun. Lisäresurssien vaikutuksia ovat myös olleet esimerkiksi oppilaan oppimisen parantamiseksi muodostetut pienemmät opetusryhmät, samanaikaisopetus ja joustavat opetusryhmät sekä opetuksen kohdentaminen oppilaiden yksilöllisten tarpeiden mukaisesti.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2022 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt lausuntoa kasvatus- ja koulutuslautakunnalta 22.9.2021 mennessä valtuutettu Vesa Korkkulan ja 8 muun alikirjoittaneen talousarvioaloitteeseen. Aloitteessa esitetään, että oppimisen ja koulunkäynnin yleisen, tehostetun ja erityisen tuen resurssien ja koulujen positiivisen erityiskohtelun parantamiseksi varataan ensi vuoden talousarvioon 20 miljoonan euron suuruinen määräraha.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Roponen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 71927

14.09.2021

Asia/14

heidi.roponen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vesa Korkkulan taealoite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 302

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Johanna Sydänmaan talousarvioaloitteesta opiskelu- ja työvalmentajien palkkaamisesta Stadin ammatti- ja aikuisopistoon

HEL 2021-002908 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus: Ozan Yanar: Pöydälle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Ozan Yanarin ehdotuksesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Mari Mulari, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 83274
mari.mulari(a)hel.fi

Liitteet

1 Johanna Sydänmaan talousarvioaloite opiskelu- ja työvalmentajien palkkaamisesta Stadin ammatti- ja aikuisopistoon

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Johanna Sydänmaan talousarvioaloitteesta opiskelu- ja työvalmentajien palkkaamisesta Stadin ammatti- ja aikuisopistoon:

Ammatillisessa koulutuksessa työelämässä oppiminen on keskeinen osa opiskelijoiden yksilöllistä opintopolkua. Työelämässä oppiminen suunnitellaan osana opiskelijan henkilökohtaista osaamisen kehittämissuunnitelmaa (HOKS). Opiskelija, työelämässä oppimista ohjaava opettaja sekä työelämän edustaja sopivat koulutussopimuksessa tai oppisopimuksessa työelämässä oppimisen tavoitteista, keskeisistä työtehtävistä, aikatauluista sekä ohjaukseen ja tukeen liittyvistä vastuista. Työelämässä oppiminen tukee opiskelijan kiinnittymistä työelämään ja yhteiskuntaan sekä mahdollistaa käytännön ammattitaidon oppimisen

aidoissa työelämän tilanteissa. Koronatilanne vaikeutti opiskelijoiden työelämässä oppimista erityisesti koronatilanteesta kärsineillä palveluvaltaisilla aloilla.

Koronatilanne on lisännyt työttömyyttä Helsingissä ja pääkaupunkiseudulla. Alle 30-vuotiaiden nuorten työttömyys on kasvanut Helsingissä muita ikäluokkia enemmän. Työttömyys ja muu työelämän ulkopuolisuus työuran alkuvaiheessa voi lisätä riskiä myöhemmille työllistymisen vaikeuksille. Nuorten työllistymistä edistetään ammatillisen koulutuksen tarjonnalla sekä oikea-aikaisilla ja riittäväillä työllistymistä tukevilla palveluilla. Stadin ammatti- ja aikuisopisto tekee yhteistyötä työllisyyden kuntakokeilun kanssa työllistymiseensä tukea tarvitsevien valmistuneiden opiskelijoiden palveluohjauksessa.

Stadin ammatti- ja aikuisopistossa on laaja koulutus- ja palvelutarjonta, ja myös opiskelijat ovat taustaltaan, aikaisemmalta oppimishistorialtaan ja iältään moninaisia. Oppilaitoksessa opiskelevien vieraskielisten opiskelijoiden sekä oppimisen tukea tarvitsevien opiskelijoiden määrä on huomattava suhteessa kokonaisopiskelijamäärään. Moni opiskelija tarvitsee jatkuvaa ja pitkäkestoista tukea oppimiseen sekä opiskelu- ja työelämätaitojensa vahvistamiseen. Tuen tarpeet ilmenevät eri tavoin eri oppimisympäristöissä.

Opintojen henkilökohtaistaminen, opiskelijoiden moninaisuus, jatkuva hakeutuminen, urasuunnittelun korostuminen sekä tuleva oppivelvollisuuden laajeneminen ovat lisänneet moniammatillisen ohjauksen ja tuen merkitystä ammatillisessa koulutuksessa. Opintojen eteneminen edellyttää usein myös moniammatillista tukea motivaation vahvistamisessa ja opintoihin kiinnittymisessä. Oppimisen ja opiskelun tuen sekä opiskelu- ja työelämävalmiuksien vahvistamisen tarve on tärkeää huomioida ohjauksen ja tuen resursoinnissa sekä oppilaitoksen palvelutarjonnan kehittämisessä.

Oppimisen tuen kokonaisuus on Stadin ammatti- ja aikuisopiston kehittämisen painopiste vuosina 2021–2022. Osana kehittämistyötä vahvistetaan myös työelämässä oppimisen tukipalveluja. Stadin ammatti- ja aikuisopistossa on käynnistetty opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämällä määräraikaisella lisämäärärahalta vuoden kestävä työvalmentajien kokeilu. Toukokuussa 2021 Stadin ammatti- ja aikuisopistossa oli yhteensä 43 työvalmentajaa jalkautuneina kaikille kampuksille.

Työvalmentajat ohjaavat opiskelijoita työelämässä oppimisen paikkojen hakemisessa, valmentavat opiskelijoita työelämävalmiuksien vahvistamisessa sekä tukevat opiskelijoita työelämässä oppimisen aikana. Työvalmentajat ohjaavat opiskelijoita myös kesätyöpaikkojen hakemisessa sekä valmentavat valmistuvia opiskelijoita työelämäpalveluihin ja

töihin hakeutumisessa. Valmennusta ja tukea suunnitellaan ja toteutetaan sekä yksilö- että ryhmävalmennuksina. Työvalmentajat tekevät opiskelijoiden opiskelun tukemisessa ja ohjauksessa tiivistä yhteistyötä Stadin ammatti- ja aikuisopiston muiden asiantuntijoiden sekä työpaikkaohjaajien kanssa. Kuvaukset työvalmentajien palveluista eri yhteistyötahojen näkökulmasta valmistuu syksyllä.

Tietoa työvalmentajien toiminnan vaikuttavuudesta ja työn kohdentumisesta kerätään kokeilun aikana. Toimintamallia tarkennetaan kokeilun aikana saatujen kokemusten perusteella. Alustavan arvion mukaan työvalmentajan palvelut täydentävät Stadin ammatti- ja aikuisopiston opiskelijoiden tukipalveluja opiskelija- ja työelämälähtöisellä tavalla.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää työvalmentajia tärkeänä osana Stadin ammatti- ja aikuisopiston oppimisen tuen palvelujen kokonaisuutta sekä opiskelijoiden työelämässä oppimista ja työllistymistä tukevia palveluja.

Talousarvioaloitteen mukaista 2 miljoonan euron lisämäärärahaa ei ole esitetty toimialan talousarvioehdotukseen 2022. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt rahoituksen työvalmentajien toiminnan jatkolle vuosille 2022–2023.

Esittelijän perustelut

Kasvatus- ja koulutuslautakunnalta on pyydetty lausuntoa 22.9.2021 mennessä valtuutettu Johanna Sydänmaan ja 23 muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteesta. Aloitteessa esitetään 2 000 000 euron määrärahaa opiskelu- ja työvalmentajien palkkaamiseksi Stadin ammatti- ja aikuisopistoon tulevalle budjettikaudelle. Aloitteen mukaan tavoitteena on jatkossa vakinaistaa opiskelu- ja työvalmentajien toimenkuva Stadin ammatti- ja aikuisopistossa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Mari Mulari, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 83274
mari.mulari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Johanna Sydänmaan talousarvioaloite opiskelu- ja työvalmentajien palkkaamisesta Stadin ammatti- ja aikuisopistoon

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 303

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Johanna Nuortevan talousarvioaloitteesta Ote-opetuksen paikan takaamiseksi kaikille kriteerit täyttävälle oppilaille

HEL 2021-002913 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että kappaleen kolme loppuun lisätään sana yleensä: Yleensä kaikki kriteerit täyttävät oppilaat on pystytty ottamaan mukaan toimintaan. Sekä sen perään lause: Lukuvuonna 2020-21 yksi kriteerit täyttävä oppilas jäi ilman Ote-opetuksen paikkaa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Pöydällepanoehdotus: Ozan Yanar: Pöydälle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Ozan Yanarin ehdotuksesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Roponen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 71927
heidi.roponen(a)hel.fi

Liitteet

1 Johanna Nuortevan taealoite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta valtuutettu Johanna Nuortevan talousarvioaloitteeseen Ote-opetuksen paikan takaamiseksi kaikille kriteerit täyttävälle oppilaille:

Ote-toiminta on Helsingin suomenkielisten perusopetuspalveluiden ja lastensuojelun ja perhesosiaalityön palveluiden yhteistyötä, jossa Ote-opettaja ja perhetyön sosiaaliohjaaja toimivat tiiviinä työparina. Ote-opetuksella ja -perhetyöllä tuetaan 7.–9.-luokkalaisia oppilaita, joiden koulunkäyntiä hankaloittavat runsaat poissaolot tai koulunkäynti on kokonaan keskeytynyt, jolloin syrjäytymisen riski on suuri. Ensisijaisena tavoitteena on oppilaan opiskelun käynnistäminen ja opetukseen kiinnittyminen sekä mahdollisimman pian oman koulun opetukseen palaaminen. Lukuvuonna 2020-2021 työskenteli viisi Ote-työparia eri puolilla kaupunkia.

Ote ei ole erityisluokka eikä oppilas siirry Ote-toimintaan pysyvästi vaan Ote on väliaikainen ratkaisu. Ote-toiminta toteutetaan 4-jaksojärjestelmänä, jossa oppilas voi olla maksimissaan neljän jakson verran. Oppilaan opetus voi alkaa kesken lukuvuoden ja vastaavasti päättyä kesken lukuvuoden. Jokaisen jakson päättyessä pidetään jaksopalaveri, jossa arvioidaan jokaisen oppilaan tilanne ja jatkosuunnitelma. Jaksopalaverin jälkeen on oppilasvalintapalaveri, jossa valitaan vapautuville paikoille uudet oppilaat. Oppilasvalintoihin osallistuvat perusopetuspalvelun erityissuunnittelijat ja perhetyön vastaava ohjaaja. Valintoja tehdessä joudutaan miettimään yksittäisen nuoren sekä Ote-toiminnan kokonaistilannetta. Ote-opetukseen ja -perhetyöhön osallistuu noin 40-50 oppilasta vuodessa. Kaikki kriteerit täyttävät oppilaat on pystytty ottamaan mukaan toimintaan.

Ote-toimintaan hakeutuminen on koulun henkilöstön, sosiaalityöntekijän, oppilaan ja huoltajien yhteinen päätös. Ote-opetuksen tukena on aina perhetyön sosiaaliohjaaja, joka työskentelee koululla sekä nuoren toimintaympäristössä tavaten sekä nuorta että hänen vanhempiaan. Perhetyö sisältää nuoren arjen ja koulunkäynnin tukemista, perheen toimintakyvyn ja vanhemmuustaitojen sekä hyvinvoinnin vahvistamista. Oppilaan ja huoltajan tulee sitoutua Ote-perhetyöhön ja sosiaaliohjaajan antamaan tukeen. Mikäli oppilas tai huoltaja eivät halua ottaa vastaan Ote-perhetyötä, pohditaan muita vaihtoja oppilaan opetuksen järjestämiseksi ja koulunkäynnin tukemiseksi.

Ote-opetus edellyttää päätöstä erityisistä opetusjärjestelyistä määräajaksi. Oppilaan opetuksessa voidaan perusopetuslain 18 pykälän mukaan poiketa opetuksen sisällöstä ja tuntijaosta, mikä tarkoittaa oppilaan opetuksen poikkeavaa järjestämistä muun opetuksen yhteydessä, erityisluokassa tai muussa soveltuvassa paikassa.

Ote-perhetyön edellytyksenä on, että oppilaalla on perhesosiaalityön mukainen tai lastensuojelun asiakkuus ja että Ote-perhetyön arvioidaan hyödyttävän oppilasta. Perhetyötä voidaan myöntää sosiaalihuoltolain

perusteella erityistä tukea tarvitsevalle lapselle (shl 18 §) tai lastensuojelulain perusteella lastensuojelun avohuollon asiakkaalle (lsl 36 §).

Koulutuksellisessa tasa-arvohankkeessa vuosina 2019-2021 on poissaoloihin puuttumiseksi kehitetty systemaattista toimintatapaa. Opettajille ja oppilashuollon työntekijöille on mm. laadittu käsikirja tueksi oppilaan poissaoloihin puuttumiseksi. Kehittämistyö jatkuu vuosien 2021-2023 aikana opetus- ja kulttuuriministeriön vetämässä Sitouttavan koulu yhteistyön hankkeessa, jonka tavoitteena on vähentää ja ennaltaehkäistä poissaoloja perusopetuksessa ja luoda myönteistä toimintakulttuuria kouluissa. Hankkeen tarkoituksena on kehittää sitouttavaa koulu yhteistyötä mahdollistavia hallinnollisia, rakenteellisia ja pedagogisia ratkaisuja sekä löytää uusia koulu yhteistyön kiinnittymistä tukevia käytänteitä osana opetusta sekä yhteisöllisen opiskelu huollon toimintaa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että toimialalla on jo pitkään tehty hyvää kehittämistyötä poissaoloihin puuttumiseksi, josta yhtenä esimerkkinä monialainen Ote-opetuksen ja -perhetyön työparimalli. Lautakunta pitää tärkeänä, että kaikissa koulu yhteisöissä kehitetään pedagogisia ennaltaehkäiseviä ja varhaisen puuttumisen toimintatapoja sekä kohdennettuja ja intensiivisiä poissaoloihin puuttumisen käytänteitä yhteistyössä kotien ja monialaisten yhteistyötahojen kanssa osana matalakynnyksen palveluketjujen kehittämistä. Lautakunta ei puolla Ote-opetuksen ja -perhetyön mallin laajentamista, koska nykyinen palvelu on riittävää palvelutarpeeseen nähden.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2022 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin. Lisämäärärahatarvetta ei mainittu.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt lausuntoa kasvatus- ja koulutuslautakunnalta 22.9.2021 mennessä valtuutettu Johanna Nuortevan ja 15 muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteesta. Aloitteessa esitetään, ote-opetuksen järjestämiseen kaikille sitä hakeville ja kriteerit täyttävälle oppilaille varataan rahoitus seuraavassa talousarviossa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Roponen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 71927
heidi.roponen(a)hel.fi

Liitteet

1 Johanna Nuortevan taealoite

14.09.2021

Asia/16

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 304

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Mia Nygård-Peltolan talousarvioaloitteesta riittävän opettajamäärän turvaamisesta suhteessa oppilasmääriin myös Helsingin ns. vanhoissa kaupunginosissa

HEL 2021-002905 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle liitteenä olevasta Mia Nygård-Peltolan talousarvioaloitteesta riittävän opettajamäärän turvaamiseksi suhteessa oppilasmääriin myös Helsingin ns. vanhoissa kaupunginosissa seuraavan lausunnon:

Perusopetuksen rahoitusperiaatteet on uudistettu vuoden 2018 alussa (opetuslautakunta 16.5.2017 § 71). Rahoitusperiaatteilla tarkoitetaan laskentaperiaatteita, joilla perusopetuksen käytössä olevat määrärahat jaetaan peruskoulujen kesken. Uudistuksen keskeisinä tavoitteina oli saada jakoperusteista yksinkertaisempia, ymmärrettävämpiä ja läpinäkyvämpiä ja kouluja tasapuolisemmin kohtelevia.

Uudistuksen yhteydessä lautakunta edellytti, että uusien rahoitusperiaatteiden toimivuus arvioidaan ja raportoidaan lautakunnalle mahdollisine tarkistusesityksineen.

Rahoitusperiaatteiden arviointi tehtiin vuoden 2019 lopussa. Arviointi toteutettiin peruskoulujen rehtoreille suunnatulla arviointikyselyllä sekä haastatteleamalla erikseen perusopetuksen johtoa palvelukokonaisuuksien johtajista aluepäällikköihin.

Rehtoreiden näkemysten mukaan uudistetut rahoitusperiaatteet ovat lisänneet erityisesti rahoituksen läpinäkyvyyttä ja korostavat koulujen toimivaltaa päättää määrärahojensa käytöstä. Uusia rahoitusperiaatteita pidetään myös pääsääntöisesti yksinkertaisina ja ymmärrettävinä. Heikoimmin rehtorit arvioivat toteutuneen tavoitteen kohdella kouluja tasapuolisemmin määrärahojen jaossa. Keskeiset epäselvyydet tältä osin näyttävät liittyvän isojen ja pienten koulujen välisiin eroavaisuuksiin.

Arviointitulosten perusteella kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti 20.10.21 (§ 247) eräistä tarkistuksista rahoitusperiaatteisiin. Keskeisimpiä tarkistuksia olivat

- koulukohtaisen perusmäärärahan tarkistaminen vastaamaan OVTE-Sista johdettuja koulun koosta riippumattomia kustannuksia sekä

14.09.2021

- koulun oppilaskohtaisen määrärahan johtaminen opetuksen järjestämiseen tarvittavasta henkilöstöstä

Peruskoulun rahoitukseen ei vaikuta koulun sijainti. Lähtökohtana on, että oppilas tuo mukanaan saman tarpeistaan lähtevän reppurahan riippumatta siitä, missä päin Helsinkiä hänen valitsemansa koulu sijaitsee.

Talousarvioehdotukseen ei ole varattu aloitteen perusteella lisämäärärahoja.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, riittävä määrä opettajia suhteessa oppilasmääriin myös Helsingin ns. vanhoissa kaupunginosissa, Nygård-Peltola Mia

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta 22.9.2021 mennessä lausuntoa valtuutettu Mia Nygård-Peltolan talousarvioaloitteesta. Aloitteessa esitetään, että Helsingin ns. vanhojen kaupunginosien/-alueiden kouluissa - ei siis ainoastaan uusien ja rakentuvien alueiden kouluihin - tulee varmistaa riittävä määrä opettajien virkoja suhteessa oppilasmääriin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, riittävä määrä opettajia suhteessa oppilasmääriin

14.09.2021

Asia/17

myös Helsingin ns. vanhoissa kaupunginosissa, Nygård-Peltola Mia

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 305

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta lukioiden opintojaksotarjonnan parantamisesta ja ryhmäkokojen pienentämisestä

HEL 2021-002919 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus: Vesa Korkkula: Pöydälle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Vesa Korkkulan ehdotuksesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Elli-Noora Lassy, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 35095
elli-noora.lassy(a)hel.fi

Harri Korhonen, lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 86342
harri.korhonen(a)hel.fi

Moa Thors, Ruotsinkielisen vapaan sivistystyön ja lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin:
310 70077

moa.thors(a)arbis.hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite lukioiden opintojaksotarjonnan parantamisesta ja ryhmäkokojen pienentämisestä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle lausunnon liitteenä olevasta Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta lukioiden opintojaksotarjonnan parantamisesta ja ryhmäkokojen pienentämisestä:

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä esitys tukee kansallisia tavoitteita edistämällä opiskelijoiden jatko-opintoihin siirtymistä. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että Helsingin kaupungin lukioiden

uuden opetussuunnitelman tuomat tavoitteet lukiokoulutukselle vaativat kaupungin lukioiden rahoituksen tason varmistamista.

Lukiokoulutuksessa on säilytettävä nykyinen vuoden 2021 rahoitustaso. Tämän lisäksi on katettava vuodelle 2022 odotettavissa olevista toiminnallisista muutoksista aiheutuvat lisäkustannukset. Nämä lisäkustannukset liittyvät 1) hintatason nousuun (sisältäen henkilöstön palkkakustannusten kasvun) 2) vuokratulujen nousuun 3) opiskelijamäärän kasvuun 4) oppivelvollisuuden laajenemiseen sekä 5) koronan aiheuttamaan osaamis- ja oppimisvajeen korjaamiseen. Näin voidaan turvata lukioiden monipuolinen toiminta ja laaja opintotarjonta. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarviovalmistelussa 2022 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

Helsingin kaupungin lukiokoulutuksen uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön suomen- ja ruotsinkielisissä lukioissa sekä Helsingin aikuislukiossa 1.8.2021 alkaen. Uudet opetussuunnitelmat tuovat koulutukseen uusia tavoitteita sekä huomattavia muutoksia esimerkiksi opetuksen suunnitteluun, opettamiseen ja arviointiin. Lukion opintojaksot voivat olla yhden oppiaineen omia tai oppiainerajoja ylittäviä eli rakentua usean eri oppiaineen moduuleista. Tämä vaatii opetushenkilöstöltä aikaisempaa laajempaa yhteistyötä, yhteisopettajuutta ja uudenlaista arviointiosaamista. Lukiokoulutuksen uudistuksia ovat myös koulutusta eheyttävät laaja-alaisen osaamisen osa-alueet, joiden mukaiset tavoitteet huomioidaan kaikessa opetuksessa ja arvioidaan osana opintojaksoja. Korkeakoulu-, kansainvälisyys- sekä työelämäyhteistyö painottuvat entistä enemmän osana oppiaineiden opetusta.

Tämän lisäksi uudet opetussuunnitelmat korostavat opiskelijoiden hyvinvointia ja opiskelijoiden tukemista opinnoissa. Opiskelijat saavat uudistetun lukiolain (714/2018) myötä laajempaa opintoihin ja jatkoopintoihin liittyvää ohjausta. Opiskelijoilla, joilla on oppimisvaikeuksien vuoksi vaikeuksia edetä opinnoissa, on lukiolain mukaan oikeus saada erityisopetusta tai muuta oppimisen tukea yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti.

Helsingin kaupungin lukiokoulutuksessa on rakennettu lukuvuodesta 2020–2021 alkaen yhteistä verkkokurssitarjotinta kaupungin lukioiden kesken. Lisäksi lukiokoulutuksessa ollaan laatimassa yhteistä opintotarjontaa Stadin ammatti- ja aikuisopiston sekä kaupungin suomen- ja ruotsinkielisen työväenopiston kanssa. Näin lukioissa saadaan kasvatettua opiskelijoiden valinnanmahdollisuuksia nykyisillä resursseilla. Lukiokoulutuksessa tarjotaan osa opintojaksoista joka toinen vuosi, jotta opintojaksojen ryhmä koko on riittävän suuri. Lukuvuonna 2020–2021 ryhmäkoot vaihtelivat yleensä 14–29 opiskelijan välillä. Valinnaisten

kurssien ryhmäkoon keskiarvo on noin 14–26. Luvuissa ei ole huomioitu Helsingin aikuislukion ryhmäkokoja.

Vuodesta 2017 alkaen lukiokoulutusta ei ole enää budjetoitu kursseina vaan opiskelijakohtaisena kokonaisbudjettina. Kokonaisbudjetti/opiskelija muodostuu valtionosuudesta ja Helsingin kaupungin omasta rahoituksesta. Suomenkielisen lukiokoulutuksen opiskelijakohtainen kokonaisbudjetti vuodelle 2021 on 7 952 euroa. Ruotsinkielisessä lukiokoulutuksessa vastaava luku on 7 779 euroa. Suomenkielisessä lukiokoulutuksessa vuoden 2021 opiskelijakohtainen kokonaisbudjetti on siis noussut 610 euroa vuodesta 2020. Samaan aikaan suomenkielisessä lukiokoulutuksessa kiinteät kustannukset ovat nousseet 452 euroa opiskelijaa kohden. Kiinteitä kustannuksia ovat esimerkiksi vuokrat, opiskelijaruokailu ja siivouskustannukset. Suomenkielisessä lukiokoulutuksessa erityisesti vuokratulot ovat kasvaneet perusparannus- ja uudisrakennushankkeiden johdosta. Tämä vaikuttaa opetukseen käytettävissä olevaan rahamäärään.

Vuonna 2020 Helsingin kaupungin lukiokoulutus sai Opetushallituksen myöntämää valtion erityisavustusta koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi. Erityisavustus on suuruudeltaan 2 000 000 euroa, ja sen käyttöaika on 15.9.2020–31.1.2022. Avustus on käytettävä lisäopetuksesta sekä ohjauksen ja tukitoimien lisäämisestä aiheutuviin henkilöstömenoihin. Erityisavustuksella Helsingin kaupungin lukiot ovat lisänneet opiskelijoille tarjottavaa opetusta, ohjausta ja tukea oman henkilökunnan toimesta tai palkkaamalla lisää opetushenkilöstöä.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 22.9.2021 mennessä valtuutettu Vesa Korkkulan ja kuuden muun valtuutetun talousarvioaloitteesta kaupungin lukioiden opintojakso- ja sotarjonnin parantamisesta ja ryhmäkokojen pienentämisestä.

Talousarvioaloitteessa esitetään 3 100 000 euron lisämäärärahaa talousarvioon. Tällä lisämäärärahalla saa aloitteen mukaan 1 000 kurssin tai opintojakson verran lisäystä kaupungin lukioiden opintotarjontaan, mikä parantaa opiskelijoiden edellytyksiä hakeutua jatko-opintoihin. Lisäksi aloitteessa esitetään, että lisämäärärahan kohdentamisessa huomioidaan kunkin lukion opiskelijamäärä ja positiivinen erityiskohtelu. Lisämäärärahan avulla opettajille annetaan myös mahdollisuus kehittää itsenäisesti uusia paikallisia syventäviä opintojaksoja.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

14.09.2021

Lisätiedot

Elli-Noora Lassy, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 35095
elli-noora.lassy(a)hel.fi

Harri Korhonen, lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 86342
harri.korhonen(a)hel.fi

Moa Thors, Ruotsinkielisen vapaan sivistystyön ja lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin:
310 70077

moa.thors(a)arbis.hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite lukioiden opintojaksotarjonnan parantamisesta ja ryhmäkokojen pienentämisestä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 306

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Martina Harms-Aallon talousarvioaloitteesta varhaiskasvatuksen palkkajärjestelmän uusimiseksi ja palkkojen nostamiseksi

HEL 2021-003525 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus: Ted Apter: Pöydälle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Ted Apterin ehdotuksesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, varhaiskasvatuksen palkkamäärärahojen lisääminen,
Harms-Aalto Martina

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle liitteenä olevasta Martina Harms-Aallon talousarvioaloitteesta varhaiskasvatuksen palkkajärjestelmän uusimiseksi ja palkkojen nostamiseksi seuraavan lausunnon:

Kasvatuksen ja koulutuksen vuoden 2021 talousarvioehdotus on laadittu kaupunginhallituksen kaupunkitasoisen menokasvun salliman menoraamin pohjalta, mutta ylittää sen. Tätä on perusteltu sillä, että kasvatuksen ja koulutuksen asiakasmäärä kasvaa suhteellisesti enemmän kuin kaupungin asiakasmäärä, johon kaupunkitason enimmäismenokasvu perustuu. Tästä huolimatta esitys sisältää tuottavuustoimenpiteitä noin 15,6 miljoonan euron edestä. Varhaiskasvatuksen henkilöstön palkkojen 20 miljoonan euron tasokorotus tarkoittaisi vastaavien lisä-

säästöjen esittämistä toimialan muihin palveluihin - mittakaavat huomioiden pääosin perusopetukseen. Tästä johtuen talousarvioehdotuksessa ei ole huomioitu aloitteessa esitettyä 20 miljoonan varausta varhaiskasvatuksen henkilöstön tasokorotuksiin.

Kaupungille valmisteltiin vuonna 2018 pidemmän aikavälin palkkakehitysohjelma, joka pyrkii varmistamaan palkkakilpailukykyä ja osaavan työvoiman saatavuutta. Palkkakehitysohjelman avulla nostetaan palkkausta niissä ammattiryhmissä, joissa kaupungilla on rekrytointihaasteita. Palkkakehitysohjelman erillismäärärahoilla on korotettu mm. varhaiskasvatushenkilöstön palkkoja.

Kaupunki on varannut palkkakehitysohjelman määrärahat keskitetysti erikseen ja siirtänyt niitä sitten toimialojen käyttöön tehtyjen kohdennuspäätösten mukaisesti. Lautakunnan näkemyksen mukaan tällaisten kohdennettujen palkkojen tasokorotusten määrärahat on jatkossakin perusteltua varata talousarviovaiheessa kaupunkitasolla omaksi kokonaisuudeksi. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin määrärahalisäyksiin.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta 22.9.2021 mennessä lausuntoa valtuutettu Martina Harms-Aallon ja 18 muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteesta. Aloitteessa esitetään, että budjettiin varattaisiin 20 miljoonaa euroa varhaiskasvatuksen palkkajärjestelmä uusimiseksi ja palkkojen nostamiseksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialan valmistelun pohjalta ja ehdottamalla mallilla.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, varhaiskasvatuksen palkkamäärärahojen lisääminen, Harms-Aalto Martina

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 307

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Pilvi Torstin talousarvioaloitteesta lähipäiväkotiperiaatteen valmistelusta ja käyttöön ottamisesta Helsingistä

HEL 2021-002893 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus: Markku Rantahalvari: Pyydän viikoksi pöydälle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle viikoksi Markku Rantahalvarin ehdotuksesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Carola Harju, yksikön päällikkö, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, Lähipäiväkotiperiaate käyttöön Helsingissä, Torsti Pilvi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle liitteenä olevasta Pilvi Torstin talousarvioaloitteesta lähipäiväkotiperiaatteen valmistelusta ja käyttöön ottamisesta seuraavan lausunnon:

Varhaiskasvatuslaissa todetaan, että varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu. Lisäksi varhaiskasvatusta on pyrittävä järjestämään lähellä palvelun käyttäjiä ottaen huomioon asutuksen sijainti sekä liikenneyhteydet.

Varhaiskasvatuspaikan myöntämisessä huomioidaan lapsen opinpolun jatkuminen varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja perusopetukseen sekä lähipäiväkotiperiaate mahdollisimman hyvin. Helsingin-

gissä varhaiskasvatuspaikan myöntämisen perusteista on päättänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto (8.9.2020 § 34) ja ruotsinkielinen jaosto (15.9.2020 § 16). Huoltaja voi esittää yhdestä kolmeen hakutoivetta varhaiskasvatuksen toimipaikkoihin. Lapselle myönnetään tarkoituksenmukainen paikka kotia lähellä olevaan varhaiskasvatuksen toimipaikkaan, huomioiden varhaiskasvatuksen toimipaikkojen paikkatilanne ja tarpeen alkamisajankohta. Osa perheitä valitsee muun kuin lähipäiväkodin varhaiskasvatuspaikakseen, jos se esimerkiksi tarjoaa lapselle mahdollisuutta kielikylpyyn tai vuorohoittoon.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi 3.3.2020 palveluverkkosuunnittelun periaatteet, joiden mukaan suomenkielinen varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus jakaantuvat seitsemään yhteiseen alueeseen, jotka perustuvat pääosin kaupungin suurpiirijakoon kuitenkin siten, että Itäinen ja Östersundomin suurpiiri muodostavat yhden alueen. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteinen aluejako ja sen mahdollistama yhteinen palveluverkon tarkastelu parantavat varhaiskasvatuksesta esiopetuksen kautta perusopetukseen siirtymävaiheiden suunnittelua ja arviointia. Yhteiset periaatteet tukevat nykyistä paremmin lähipäiväkoti- ja lähikouluperiaatteen toteutumista lapsen kasvun ja opinpolun aikana. Perheille muodostuu selkeämpi käsitys, mitä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluja he saavat lähipalveluna, minkälaisia palveluja on oman suurpiirin alueella ja mitä harvemmin tarvittuja palveluja kaupunki järjestää keskitetysti. Suurpiiritasoisen aluejaon pohjalta on aloitettu esiopetuksen ja oppilaaksiottoalueiden rajojen yhtenäistämistyö. Syksyllä 2021 jokaisessa suurpiirissä järjestetään asukastilaisuudet, joissa kuntalaisilla on mahdollista tehdä kehittämissuhteita palvelun järjestämiseen.

Lukuvuonna 2020–21 suomenkielisten 1. luokkien oppilaaksiottoalueita on 77. Koulujen oppilaaksiottoalueet ovat eri kokoisia eikä varhaiskasvatuksen palvelu- ja tilaverkkoa ole suunniteltu koulujen oppilaaksiottoalueiden mukaan. Nykyisin noin 70 prosenttia suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa olevista lapsista on oman lähikoulunsa perusopetuksen oppilaaksiottoalueen päiväkodissa. Vastavasti suomenkielisen perusopetuksen 1-luokkalaisista 92 prosenttia oli omassa lähikoulussaan syksyllä 2020.

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen tarve vaihtelee, kaikki ikäluokat eivät ole varhaiskasvatuksessa. Toimialalla on tehty työtä opinpolkujen yhtenäistämiseksi. Tämä on hyvä tavoite, johon ei ole vielä päästy. Varhaiskasvatus Suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa lähipäiväkotiperiaatetta tulee kehittää peruspiiritasoisesti, joita on Helsingissä 34. Tilastollisen peruspiirin alueella voidaan hyödyntää tilastollista väestötietoa osana palvelun suunnittelua ja tarpeen määrittelyä. Tilastolliseen

tietoon perustuen saadaan varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen tarvetta suunniteltua alueen tarpeen mukaan kokonaisuutena yhteen. Peruspiirin alueella on lisäksi mahdollisuudet tilojen joustavampaan käyttöön ja näin myös vähentää investointitarpeita. Monissa uusissa tilanhankkeissa sijoitetaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelut samaan kiinteistöön, joka omalta osaltaan tukee yhteistä opinpolkua ja tilojen monipuolista käyttöä. Nykyisin suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa 87 prosenttia on oman peruspiirinsä palvelussa. Peruspiirien koko vaihtelee. Isoimpien kohdalla aluetta voidaan jakaa kahteen alueeseen, kuten esimerkiksi Kaarela ja Vuosaari. Pienimpiä peruspiirejä, kuten Alppiharju, pitää aluetta tarkastella yhdessä naapuriperuspiirin kanssa. Osalla alueista kaupunkirakenne tai päiväkotitarkoitukseen sopivien tonttien tai kiinteistöjen puuttuminen hankaloittaa uusien tilojen toteuttamista. Lähipalveluperiaatteen kehittämisessä tulevaisuudessa tulee keskittyä niihin alueisiin, joissa on havaittu haasteita lähipalveluiden toteuttamiselle. Alueellisen tarkastelun lisäksi päiväkotipaikan saamista seurataan ja arvioidaan säännöllisesti päiväkotimatkojen pituuden näkökulmasta kaksi kertaa vuodessa.

Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen paikan myöntämisen periaatteet ovat yhdenmukaiset suomenkielisten periaatteiden kanssa. Ruotsinkielistä verkkoa tulee kuitenkin tarkastella omana kokonaisuutena. Ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa palveluverkko on suomenkielistä varhaiskasvatusta harvempi, eikä peruspiiripohjainen aluejako sovellu ruotsinkielisiin palveluihin. Ruotsinkielisen esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaaksiottoalueet ovat tällä hetkellä yhdenmukaiset. Oppilaaksiottoalueita on 18.

Helsingissä suomenkielisen varhaiskasvatuksen asiakkaiden palveluohjaus, hakemusten käsittely ja valintapäätösehdotusten sekä päätösten teko siirtyvät keskitetyn palveluohjausyksikön palveluohjaajien tehtäviksi loppuvuodesta 2021. Vuoden 2022 alusta paikka osoitetaan keskitetyn palveluohjauksen kautta.

Uudistuksen tavoitteena on laadukas varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palveluohjaus, jossa asiakkaat saavat yhdenvertaista kohtelua ja palvelua toteutetaan lähipalveluna. Tiedolla johtaminen vahvistuu ja koko kaupungin paikkatilannetta pystytään koordinoimaan keskitetysti.

Lisäksi digitalisaation edistämiseksi aiheena ”Varhaiskasvatuspaikan tarjoaminen proaktiivisesti” kaupunginhallitus on myöntänyt erillismäärärahan 3,2 miljoonaa euroa vuonna 2021. Tässä tavoitteena on digitalisaatiolla ja analytiikalla mahdollistaa varhaiskasvatuksen palvelujen parempi saavutettavuus, toteuttaa lähipäiväkoti-periaatetta ja viestiä vanhemmille monipuolisemmin sekä monikielisesti. Tavoitteena on

myös, että vuoden 2021 aikana varhaiskasvatuksen palveluohjaus tehostuu ja varhaiskasvatuksen osallistumisaste kasvaa, mikä osaltaan tasoittaa koulupolkua ja vähentää eriarvoistumista.

Valtuustokauden 2017–21 aikana Helsinkiin on toteutettu uusia kunnallisia päiväkotitiloja yli 4400 lapselle. Tämä on lisännyt mahdollisuuksia entistä paremmin toteuttaa lähipäiväkoti-periaatetta. Tulevina vuosina 2022–24 uusia kunnallisia päiväkotitiloja toteutetaan edelleen arviolta 500–700 paikkaa vuodessa. Tämä mahdollistaa aiempaa laajemman osallistumisen kunnalliseen varhaiskasvatukseen ja myös lähipäiväkotipaikan tarjoamisen.

Helsingin kaupungin strategia ohjaa aloitteen suuntaiseen työhön. Helsingin kaupunkistrategian mukaan suomen- ja ruotsinkielinen varhaiskasvatus ja perusopetus ovat vetovoimaisia lähipalveluita. Palveluiden järjestämisessä etenemme mahdollisimman yhtenäisten opintopolkujen suuntaan, mutta tämä vaatii pitkäjänteistä työtä eikä siihen kaikilta osin päästä vielä vuonna 2022.

Lausunto on aloitteen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoa 22.9.2021 mennessä valtuutettu Pilvi Torstin ja 14 muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteesta lähipäiväkotiperiaatteen valmistelusta ja käyttöön ottamisesta Helsingistä. Valmistelu tulee tehdä aloitteessa mainitut lähtökohdat huomioiden niin, että lähipäiväkoti-periaate voidaan ottaa Helsingissä käyttöön 2022.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Carola Harju, yksikön päällikkö, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, Lähipäiväkoti-periaate käyttöön Helsingissä, Torsti Pilvi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

14.09.2021

Asia/21

§ 308

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Petra Malinin talousarvioaloitteesta uusien ja peruskorjattavien päiväkotitilojen lapsikohtaisen tilamitoituksen nostamisesta

HEL 2021-002921 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus: Petra Malin: Pannaan esitys pöydälle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Petra Malinin ehdotuksesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Carola Harju, yksikön päällikkö, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, uusien ja peruskorjattavien päiväkotitilojen lapsikohtaisen tilamitoituksen nostaminen, Malin Petra

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle liitteenä olevasta Petra Malinin talousarvioaloitteesta uusien ja peruskorjattavien päiväkotitilojen lapsikohtaisen tilamitoituksen nostamisesta seuraavan lausunnon:

Tilojen suunnittelun lähtökohtia

Helsingissä on ollut käytössä vuodesta 2014 päiväkotien tilamitoituksen perustana kaupunginvaltuuston päätös lapsikohtaisesta 8 m² huoneistoalan tilavaatimuksesta. Vuonna 2017 valmistuivat päiväkotien tilasuunnitteluohjeet, jossa tilasuunnittelun perustana on varautua uusissa tilahankkeissa toteuttamaan sisätiloja 8 m² huoneistoalaa lasta kohden. Samaa mitoitusta on mahdollisuuksien mukaan toteutettu peruskor-

jauskohteissa, joita viime vuosina on kuitenkin toteutettu vain muutamia. Varhaiskasvatustoiminnan käyttöön varataan aina myös ulkoalueita, oma piha tai muu aidattu ulkoilualue. Pääosin ulkoilutilaa on voitu varata vähintään 12–15 m²/lapsi, poikkeuksena tiiviiseen kaupunkirakenteeseen toteutettavat hankkeet.

Päiväkodin käytössä olevat sisä- ja ulkotilat muodostavat yhdessä oppimisympäristön, joka suunnitellaan tukemaan varhaiskasvatuksen tavoitteiden saavuttamista. Lisäksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tavoitteena on, että koko kaupunki toimii oppimisympäristönä.

Päiväkotien tilasuunnitteluohjetta päivitetään parhaillaan, uusissa suunnitteluohjeissa keittiötilat on poistettu lapsikohtaisesta mitoitukselta. Suunnitteluohjeessa tavoitteena on monipuolinen ja muunneltava tilarakenne, jossa tiloja voidaan yhdistää monin eri tavoin toiminnan vaatimusten mukaan.

Varhaiskasvatuslaissa todetaan, että varhaiskasvatusympäristön on oltava kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsen ikä ja kehitys huomioon ottaen. Lisäksi toimitilojen ja toimintavälineiden on oltava asianmukaisia ja niissä on huomioitava esteettömyys. Tilankäytön osalta ei ole laissa sitovia normeja mitoitukseen liittyen.

Tilojen käyttö ja käytön suunnittelu

Tällä hetkellä Helsingissä kunnallisissa päiväkodeissa on käytössä keskimäärin 9,6 m² sisätiloja lasta kohden. Lapsikohtaisen käytössä olevan pinta-alan seuraaminen on tärkeää, mutta tilojen toimivuutta, turvallisuutta ja terveellisyttä tulee arvioida kokonaisvaltaisesti. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota tilojen pedagogiseen käytettävyyteen ja vuosittain tapahtuvaan lapsiryhmien tarpeiden mukaan tapahtuvaan tilojen käytön suunnitteluun.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla valmistellaan ennen varsinaisen tilanhankkeen hankesuunnittelun käynnistymistä tilojen käyttäjien kanssa pedagoginen toimintasuunnitelma. Tässä yhteydessä pohditaan etukäteen tilojen ja toiminnan välistä suhdetta sekä tilojen käyttömahdollisuuksia pedagogisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Tilojen mitoitusta keskeisempää on varhaiskasvatuksessa kiinnittää huomiota yhteisten tilojen, joustavien oppimisympäristöjen ja lapsiryhmille kohdennettujen omien tilojen väliseen suhteeseen. Pienempien lasten, alle kolmevuotiaiden lasten kohdalla tilojen tulee muodostaa selkeämmin omia rajattuja kokonaisuuksia, jolloin yhteistiloja käytetään vähemmän. Isompien lasten kohdalla voidaan käyttää enemmän pienryhmätiloja sekä yhteiskäyttöisiä tiloja. Jokaisella lapsiryhmällä on käytössä oma nimikkotila.

Suunnitteluohjeiden mukaisen akustiikan toteuttaminen vahvistaa tilojen monipuolista käyttöä ja luo miellyttäviä oppimisympäristöjä. Myös hygieniatilojen toteuttaminen ohjeistusten mukaisesti tukee varautumista mahdollisiin tuleviin pandemiatilanteisiin. Sisä- ja ulkotilojen käytön vuorottelu osana pedagogista tilojen käytön suunnittelua tuo väljyyttä tilojen käyttöön ja monipuolistaa käytössä olevia oppimisympäristöjä.

Tilamitoitusten merkittävä vaikutus kustannuksiin

Nykyiset päiväkotitilojen suunnitteluohjeet mitoituksineen tukevat kesällä 2020 hyväksytyyn toimitilastrategian suuntaviivojen mukaisia tavoitteita muun muassa toteuttaa ja ylläpitää laadultaan ja taloudeltaan hallittuja, terveellisiä, turvallisia rakennuksia, jotka täyttävät kaupungin ilmastotavoitteet. Lisäksi toimialan toiminnalliset tavoitteet koko kaupungista oppimisympäristönä sekä tilojen yhteiskäytön lisäämisestä tukevat kaupungin tilojen kokonaistaloudellista hyödyntämistä ja tilojen tehokasta käyttöä.

Kuluneella valtuustokaudella uusia kunnallisia päiväkotien tilapaikkoja on toteutettu noin 4400 paikkaa. Tämä tarkoittaa noin 44 000 brm². Tilojen rakentamiskustannukset Helsingissä ovat tällä hetkellä keskimäärin 4200 euroa/brm². Mikäli tilamitoituksena olisi käytetty 8 m²:n sijaan 9 m² tämä olisi kasvattanut rakentamisen kustannuksia noin 23 miljoonaa euroa ja lisännyt vuokratkustannuksia noin 1,6 milj. euroa vuodessa.

Talousarviossa ei ole varauduttu tilamitoituksen muutokseen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoa 22.9.2021 mennessä valtuutettu Petra Malinin ja 13 muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteesta uusien ja peruskorjattavien päiväkotitilojen lapsikohtaisen tilamitoituksen nostamisesta

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Carola Harju, yksikön päällikkö, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, uusien ja peruskorjattavien päiväkotitilojen lapsikohtaisen tilamitoituksen nostaminen, Malin Petra

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 309

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Jukka Järvisen talousarvioaloitteesta Käpylinnan kunnostamisesta vesiliikuntaan ja varhaiskasvatukseen käyttöön

HEL 2021-002876 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle liitteenä olevasta Jukka Järvisen talousarvioaloitteesta Käpylinnan kunnostamisesta varhaiskasvatukseen käyttöön ja vesiliikuntaan seuraavan lausunnon:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ilmaisee palvelutiloihin liittyvät tilatarpeet kaupunkiympäristön toimialalle, joka hankkii, rakennuttaa, vuokraa, ylläpitää ja korjaa kiinteistöt. Toimitilastrategian mukaisesti tavoitteena on, että palveluilla on käytössä tarkoituksenmukaiset ja taloudelliset tilat.

Käpylinnan kiinteistössä on aluksi toiminut uima- ja urheiluhalli sekä myöhemmin myös Helsingin kaupungin päiväkotit Käpylinna. Käpylinnan kiinteistön perusparannuksen suunnittelu käynnistyi syksyllä 2015 ja vuoden 2016 alussa tehtiin selvitystä koko kiinteistön käyttöönotosta varhaiskasvatustoiminnalle, kun liikuntalautakunta päätti helmikuussa 2016 luopua tiloista ja siirtää toimintansa muualle. Käpylinnan omistaa Helsingin kaupungin asunnot Oy.

Tarveselvitys- ja hankesuunnitelma hyväksyttiin keväällä 2017. Päiväkotit Käpylinnan vanhojen, Käärmetalon yhteydessä olevien tilojen korjauksen ja laajentamisen jatkosuunnittelun yhteydessä selvisi, että korjaamisen kustannukset olisivat hyvin suuret. Vastaavan kokoluokan uuden päiväkotirakennuksen rakentaminen on arviolta yli 5 miljoonaa euroa edullisempi ratkaisu kuin vanhojen tilojen peruskorjaaminen päiväkodin käyttöön. Tarkemmissa rakennetutkimuksissa oli havaittu muun muassa merkittäviä uusimis- ja korjaustarpeita ylä-, ala- ja välipohjissa, joita ei hankesuunnitelmavaiheen kustannuksissa ollut vielä tiedossa. Lisäksi Mäkelänkadun puolen ikkunoiden uusiminen akustista syistä ja jäteveden pumppaamon laajempi rakentaminen nostivat korjaustöiden hintaa

Kaupunki käsitteli Käpylinnan päiväkodin toteutussuunnittelun aikana syntynyttä kustannusnousua ja päätti syksyllä 2020, että Käpylinnaa ei enää esitetä jatkossa päiväkotikäyttöön. Päiväkodin asiakkaita tiedotettiin syksyllä 2020 asiasta. Samassa yhteydessä kerrottiin, että kaupun-

ki jatkaa uusien pysyvien tilojen suunnittelua Tuusulan bulevardin kaavoituksen yhteydessä.

Käpylinnan toiminta siirtyi väistötiloihin paviljonkipäiväkotiin Ilmattarentielle keväällä 2019, tilojen kunnon ja samassa yhteydessä sijaitsevan Käärmetalon peruskorjaustöiden käynnistymisen vuoksi. Nykyiset Käpylinnan paviljonkipäiväkotitilat mahdollistavat hyvin varhaiskasvatussuunnitelman mukaisen toiminnan järjestämisen. Sijainti on samalla alueella, mutta vehreämmässä ja metsäisemmässä ympäristössä. Ulkoilumahdollisuudet päiväkodin välittömässä läheisyydessä ovat aiempaa monipuolisemmat. Paviljonkipäiväkodissa on mahdollista järjestää varhaiskasvatusta noin 130 lapselle. Päiväkotitilat voi jatkaa nykyisissä tiloissaan toistaiseksi.

Lisäksi alueella toteutettavien koulujen perusparannusten yhteydessä tullaan ensin arvioimaan toimialan tilojen yhteiskäytön mahdollisuuksia ja sen jälkeen pysyvien tilojen laajuustarvetta.

Käpylinnan kiinteistö on osa arvokasta kulttuuriympäristöä ja on tärkeää, että sille löydetään sopiva käyttö tulevaisuudessa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ei voi kuitenkaan talousarvionsa puitteissa hyväksyä näin korkeita tilakustannuksia, jotka syntyvät tilojen peruskorjaamisesta päiväkotikäyttöön vastaamaan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisen toiminnan vaatimuksia sekä nykyisiä rakentamismääräyksiä. Yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa selvitetään uuden pysyvän päiväkotitilan toteuttamista.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Carola Harju, yksikön päällikkö, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, Käpylinna käyttöön, Järvinen Jukka

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

14.09.2021

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoa 22.9.2021 mennessä valtuutettu Jukka Järvisen ja 19 muun al-lekirjoittaneen talousarvioaloitteesta Käpylinnan kunnostamisesta vesiliikuntaan ja varhaiskasvatuksen käyttöön.

Aloitteen mukaan Käpylinna, joka on suojelukohde ja kuuluu myös kansainvälisen DOCOMOMO- järjestön hyväksymään suomalaisen modernin arkkitehtuurin merkkiteos valikoimaan. Rakennuksen on suunnitellut arkkitehti Yrjö Lindgren. Nyt se tyhjiään ilman toimintaa Käpylässä. Teenkin talousarvioaloitteen paikan kunnostamiseksi, niin vesiliikuntaan kuin varhaiskasvatuksen käyttöön mahdollisimman pian. Lapset ovat jo olleet liian kauan väistötiloissa ja rakennus tyhjiään. Myös tilanteen salliessa täytyisi huomioida tila pienelle kuntosalille. Tämä on koko Käpylän ja lähialueiden ihmisten toive.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Carola Harju, yksikön päällikkö, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, Käpylinna käyttöön, Järvisen Jukka

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 310

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Paavo Arhinmäen talousarvioaloitteesta lähiöiden palveluiden kartoituksen ja investointisuunnitelman tekemiseen ja määrärahojen varaamiseen

HEL 2021-002882 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus: Petra Malin: Pannaan esitys pöydälle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Petra Malinin ehdotuksesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Carola Harju, yksikön päällikkö, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, Helsingissä on maailman toimivimmat lähiöt - investointisuunnitelma, Arhinmäki Paavo

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle liitteenä olevasta Paavo Arhinmäen talousarvioaloitteesta lähiöiden palveluiden kartoituksen ja investointisuunnitelman tekemisestä ja investointien määrärahojen varaamisesta seuraavan lausunnon:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla tehdään säännöllistä ja suunnitelmallista palveluverkkojen kehittämistyötä, jossa tarkastellaan palveluiden kehittämistä suomen- ja ruotsinkielisten palveluiden osalta varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, lukio- ja ammatillisessa koulutuksessa sekä vapaan sivistystyön toiminnassa. Palvelutarjontaa on eri ikäisille kaupunkilaisille. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan mahdollisuudet toimivan lähiön ja ylipäättään kaupungin kehittämisessä liittyvät

tasapuolisten oppimisen mahdollisuuksien ja laadukkaan kasvatuksen ja opetuksen turvaamiseen lapsille ja nuorille. Ennakoidut yhtenäiset opinpolut tukevat perheiden arjen hallintaa. Päiväkotien ja koulujen piihat sekä sisätilat toimivat toiminta-aikojen ulkopuolella asukkaiden leikin, virkistykseen, kokoontumisten ja harrastusten paikkoina ja lisäävät alueilla yhdessä tekemisen mahdollisuuksia ja yhteisöllisyyden kehittymistä.

Toimialan tilapalvelut ja eri palvelukokonaisuudet tekevät kiinteätä yhteistyötä, että palveluiden laadun lisäksi palveluiden järjestämisen tilatarpeet otetaan huomioon mahdollisimman ennakoivasti. Yhteistä palvelutiloihin liittyvää tarkastelua tehdään sekä kaupunkisuunnittelun että rakennuttamisen kanssa, mutta myös tiiviissä yhteistyössä muiden toimialojen kanssa, erityisesti kulttuuri ja vapaa-ajan toimialan liikunta- ja nuorisopalveluiden kanssa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi 3.3.2020 palveluverkkosuunnittelun periaatteet, joiden mukaan suomenkielinen varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus jakaantuvat seitsemään yhteiseen alueeseen, jotka perustuvat pääosin kaupungin suurpiirijakoon kuitenkin siten, että Itäinen ja Östersundomin suurpiiri muodostavat yhden alueen. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteinen aluejako ja sen mahdollistama yhteinen palveluverkon tarkastelu parantavat varhaiskasvatuksesta esiopetuksen kautta perusopetukseen siirtymävaiheiden suunnittelua ja arviointia. Yhteiset periaatteet tukevat näin nykyistä paremmin lähipäiväkoti- ja lähikouluperiaatteen toteutumista lapsen kasvun ja opinpolun aikana. Tavoitteena on, että perheille muodostuu selkeämpi käsitys, mitä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluja he saavat lähipalveluna, minkälaisia palveluja on oman suurpiirin alueella ja mitä harvemmin tarvittuja palveluja kaupunki järjestää keskitetysti. Syksyllä 2021 jokaisessa suurpiirissä asukkaille järjestetään tilaisuudet, joissa heillä on mahdollista antaa kehittämisohdotuksia kasvatuksen ja koulutuksen palveluista alueella.

Uudesta asuntorakentamisen volyymistä Helsingissä merkittävä osa sijoittuu täydennysrakentamisalueille muualla kuin kaupungin keskustassa. Tästä syystä kasvatuksen ja koulutuksen palveluita, niiden tarvetta ja riittävyttä tarkastellaan laajasti eri puolilla kaupunkia. Yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan tilaomaisuuden ja kaavoituksen asiantuntijoiden kanssa on tehty useita alueellisia tarkasteluja vuodesta 2016 lähtien liittyen olemassa olevien palvelutilojen kehittämistarpeisiin ja uusien tilatarpeiden arvioimiseen kaupunginosissa. Tarkasteluja, jotka ovat kohdentuneet lähiöalueille ovat muun muassa Puistolän, Jakomäen, Mellunkylän, Suutarila-Siltämäen ja Kaarelan erityisesti Kannelmäen palvelujen parantamiseksi. Erityisesti tarkasteluissa on kiinnitetty huomiota riittäviin palveluihin alueilla ja tilojen kunnostamiseen tai

uusien rakentamiseen, jotta palvelut voidaan järjestää terveellisissä ja turvallisissa tiloissa. Näissä kaikissa tarkasteluissa suunnitteluun on osallistettu aktiivisesti asukkaita ja alueen muita toimijoita.

Tulevina vuosina AM-ohjelmassa määritettyjen kaupunkiuudistusalueiden kehittämiseen tullaan osoittamaan kaupunkitasoisesti erityisiä toimenpiteitä. Kaupunkiuudistusalueilla Malmi, Mellunkylä ja Kannelmäki-Malminkartano toteutetaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla kouluissa ja päiväkodeissa sekä lukioissa erilaisia lasten ja nuorten hyvinvointia ja oppimista tukevia hankkeita. Tämän lisäksi näillä alueilla rakennuksia eli tilaverkkoja tullaan kehittämään laajasti. Kaikilla näillä alueilla on myös hankkeita, joissa leikkipuistotoiminnan rakennuksia on uusittu tai tullaan uusimaan ja samalla parannetaan leikkipuistojen ulkoalueita, jotka ovat monipuolisia virkistyspaikkoja alueen eri ikäisille asukkaille. Aloitteen mukaista lähiötarkastelua ja tullaan tekemään erityisesti kaupunkiuudistusalueilla vuonna 2022 toimialojen yhteistyönä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan säännöllisten palveluverkkotarkastelujen ja muiden toimialojen kanssa tehtyjen alueellisten tarkastelujen perusteella kasvatuksen ja koulutuksen toimiala esittää vuosittain uusia tilatarpeita ja korjaushanketarpeita kaupungin talonrakentamishankkeiden rakentamishjelmaan. Kiinteistöjen kehittämistä hidastaa investointimäärärahojen rajallisuus ja toteuttajaresurssien puute. Erityisesti kasvatuksen ja koulutuksen käytössä olevien mutta muidenkin palvelutoiminnan käytössä olevien kiinteistöjen korjausvelan haltuunottoon entistä paremmin tarvitaan jatkossakin riittäviä määrärahavaroja. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotukseen ole tehty erillisiä varauksia aloitteen toteuttamiseen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoa 22.9.2021 mennessä valtuutettu Paavo Arhinmäen ja 14 muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteesta, että vuoden 2022 talousarvioon varataan määrärahat kattavan lähiöiden palveluiden kartoituksen ja investointisuunnitelman tekemiseen ja sitä seuraavien vuosien talous-suunnitelmaan varataan määrärahat monivuotisen investointisuunnitelman toteuttamiseen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Carola Harju, yksikön päällikkö, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite
PL 51300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kasvatusjakoulutus@hel.fi

Käyntiosoite
Töysänkatu 2 D
Helsinki 51
www.hel.fi/kasvatusjakoulutus

Puhelin
+358 9 310 8600
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI2922661800003009
Alv.nro
FI02012566

-
- 1 Talousarvioaloite, Helsingissä on maailman toimivimmat lähiöt - investointisuunnitelma, Arhinmäki Paavo

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 311

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran talousarvioaloitteesta liikennekaupunkitoiminnan aktivoimiseksi liikennekäyttämisen oppimiseksi joka puolelle kaupunkia

HEL 2021-002903 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle liitteenä olevasta valtuutettu Arja Karhuvaaran talousarvioaloitteesta liikennekaupunkitoiminnan aktivoimiseksi liikennekäyttämisen oppimiseksi joka puolelle kaupunkia:

Suomi on sitoutunut edistämään kestävän kehityksen Agenda 2030 tavoitteita. Turvallisen ja itsenäisen liikenteessä liikkumisen lisääminen edistää näitä tavoitteita. Myös Helsingin HNH2035-toimenpideohjelma edistää kestävien kulkumuotojen käyttöä, jollaisiksi kävely, pyöräily ja joukkoliikenne luetaan.

Lasten ja nuorten monipuolinen liikkuminen on tutkimusten mukaan vähentynyt ja esimerkiksi perusopetuksen oppilaista liikkuu suositusten mukaan vain joka kolmannes. Kotien, päiväkotien ja koulujen antama liikennekasvatus antaa lapsille valmiuksia liikkua turvallisesti omassa lähiympäristössään kävellen ja pyöräillen. Tämä kannustaa lapsia lisäämään luontaista liikkumistaan ja tukee näin Helsingin kaupungin liikkumisohjelman toimenpiteitä ja tavoitteita.

Lapsen taidot ja valmiudet liikkua turvallisesti liikenteessä kehittyvät vähitellen ja ne vaativat ohjausta ja harjoittelua. Päiväkodin ja koulun antama liikennekasvatus muodostaa tärkeän osan turvallisen liikennekäyttämisen muotoutumisessa kotien liikennekasvatuksen lisäksi. Vaikka liikenneonnettomuudet ovat viimeisen kymmenenvuoden aikana Helsingissä vähentyneetkin, Helsingissä tapahtuu edelleen vuosittain onnettomuuksia, joissa toinen osapuoli on jalan tai polkupyörällä liikkuva lapsi ja toinen osapuoli useimmiten auto.

Helsingin kaupungin esiopetuksessa kiinnitetään erityistä huomiota monipuoliseen ja riittävään liikkumiseen lasten hyvinvoinnin ja oppimisen edellytyksenä. Lasten kanssa pohditaan heidän hyvää oloaan edistäviä ja haittaavia tekijöitä. Lapsia ohjataan toimimaan turvallisesti lähi-liikenteessä (Helsingin esiopetussuunnitelma 2016). Perusopetuksessa liikennekasvatus on osa itsestä huolehtimisen ja arjen taidot – laaja-alaista osaamistavoitetta. Oppilaita kannustetaan huolehtimaan itsestä ja toisista, harjoittelemaan oman elämän ja arjen kannalta tärkeitä taito-

ja sekä lisäämään ympäristönsä hyvinvointia. Oppilaat saavat tilaisuuksia harjoitella toimimaan omasta ja muiden turvallisuudesta huolehtien eri tilanteissa, myös liikenteessä (Perusopetuksen opetussuunnitelma 2016).

Lapset saavat päiväkodeissa ja kouluissa opetussuunnitelmien tavoitteiden mukaista liikennekasvatusta. Esi- ja alkuopetuksen liikennekasvatuksessa painottuu lähiympäristöön tutustuminen ja turvallinen liikkuminen jalankulkijana. Vähitellen sisällöt laajentuvat oppilaiden liikkumistottumusten muuttumisen mukana. Osa liikennekasvatuksesta on toteutettu yhteistyössä Lasten liikennekaupungin kanssa. Liikennekaupunki tarjoaa lapsille mahdollisuuden harjoitella turvallista liikenteessä liikkumista sekä teoriassa että käytännössä. Liikennekaupunki eroaa tavallisesta liikennepuistosta siten, että paikalla on henkilökuntaa, joka vastaa opetuksesta, sen pedagogisesta sisällöstä ja integroimisesta opetussuunnitelmaan ja sen tavoitteisiin. Liikennekaupungin liikennekasvatus koostuu tärkeimmistä jalankulkijan ja pyöräilijän liikennesäännöistä ja turvallisesta liikkumisesta liikenteessä. Liikennekaupungin liikennekasvatustoimintaa järjestetään esiopetusryhmille ja 1.-3.-luokkalaisille syksyisin ja keväisin. Liikennekaupungin toteuttama liikennekasvatus käsittää kolme vierailua esi- ja perusopetuksen ryhmille siten, että lapsi osallistuu Liikennekaupungin liikennekasvatukseen kaksi kertaa esiopetuksen aikana ja kolmannen kerran perusopetuksen aikana. Koulujen loma-aikoina liikennekaupungissa järjestetään ohjattua toimintaa lapsille. Iltaisin ja viikonloppuisin liikennekaupunki on vapaasti lasten ja perheiden käytössä, jolloin liikennetaitoja voidaan harjoitella itsenäisesti ja omin välinein.

Ennen korona-poikkeusoloja Lasten liikennekaupungin liikennekasvatustoimintaan on lukuvuoden aikana osallistunut noin 5000 esiopetusikäistä ja noin 4500 perusopetuksen oppilasta. Helsingissä yhden lapsi-ikäluokan koko on noin 6000 lasta, eli noin 1000 esiopetusikäistä lasta ei ole osallistunut tähän toimintaan. Suurimpana syynä tähän on se, että ryhmille sopivia aikoja ei ole ollut riittävästi ja kaikki halukkaat ryhmät eivät ole näin ollen päässeet osallistumaan toimintaan. Perusopetuksen oppilaiden osallistumisesta ei voi tehdä samaa johtopäätöstä kolmannen liikennekaupunkivierailun ajoittuessa joko ensimmäiselle, toiselle tai kolmannelle vuosiluokalle.

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kaupunki varaa vuoden 2022 budjettiin määrärahan liikenneopetusta antavan liikennepuiston perustamiseen Itä-Helsinkiin. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että toisen liikennekaupungin rakentaminen mahdollistaisi aiempaa paremmin sen, että mahdollisimman moni esi- ja perusopetusryhmä lapsi pääsee harjoittelemaan liikenteessä liikkumiseen vaadittavia taitoja turvallisessa ympäristössä liikennekaupungissa ja saa tässä ympäristössä

vierailuiden aikana liikennekasvatusta. Tämä lisää lasten liikenneturvallisuu-
ta. Liikennekaupungin toteuttaminen Itä-Helsinkiin tekisi liikenne-
kaupungin tarjoamaan liikennekasvatukseen osallistumisen aiempaa
saavutettavammaksi Itä-Helsingin esi- ja perusopetusryhmille ja mah-
dollistaisi perheille liikennekaupungin hyödyntämisen omatoimisesti il-
taisin ja viikonloppuisin. Toimiakseen tarkoituksenmukaisesti liikenne-
kaupunki tarvitsee itse puiston lisäksi myös henkilöstöresurssia laaduk-
kaan liikenneopetuksen toteuttamiseksi. Kasvatuksen ja koulutuksen
toimialan talousarvioehdotuksessa 2022 ei ole varauduttu aloitteen
mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tommi Tiittala, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 22900
tommi.tiittala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, liikennekaupunkitoiminta aktivoitava liikennekäyttä-
tymisen oppimiseksi joka puolelle kaupunkia, Karhuvaara Arja

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta
22.9.2021 mennessä lausuntoa Arja Karhuvaaran talousarvioaloittees-
ta liikennekaupunkitoiminnan aktivoimiseksi liikennekäyttätymisen op-
pimiseksi joka puolelle kaupunkia.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tommi Tiittala, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 22900
tommi.tiittala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, liikennekaupunkitoiminta aktivoitava liikennekäyttä-
tymisen oppimiseksi joka puolelle kaupunkia, Karhuvaara Arja

14.09.2021

Asia/24

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 51300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kasvatusjakoulutus@hel.fi

Käyntiosoite

Töysänkatu 2 D
Helsinki 51
www.hel.fi/kasvatusjakoulutus

Puhelin

+358 9 310 8600

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI2922661800003009

Alv.nro

FI02012566

§ 312

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Amanda Pasasen talousarvioaloitteesta maksuttomien kuukautisvä- lineiden pilotin toteuttamisesta

HEL 2021-002894 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus: Ozan Yanar: Pöydälle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöy-
dälle Ozan Yanarin ehdotuksesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Halkilahti, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 22889
heidi.halkilahti(a)hel.fi
Elli-Noora Lassy, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 35095
elli-noora.lassy(a)hel.fi
Mari Mulari, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 83274
mari.mulari(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, maksuttomien kuukautisvälineiden pilotin toteuttami-
nen, Pasanen Amanda

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraa-
van lausunnon liitteenä olevasta valtuutettu Amanda Pasasen talousar-
vioaloitteesta maksuttomien kuukautisvälineiden pilotin toteuttamisesta:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kehotti (9.2.2021 § 22) kasvatuksen ja
koulutuksen toimialaa käynnistämään pilotin maksuttomien kuukautis-
välineiden jakamisesta perusopetuksessa ja toisen asteen oppilaitok-
sissa. Kaupunginvaltuusto päätti (2.6.2021 § 170) palauttaa valmiste-
luun Amanda Pasasen valtuustoaloitteen maksuttomien kuukautisväli-

neiden tarjoamisesta nuorille ja vähävaraisille. Valtuusto edellytti erilaisten jakelumahdollisuuksien kartoittamista sekä valmistautumista rajatun kokeilun käynnistämiseen perusopetuksessa ja toisen asteen oppilaitoksissa. Kasvatus- ja koulutuslautakunta totesi lausunnossaan (24.8. 2021 §10), että koulu- ja opiskeluterveydenhuolto soveltuu parhaiten kokeilun järjestäjäksi. Lausunnossa edellytettiin, että seuraavan vuoden talousarviossa osoitetaan resurssit pilotoinnin kokeiluun. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kehotti pilotin järjestämistä tiiviissä yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan välillä. Sosiaali- ja terveystoimiala totesi lausunnossaan (31.8.2021 § 170), ettei maksuttomien kuukautisvälineiden jakaminen kuulu terveydenhuoltolain mukaisiin koulu- ja opiskeluterveydenhuollon perustehtäviin. Lautakunta esitti jakelukokeilun järjestämistä tiiviissä yhteistyössä nuorten, kouluterveydenhuollon, terveystiedon opettajien, perhekeskusten ja alan järjestöjen kanssa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on kartoitettu pilotoinnin toteutusta neljässä yksikössä: peruskoulussa, suomenkielisessä lukiossa, ruotsinkielisessä lukiossa ja Stadin ammatti- ja aikuisopiston Vilppulantien toimipaikassa. Pilotissa maksuttomat kuukautisvälineet tarjottaisiin kaikille kokeiluun mukaan haluaville oppijoille. Laskennallisesti tämä tarkoittaisi yhteensä noin 1 600 oppilasta ja opiskelijaa. Jotta oppijat pääsisivät vaikuttamaan pilotoinnin sisältöön ja toteutukseen, toteutettaisiin pilotointi alusta loppuun asti yhteistyössä heidän kanssaan. Keskeistä pilotissa olisi vaikuttavuuden arviointi alku- ja loppukyselyjen avulla.

Kuukautisvälineitä jaettaisiin pilotoinnin aikana neljän kuukauden ajan. Jos oppilaitosten kaikki menstruivat oppijat osallistuisivat pilotointiin, välineitä tarvitsisi yhteensä 1 600 henkilöä. Kuukautisvälineiden hinnat vaihtelevat, mutta halvin terveystoimialan pakkaus olisi hinnaltaan 1,04 euroa ja tamponipakkaus 1,10 euroa. Kuukuppien hinta-arvio olisi 30 euroa. Pilotointiin osallistuva oppija tarvitsisi kuukautissiteitä tai tamponeja kaksi pakettia kuukaudessa. Oppija, joka valitsisi pilotissa käytettäväkseen kuukupin, tarvitsisi kuukupin lisäksi aloitustarvikkeet. Mikäli pilotointiin osallistuvista oppijoista 40 prosenttia käyttäisi kuukautissiteitä, 40 prosenttia tamponeja ja 20 prosenttia kuukuppeja, olisivat kokonaiskustannukset kuukautisvälineille neljälle kuukaudelle 21 000 euroa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on selvitetty maksuttomien kuukautisvälineiden jakelua. Kuukautisvälineiden jakelussa on huomioitava asian sensitiivisyys ja henkilökohtaisuus. Jakelun tulee tapahtua paikassa, joka ei herätä huomiota, ja mahdollisen jakajan tulee herättää oppijassa luottamusta. Jakelu voidaan järjestää joko automaateilla tai henkilöstöresursseilla. Pilotin tarkkoja kustannuksia ei pystytä etukäteen arvioimaan, sillä ne selviävät vasta käyttöasteen vahvistuttua.

Yksi vaihtoehto pilotoinnin toteuttamiseen olisi kuukautisvälineiden jakelun järjestäminen automaattilla. Tällä hetkellä ei ole olemassa muita kuin akuuttiin tarpeeseen suunnattuja kuukautisvälineautomaatteja. Markkinoilta ei löydy automaatteja, jotka mahdollistaisivat käyttäjille räätälöityjen kuukautisvälineiden noudon kuukausittain. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan selvitysten mukaan automaatti on toteutettavissa, mutta sen suunnittelu vaatii yhteiskehittelyä jakeluautomaatteja tarjoavien yritysten kanssa. Vuokrattavia automaatteja ei ole markkinoilla toistaiseksi tähän tarkoitukseen saatavilla. Eräs hoitotarvikkeiden jakeluautomaatteja myyvä yritys arvioi yhden laitteiston hinnaksi 20 000 euroa. Yksikön ostama lokerikko mahdollistaisi 20 oppijan noudon päivää kohden. Tämän lisäksi tuotteiden tilauksesta, automaatin päivittäistäytöstä ja asiakastyöstä vastaisi erikseen palkattava työntekijä. Kuukautisvälineiden jakaminen automaattilla tulisi yrityksen hinta-arvion mukaan olemaan neljän yksikön osalta 80 000 euroa. Kun summaan lisätään työntekijä- ja kuukautisvälinekustannukset, nousevat pilotin kokonaiskustannukset yli 110 000 euroon.

Toinen vaihtoehto pilotoinnin toteuttamiseen olisi palkata kiertävä kuukautisvälineiden jakelija. Sosiaali- ja terveyslautakunta (19.1.2021 § 13) totesi lausunnossaan, ettei ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa kuulu terveydenhuoltolain mukaisiin koulu- ja opiskeluterveydenhuollon perustehtäviin. Koska välineiden jakaminen ei myöskään kuulu opettajien virka- ja työehtosopimuksen mukaisiin työtehtäviin, tulisi kuukautisvälineiden jakelijaksi palkata työntekijä. Tällöin välineet tilattaisiin suoraan yksikköihin ja jakelija hoitaisi kuukautisvälinepakettien räätälöinnin ja jakamisen käyttäjäkohtaisesti. Tässä toteutuksessa haasteena olisi välineiden varastointi ja jakelu sellaisessa paikassa, joka mahdollistaisi oppijalle kuukautisvälineiden noutamisen huomiota herättämättä.

Maksuttomien kuukautissuojien pilotissa kuukautisvälineiden jakelija palkattaisiin viidelle kuukaudelle, jolloin palkkakustannukset olisivat 25 500 euroa. Projektikoordinaattorin palkka ja kuukautisvälineiden hankintakustannukset tulisivat karkeasti arvioituna olemaan yhteensä noin 46 000 euroa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että maksuttomien kuukautisvälineiden jakaminen ei kuulu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan perustehtäviin. Vuoden 2022 talousarvioehdotukseen ei ole huomioitu määrärahaa maksuttomien kuukautisvälineiden pilotoinnin toteuttamiseksi.

Esittelijän perustelut

14.09.2021

Kaupunginhallitus on pyytänyt lausuntoa kasvatus- ja koulutuslautakunnalta 22.9.2021 mennessä valtuutettu Amanda Pasasen ja 19 muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteesta maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamisesta vähävaraisille ja nuorille. Aloitteessa esitetään, että ensi vuoden talousarvioon varataan riittävä määräraha maksuttomien kuukautisvälineiden pilotin toteuttamiseksi kouluissa ja terveyskeskuksissa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Halkilahti, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 22889
heidi.halkilahti(a)hel.fi
Elli-Noora Lassy, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 35095
elli-noora.lassy(a)hel.fi
Mari Mulari, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 83274
mari.mulari(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, maksuttomien kuukautisvälineiden pilotin toteuttaminen, Pasanen Amanda

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 313

Kiinteistönhoito-, siivous- ja kohdevastaavapalveluiden hankinta kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kohteille ajalla 3.1.2022 - 31.12.2024 (kori 5)

HEL 2021-006203 T 02 08 02 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti esitystekstistä ilmenevin perustein, että kori 5 kiinteistönhoito- siivous- ja kohdevastaavapalvelut hankitaan ajalle 3.1.2022 - 31.12.2024 seuraavilta toimittajilta:

Ryhmä 1: RTK-Palvelu Oy

Ryhmä 2: SOL Palvelut Oy

Samalla kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti sulkea Henkilöstöpalvelu Narikka.Com Oy:n (10161051) pois tarjouskilpailusta.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti oikeuttaa toimialajohtajan allekirjoittamaan tämän päätöksen perusteella tehtävät sopimukset ja päättämään optiokauden käyttöönotosta suoraan hankintaa käyttäen ja tarvittaessa sopimuksien irtisanomisesta tai purkamisesta.

Hankinnan arvioitu arvo on noin 18,5 miljoonaa euroa sisältäen optiot.

Käsittely

Asian aikana oli kuultavana Kari Salovaara. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Suvi Ketene, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 21150
suvi.ketene(a)hel.fi
Kari Salovaara, hankintapäällikkö, puhelin: 310 43033
kari.salovaara(a)hel.fi
Erja Hammarén, asiantuntija: 310 20246
erja.hammaren(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite 1_Vertailutaulukko_kokonaispisteet
- 2 Liite 2_Laatuvertailu
- 3 Liite 3_Kilpailutetut kohteet

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Otteet

Ote

Tarjoajat

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kilpailutuksen taustaa

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala kilpailutti Helsingin kaupunginvaltuuston päätöksen (2014 § 322) mukaisesti kiinteistöhoito-, siivous- ja kohdevastaavapalvelut määrätyille kouluille, oppilaitoksille ja varhaiskasvatyksiköille ajalle 3.1.2022 - 31.12.2024 (Kori 5). Kilpailutus tehtiin yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa hankintarenkaana.

Kilpailutuksessa pilotoitiin ensimmäistä kertaa toimialojen yhteistä tukipalveluhankintaa kouluille ja oppilaitoksille. Aiemmassa mallissa kaupunkiympäristö kilpailutti kiinteistöhoito- ja kasvatuksen ja koulutuksen toimiala siivous- ja kohdevastaavapalvelut. Mallin haasteina ollut on se, että kouluissa ja oppilaitoksissa on monta eri palveluntuottajaa. Palvelujen väliin jää katvealueita ja palvelujen ohjaaminen on ollut työlästä. Tämä on näyttäytynyt kouluissa ja oppilaitoksissa työmäärän kasvuna ja pitkinä vasteaikoina. Uusi malli parantaa koulujen ja oppilaitosten esihenkilöiden mahdollisuuksia ohjata palveluja yksikkökohtaisen tarpeen mukaan. Tämä mahdollistuu, kun yksi palveluntuottaja vastaa kokonaisuutena kohteen tukipalvelujen toteutuksesta ja on yhteisvastuullisesti vastuussa palvelun kokonaisuudesta.

Tarjouskilpailun kulku

Kilpailutus perustuu 7.6.2021 päivättyyn, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä kaupunkiympäristön toimialan muodostaman hankintarenkaan tarjouspyyntöön Kiinteistöhoito-, siivous- ja kohdevastaavapalveluiden hankinta kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kohteille 3.1.2022 alkaen. Hankinnasta on julkaistu hankintailmoitus HILMA-

14.09.2021

Ilmoituskanavassa osoitteessa hankintailmoitukset.fi sekä TED-sivustolla.

Tarjouspyyntöä on korjattu 24.6.2021 päiväyksellä ja korjattu hankintailmoitus on julkaistu sähköisessä HILMA-ilmoituskanavassa osoitteessa hankintailmoitukset.fi sekä TED-sivustolla.

Kilpailutettavat kohteet esiteltiin palveluntarjoajille ajalla 14. - 23.6.2021. Tarjouksen jättäminen edellytti kohteisiin tutustumista.

Tarjouspyyntöön liittyvät kysymykset oli esitettävä 22.06.2021 09:00 mennessä. Kysymyksiin julkaistiin vastaukset 23.6.2021.

Määräaikaan 10.08.2021 klo 12:00 mennessä saapuivat seuraavat tarjoukset: Henkilöstöpalvelu Narikka.Com Oy (10161051), ISS Palvelut Oy (0906333-1), LT Siivous Oy (3155982-7), Palmia Oy (FI26537623), RTK-Palvelu Oy (FI26593238) ja SOL Palvelut Oy (21602991).

Soveltuvuusvaatimusten ja tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistaminen

Tarjoajien antamien selvitysten perusteella tarjoajat täyttivät tarjoajalle tarjouspyynnössä asetetut soveltuvuusvaatimukset Henkilöstöpalvelu Narikka.Com Oy:ta lukuun ottamatta. Kyseinen tarjoaja suljetaan pois tarjouskilpailusta, koska se ei täyttänyt soveltuvuusvaatimuksia verojen maksun osalta.

Tarjousten vertailu

Tarjouksessa tuli ilmoittaa, tarjoaako ryhmään 1, ryhmään 2 vai molempiin ryhmiin. Vain toiseen ryhmään oli mahdollista tulla valituksi ja tarjouksessa tuli ilmoittaa, kumpi ryhmä olisi ensisijainen valinta, jos tarjoaja saisi korkeimmat pisteet molempien ryhmien vertailussa. Kaikki tarjoajat tekivät tarjouksen sekä ryhmään 1 että ryhmään 2.

Hankittavien palveluiden valintaperusteena oli kokonaistaloudellinen edullisuus. Kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytettiin hinta-laatusuhteeltaan parasta tarjousta.

Hinnan painoarvo oli 70 pistettä ja laadun painoarvo 30 pistettä.

Laatuarviointi jakautui kaikissa kolmessa osa-alueessa kolmeen erilliseen laatuä käsittelevään kysymykseen, johon tarjoajat antoivat vastaukset ja vastauksen arvioitiin. Yksi kysymys koski palvelun haltuunottoa, toinen tasalaatuisuuden varmistamista ja toiminnan kehittämistä ja kolmas tarjoajan monipalvelutiimin tuomaa positiivista asiakaskokemusta. Jokaisesta vastauksesta oli mahdollista saada enintään 10 pistettä. Toimialojen asiantuntijoista koostuva arviointiryhmä teki laatuvertailun ennen hintavertailua.

Hinta- ja laatuvertailut sekä laukupisteet perusteluineen ovat tämän päätöksen liitteinä.

Vertailussa kokonaistaloudellisesti edullisimmat tarjoukset tekivät seuraavat tarjoajat:

Ryhmä 1: SOL Palvelut Oy

Ryhmä 2: SOL Palvelut Oy

Koska vain yhteen ryhmään oli mahdollista tulla valituksi, valittiin SOL palvelut Oy oman priorisointinsa perusteella vain ryhmään 2. Ryhmään 1 valittiin toiseksi korkeimmat pisteet saanut tarjoaja RTK-Palvelu Oy.

Hankinnassa on käytetty kestävän kehityksen mukaisia kriteerejä, kuten työllistämiskriteeriä, useita ympäristökriteereitä sekä henkilöstön hyvinvointiin liittyviä kriteereitä.

Työllistämisehto tarkoittaa sitä, että palveluntarjoaja sitoutuu työllistämään sopimuskauden aikana heikossa työmarkkina-asemassa olevia työttömiä henkilöitä. Työllistämisehto astuu voimaan, kun sopimuksen arvo ilman optioita ylittää 800 000 euroa.

Sopimus

Sopimuskausi on kolme (3) vuotta. Sopimusta voidaan jatkaa mahdollisella optiokaudella. Optiokaudet voidaan ottaa käyttöön erillisillä päätöksillä (12 kk + 12 kk) tai samalla päätöksellä (24 kk).

Hankintasopimus sopijapuolten välillä syntyy erikseen allekirjoitettavalla sopimuksella. Hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua tiedoksiannosta.

Hankintasopimusta ei voida tehdä ennen kuin tarjoaja on toimittanut hankintayksikölle tarjouspyynnössä mainitut hankintalain 88 §:n mukaiset otteet rikosrekisteristä. Hankintayksikkö tutkii otteista koskeeko tarjoajaa jokin hankintalain 80 §:n mukainen pakollinen poissulkemisperuste. Poissulkemisperusteen ilmetessä ratkaistaan hankintaa koskeva päätös uudelleen oikaisemalla tätä päätöstä hankintalain 132 §:n mukaisesti.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön mukaan toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomaisen päättää hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita (10 luku 1 § 3 momentti 3 kohta).

14.09.2021

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää arvonlisäverottomalta arvoltaan 500 000 euroa ylittävistä hankinnoista (HEL 2020-010092, 20.10.2020 § 250).

Kaupunkiympäristön jaosto tekee saman sisältöisen päätöksen osaltaan.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Suvi Ketene, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 21150
suvi.ketene(a)hel.fi
Kari Salovaara, hankintapäällikkö, puhelin: 310 43033
kari.salovaara(a)hel.fi
Erja Hammarén, asiantuntija: 310 20246
erja.hammaren(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite 1_Vertailutaulukko_kokonaispisteet
- 2 Liite 2_Laatuvertailu
- 3 Liite 3_Kilpailutetut kohteet

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Otteet

Ote

Tarjoajat

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Tiedoksi

Kasvatus ja koulutus

§ 314

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Arja Karhuvaaran valtuustoaloitteesta koskien toiminta-avustusta saavien eettisiä periaatteita

HEL 2021-005587 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Arja Karhuvaaran valtuustoaloitteesta koskien toiminta-avustusta saavien eettisiä periaatteita:

Helsingin kaupungin avustusten yleisohjeet sisältävät avustusehdot, jotka on tarkoitettu yleisiksi sopimusehdoiksi, joilla kaupunki myöntää avustuksia. Ehdot sitovat avustuksensaajia, jonka on hyväksyttävä ehdot ennen avustushakemuksen lähettämistä Helsingin kaupungille.

Avustuksen saajan toimintaa koskevien ehtojen mukaan avustus on käytettävä myönnettyyn tarkoitukseen, avustuksen saajan on järjestettävä lain edellyttämä kirjanpito ja tilintarkastus ja ilmoitettava avustuksen käyttöön vaikuttavista merkittävistä muutoksista. Ehtoihin ei sisälly toiminnan eettisiin periaatteisiin liittyviä ehtoja.

Ehdotus eettisten periaatteiden sisällyttämisestä avustusehtoihin on kannatettava. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla esim. iltapäivätoiminta toteutetaan pääosin avustettavana toimintana, josta kaupunki kuitenkin viime kädessä vastaa.

Aloitteessa on esitetty, että yhteisöiltä edellytettäisiin omien eettisten periaatteiden laatimista tai olemassaoloa. Tämän sijaan avustusehtoihin voitaisiin sisällyttää ehto kaupungin eettisten periaatteiden noudattamisesta avustettavan toiminnassa siltä osin, kuin ne ovat sovellettavissa avustettavaan toimintaan. Tämä takaisi sen, että eettiset periaatteet olisivat yhteneväiset kaupungin periaatteiden kanssa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 05.05.2021 Karhuvaara Arja Kaupungin toiminta-avustusta saavien yhteisöjen eettiset periaatteet avustuksen saamisen edellytyks

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa Arja Karhuvaaran ja neljän muun allekirjoittaneen valtuustoaloitteesta koskien toiminta-avustusta saavien eettisiä periaatteita. Lausunto tulee antaa 30.9.2021 mennessä.

Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki edellyttää yhteisöjen omien eettisten periaatteiden laatimista ja olemassaoloa sekä niiden omavalvontasuunnitelmaa avustushakemuksissa avustusten myöntämisen yhtenä edellytyksenä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 05.05.2021 Karhuvaara Arja Kaupungin toiminta-avustusta saavien yhteisöjen eettiset periaatteet avustuksen saamisen edellytyks

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 315

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto osoitteessa Sorolantie 2 sijaitsevan Hoplaxskolan, Kårböle-enhetten peruskorjauksen hankesuunnitelmasta

HEL 2021-007252 T 10 06 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle puoltavan lausunnon 15.2.2021 päivätystä Hoplaxskolan, Kårböle-enhetten peruskorjauksen hankesuunnitelmasta (liite 1).

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta lausuu hankesuunnitelmasta seuraavaa:

Hoplaxskolan, Kårbölen-enhetten peruskorjaus parantaa tilan terveellisyttä, turvallisuutta ja lisää työhyvinvointia. Siivottavuus, huollettavuus ja ylläpito tulee ottaa huomioon tilojen suunnittelussa ja pintarakenteiden valinnassa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta painottaa hankkeen kustannusseuranan ja laadunvalvonnan tärkeyttä koko prosessin aikana. Niillä on suuri vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin.

Lautakunta edellyttää, että kiinnitetään erityistä huomiota ja tarkkuutta tilojen valmistumiseen sovituissa aikataulussa, mikä on edellytys lakisääteisten palvelujen toteuttamiselle.

Esittelijä

ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja
Niclas Grönholm

Lisätiedot

Gitta Harti, erityissuunnittelija, puhelin: 310 29130
gitta.harti(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunkiympäristö, Kårböle hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa Hoplaxskolan, Kårböle -hankkeen hankesuunnitelmasta 15.2.2021. Kohde sijaitsee osoitteessa Sorolantie 2, Kaarelan kaupunginosassa. Rakennus on v. 1896 valmistunut hirsirakennus, joka on kaavassa merkitty suojelluksi. Se on yksi vanhimmista Helsingissä säilyneistä koulurakennuksista.

Kaupunkiympäristön toimialan teettämien sisäilmatutkimusten perusteella sekä sisäilmakorjausten edetessä kaupunkiympäristön asiantuntijat totesivat rakennuksen olevan peruskorjauksen tarpeessa.

Peruskorjauksessa koulun tekniset järjestelmät uusitaan ja ajanmukaistetaan sekä parannetaan rakennustekniikkaa ja energiatehokkuutta. Vesikatto uusitaan kosteusvaurioiden ehkäisemiseksi. Korjaukset eivät sisällä toiminnallisia muutoksia, eikä henkilöiden ja oppijoiden määrä muutu.

Peruskorjaus valmistuu 12/2021 mennessä. Korjausten mahdollinen myöhästyminen aiheuttaa haittaa toiminnan järjestämiselle ja voi aiheuttaa lisäkustannuksia toimialalle.

Hankkeen vaikutus tila- ja toimintakustannuksiin

Hankesuunnitelman mukainen kokonaisvuokra-arvio on 5 964 euroa/kk eli 71 572 euroa vuodessa (22,09 euroa/m²/kk). Neliövuokran perusteena on 270 htm². Lopullinen vuokra tarkentuu hankkeen toteutuneiden kustannusten mukaan hankkeen valmistuttua. Hankkeen nykyinen vuokra on 43 621 euroa vuodessa. Toteutettava hanke lisää vuokra-kustannuksia 27 951 euroa vuodessa.

Korjaustöiden ajaksi rakennuksessa toimiva esiopetus siirtyy väistötiloihin samalla tontilla sijaitsevaan vanhaan asuinrakennukseen. Työt yhteensovitetaan ja aikataulutetaan yhteistyössä käyttäjän kanssa.

Aikaisemmat päätökset, osallistaminen ja muu valmistelu

Hankesuunnitelma on laadittu kaupunkiympäristön sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen yhteistyönä. Hankkeen suunnittelun yhteydessä on kuultu asiantuntijoina rakennusvalvonnan ja kaupunginmuseon edustajia.

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto on hyväksynyt Hoplaxskolan, Kårböle:n perusparannuksen hankesuunnitelman 17.6.2021.

14.09.2021

Esittelijä

ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja
Niclas Grönholm

Lisätiedot

Gitta Harti, erityissuunnittelija, puhelin: 310 29130
gitta.harti(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunkiympäristö, Kårböle hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 17.06.2021
§ 64

HEL 2021-007252 T 10 06 00

Kiinteistökartta 1/33297. Pysyvä rakennustunnus 12508, Sorolantie 2, 00420 Helsinki

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti hyväksyä Hoplaxskolan, Kårböle:n peruskorjauksen 15.2.2021 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen laajuus on 270 htm², ja että rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 1 400 000 euroa helmikuun 2021 kustannustasossa, ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon.

Käsittely

17.06.2021 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli yksikön päällikkö Jarmo Raveala. Asian-
tuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Timo Nevalainen, projektipäällikkö, puhelin: 310 39547
timo.nevalainen(a)hel.fi

14.09.2021

Asia/29
Salassa pidettävä
JulkL (621/1999) 24.1 §
25 k

§ 316

Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)

Postiosoite

PL 51300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kasvatusjakoulutus@hel.fi

Käyntiosoite

Töysänkatu 2 D
Helsinki 51
www.hel.fi/kasvatusjakoulutus

Puhelin

+358 9 310 8600

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI2922661800003009

Alv.nro

FI02012566

§ 317

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan alaisten viranomaisten päätösten seuraaminen ajalta 27.8. - 8.9.2021

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten tekemiä päätöksiä:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

- 27.08.2021 § 95 Ruotsinkielisen työpajatoiminnan hankinta optio-kaudelle 1.1.2022 – 31.12.2023
- 01.09.2021 § 96 Määräaikaisten puhtauspalvelujen hankinta ensimmäiselle optiokaudelle 1.1.2022 – 31.12.2022
- 07.09.2021 § 97 Varhaiskasvatusyksikön muutos, toiminnan siirtäminen, päiväkotikielinen siirtäminen varhaiskasvatusyksikkö Kytöniitty-Valkeaan Varhaiskasvatusjohtaja
- 07.09.2021 § 98 Varhaiskasvatusyksikön muutos, toiminnan siirtäminen, perhepäivähoito Pohjoisen siirtäminen päiväkotikielinen Maunulaan
- 07.09.2021 § 99 Päätös Stadin ammatti- ja aikuisopiston ammattilaisien ruokapalvelujen hankinnasta ajalle 25.10.2021 – 31.7.2023

Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja

- 31.08.2021 § 73 Utbildningsstyrelsens tredje extra understöd för driftsekonomi vid läroanstalterna inom fritt bildningsarbete för att ersätta minskade studerandeavgifter och intäkter från avgiftsbelagd serviceverksamhet, Arbis
- 02.09.2021 § 74 Sibelius-lukion virtuaalikuoroprojektin kuvaajan ja äänittäjän hankinta
- 08.09.2021 § 75 Toisen asteen opiskeluhuollon psykologipalveluiden hankinta
- 08.09.2021 § 76 Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtajan toimivallan siirtäminen hallintosäännön ja toimintasäännön nojalla

Varhaiskasvatusjohtaja

- 06.09.2021 § 100 Varhaiskasvatusyksikkö Nalli-Sakaraan sijoitetun päiväkodin johtajan viran täyttämättä jättäminen, työavain KASKO-02-953-2
- 09.09.2021 § 101 Toimivallan siirtäminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla varhaiskasvatusjohtajalta viranhaltijoille

- 09.09.2021 § 103 Varhaiskasvatuksen palvelupäällikön viran täyttäminen

Perusopetusjohtaja

- 09.09.2021 § 104 Ansökan om bidrag från Kulturfonden, Kottby lågstadieskola

Hallintopäällikkö

- 01.09.2021 § 115 Optiovuoden käyttö Google GWE -koulutusten hankinnassa
- 01.09.2021 § 116 § Optiovuoden käyttö Microsoft O365 -koulutusten hankinnassa

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Paula Kemppe, hallintoassistentti, puhelin: 310 25780
paula.kemppi(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Paula Kemppe, hallintoassistentti, puhelin: 310 25780
paula.kemppi(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

14.09.2021

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 314, 315, 316 ja 317 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

MUUTOKSENHAKU HANKINTAPÄÄTÖKSEEN

Pöytäkirjan 313 §.

Tähän päätökseen tyytymätön asianosainen voi hakea päätökseen muutosta vaatimalla hankintaoikaisua tai tekemällä valituksen markkinaoikeudelle taikka molemmat.

OHJEET HANKINTAOIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Oikaisuvaatimusaika

Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta ratkaisusta.

Muutoksenhaku markkinaoikeuteen ei estä vaatimasta hankintaoikaisua.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksannon tapahtuneen myöhemmin.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

14.09.2021

Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Viranomaisen, jolta hankintaoikaisua vaaditaan, on Helsingin kaupungin kasvatus- ja koulutuslautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Hankintaoikaisuvaatimus pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla

- hankintayksikön päätös tai muu ratkaisu, johon hankintaoikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi.

Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on mainittava oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisua vaativa halua vedota vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

14.09.2021

VALITUSOSOITUS MARKKINAOIKEUDELLE

Valitusaika

Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianton tapahtuneen myöhemmin.

Hankintaoikaisun vireilletulo ei vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosaisella on oikeus hakea muutosta valittamalla markkinaoikeudelle.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään markkinaoikeudelle.

Markkinaoikeuden asiointiosoite on seuraava:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 43314
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 43300

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

14.09.2021

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Ilmoitus valituksen tekemisestä hankintayksikölle

Valittajan tai hänen edustajansa on ilmoitettava kirjallisesti hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeudelle.

Ilmoitus on tehtävä osoitteeseen:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

14.09.2021

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Odotusaika

EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Markkinaoikeuden ensimmäisenä asteena käsittelemässä asiassa maksu peritään riippumatta asian lopputuloksesta.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

14.09.2021

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Nasima Razmyar
puheenjohtaja

Jaana Lax
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Nora Grotenfelt

Vesa Korkkula

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 21.09.2021.